

Prof. ALEXANDRU RĂDULESCU

Artist emerit

și

Prof. MIHAIL NICULESCU

METODĂ DE VIOLĂ

VOL. I

EDITURA MUZICALĂ

București, 1986

*DIONISIE
ASRIAN*

CUVÎNT ÎNAINTE

În pedagogia instrumentală, unul din obiectivele principale — spre a cărui realizare au stăruit pedagogii din toate timpurile — este acela al împletirii educației artistice—interpretative cu cea tehnică și muzicală.

Dezvoltarea progresivă a cunoștințelor, de la elementar la complex, cu logică și în spirit științific, trebuie să contribuie la amplificarea calităților naturale ale elevului, să-i formeze personalitatea artistică, să facă din el un element receptiv față de toate subtilitățile tehnice de execuție, capabil să exprime o serie întreagă de idei și sentimente ce constituie esența artei muzicale.

Metoda de față (prima lucrare din țara noastră dedicată studiului violei) este destinată elevilor din învățământul elementar muzical.

În afară de exerciții, studii și transcripții ale unor piese muzicale de largă popularitate, cele două volume ale metodei cuprind, de asemenea, material teoretic elementar și recomandări metodice pe care le-am considerat necesare formării viitorului violist.

Urmărirea și rezolvarea obiectivelor tehnice și pedagogice pe care ni le-am propus merg progresiv de la primele lecții ale *Volumului I*, în care elevul se inițiază în așezarea degetelor pe tastiera violei, pînă la ultimele studii ale *Volumului II*, unde cunoștințele acumulate îi vor permite să cînte (în cele șapte poziții), să rezolve problemele tehnice speciale ale mîinii stîngi (*duble-coarde, schimburi de poziții, flageole, acorduri, tril etc.*), precum și pe cele specifice tehnicii de arcuș (*mișcarea peste coarde, staccato, spiccato, arcuș ondulat, saltato etc.*).

Pentru a reaminti elevului începător principalele elemente teoretice cuprinse în acest volum, am introdus un capitol: *Noțiuni teoretice de bază*, capitol în care prezentăm sub forma unor scheme și tablouri următoarele noțiuni :

- a) Valorile de durată și pauzele ;
- b) Măsurile simple și compuse ;
- c) Semnele de alterație ;
- d) Speciile intervalelor.

De asemenea, la început, înaintea primelor lecții, prezentăm un material metodic privind „ținerea violei, susținerea și conducerea arcușului, poziția degetelor și ținuta corpului”.

În capitolul : *Denumirea notelor* — cheile dăm cîteva detalii de înălțime, poziție și citire a notelor în cheile lui *Do* și *Sol*.

În restul lecțiilor, noțiunile teoretice sînt plasate direct la lecția unde apare problema respectivă, sau se interpătrund cu recomandările metodice referitoare la tehnica de instrument.

Se va remarca faptul că, în prezentul volum, un loc important — în organizarea materialului în faza de inițiere — îl ocupă studiul arcușului.

Considerăm că deprinderea unei bune și corecte trăsături de arcuș, care să respecte regulile de *conducere*, *susținere* și *apăsare*, este condiția primordială pentru obținerea unui sunet plăcut.

Am stăruit intenționat asupra trăsăturii de arcuș, pe diferitele lui porțiuni, pe coarde libere, tocmai pentru ca elevul să obțină o mai mare siguranță în minuirea acestuia și pentru a-i permite o atentă supraveghere a diferitelor mișcări și poziții ale mâinii, degetelor și brațului drept. Dacă această siguranță va fi realizată mai curând, în momentul aplicării degetelor pe coarde, elevul va fi pus în situația de a putea urmări exclusiv căderea degetelor și intonația, cu problemele respective (aplicație, corectare, justete).

Este bine să arătăm că, în această metodă, am urmărit inițierea elevilor, chiar de la început, în minuirea corectă a violei, obișnuirea cu cititul în *cheia de alto* și formarea *touche*-ului pe acest instrument.

Am căutat să evităm practica învechită de instruire a violiștilor, în perioada de formare, pe *vioară*, trecând la studiul violei numai după ce elevul posedă o cantitate oarecare de cunoștințe tehnice necesare. Căci majoritatea elevilor astfel instruiți întâmpină, în momentul trecerii de la un instrument la altul (și unii chiar mai târziu), serioase dificultăți în ceea ce privește ținuta, intonația (datorită diferenței de ecartament a degetelor la căderea lor pe tastieră), presiunea necesară obținerii sunetului și în special obișnuința de a citi în *cheia de alto* (cheie corespunzătoare registrului violei).

Aceste neajunsuri încearcă să le evite metoda de față.

Materialul constitutiv al metodei este eșalonat în mod gradat astfel :

- a) *Lecții privind susținerea violei și a arcușului*
- b) *Exerciții tehnice pentru formarea și dezvoltarea dexterității mâinii drepte (trăsătura de arcuș cu variațiile ei) și celei stângi (ținută, poziție, aplicare, articulare a degetelor)*
- c) *Game, arpegii și exerciții acăltuite din succesiuni de intervale*
- d) *Transcripția unor piese folclorice*
- e) *Mici studii tehnice sau metodice cu aplicație directă la noțiunea tehnică sau teoretică predată în lecția respectivă*
- f) *Material antologic* (mici piese instrumentale, în duet sau cu acompaniament de pian, din lucrările compozitorilor clasici, preclasici, moderni și contemporani) *transcris și adaptat pentru violă*
- g) *Duete sau compoziții cu pian* pe motive folclorice sau creații proprii în stil popular.

Un scurt istoric al evoluției violei precede primele lecții și are menirea de a ajuta pe elevi să cunoască mai bine instrumentul despre care în general se știe atât de puțin.

Dorința noastră caldă și sinceră este de a oferi prinosul experienței noastre pedagogice în scopul formării viitorilor violiști, atât de necesari vieții noastre muzicale care se află în plin și nestăvilit avânt.

AUTORII

SCURT ISTORIC AL EVOLUȚIEI INSTRUMENTULUI

Considerăm că este bine a prezenta celor care studiază viola câteva date privitoare la evoluția acestui străvechi instrument.

Dacă avem în vedere că numele de violă se aplică la mai multe instrumente aparținând unor familii diferite, ceea ce dă naștere la serioase confuzii, acest lucru ne apare și mai necesar.

Strămoșii cei mai apropiați ai violei de azi se găsesc printre instrumentele cu coarde și arcuș de care se serveau în evul mediu cîntăreții populari numiți : *trubaduri, menestrel, jongleri etc.*

Ei își acompaniau cîntecele lor — așa cum reiese din desenele timpului — la : CRUT, VIELE (la germani FIEDEL) și REBEC (numit și RUBELA) de proveniență orientală.

Rebecul a fost adus de arabi (care îl numeau REBAB) odată cu venirea lor în Europa (în peninsula Iberică), în secolul VII.

Datorită calităților lui sonore el s-a răspîndit destul de repede la popoarele din Occident, care i-au adus și unele modificări în construcția sa. Rebecul, spre deosebire de alte instrumente cu coarde, se ținea la gît în timpul executării unor piese muzicale, într-o poziție de susținere destul de asemănătoare cu cea practică azi la violă.

La începutul secolului XIII rebecul era complet dispărut fiind înlocuit de un nou instrument derivat și inspirat din el, numit *violă*.

Apariția acestui nou instrument se datorează, în mare parte, dezvoltării muzicii vocale polifonice care impunea la rîndul ei și dezvoltarea mijloacelor de acompaniament. Astfel că în decursul secolelor următoare luterii se străduiesc să creeze noi tipuri de instrumente cu coarde și arcuș capabile să corespundă cerințelor tehnice și de expresie, mereu crescînde.

În acest timp au fost construite familii de viole, grupate după clasificarea vocilor umane în : *discant, alto, tenor și bas*. Aceste familii se împărțeau, după stilul execuției, în două mari grupe : VIOLA DA BRACCIO și VIOLA DA GAMBA. Din gruparea violelor *da braccio* cunoaștem instrumentele : a) *Viola da braccio* (de unde derivă și denumirea germană a violei *Bratsche*) ; b) *Viola d'amore*, instrument care mai are admiratori și astăzi (compozitorul Paul Hindemith a scris un concert pentru viola d'amore). Acest instrument este dotat cu șapte coarde fundamentale, acordate de obicei în sunetele arpegiului lui *re major*, și șapte coarde metalice (rezonatoare prin simpatie) petrecute prin căluș și pe sub tastieră.

Acordajul violei d'amore poate fi modificat după tonalitatea piesei respective. Mai făcea parte din această familie și c) *Violetta* (care ca și vioara de astăzi era acordată în cvinte perfecte, cu deosebirea că era înzestrată numai cu trei coarde).

A doua grupare de instrumente, a *Violelor da gamba*, cuprindea : a) *Viola da gamba* (care ținea locul violoncelului de astăzi), înzestrată cu cinci coarde acordate în DO, SOL, RE, LA, MI; b) *Viola balarda*; c) *Viola di bordone*, care avea șase—șapte coarde principale și de la șapte până la patruzecișpatru de coarde de rezonanță prin simpatie (vezi *viola d'amore*).

Familia violelor s-a bucurat de o mare prețuire. Mulți erau acei care voiau să minuiască aceste instrumente, de aceea cererea de viole a crescut deosebit de repede și arta construirii lor s-a răspândit în toată Europa.

d) *Viola pomposa* care era un soi de bas ceva mai mic, înzestrat cu cinci coarde. A fost introdusă de J. S. Bach; e) *Violone* (sau contrabasul de violă), din care derivă contrabasul de astăzi.

Cu toate că construcția violei vechi a însemnat un mare progres în muzica instrumentală, lutierii au continuat cercetările lor, fiindcă neîncetata dezvoltare a muzicii vocale și instrumentale aducea cerințe noi. Compozitorii simțeau nevoia unui instrument care să sprijine corul în pozițiile înalte și să lărgască tehnica de exprimare în plină dezvoltare a orchestrei. Tuturor acestor exigențe nu le-au putut face față celelalte tipuri de violă, ale căror posibilități tehnice erau limitate.

Astfel lutierii ajung în prima jumătate a secolului XVI să creeze *viola alto*, tipul folosit de noi astăzi, și, foarte curând după aceea, *vioara*.

Primii lutieri care au construit viola nouă sînt italienii : *Gasparo da Salo* și *G. P. Magini*.

Mărimea corpului violei acestora a variat între 48 cm, pe care o avea așa-numitul tip tenor, și 37, 38, 42 cm, care sînt mărimile cele mai răspândite astăzi.

Viola contemporană, cu toate că a fost construită în primul pătrar al secolului XVI, nu și-a găsit un loc propriu în partiturile muzicale decît mult mai tîrziu, aproximativ după anul 1740, adică atunci cînd compozitorii au simțit necesitatea de a nivela golul de sonoritate și timbru existent între *vioară* și violoncel.

Începînd cu cvartetele lui Boccherini, *viola* obține un rol din ce în ce mai important, pentru ca prin Beethoven să ajungă, în triouri și cvartete, pe același plan cu *vioara* și violoncelul.

Mai tîrziu, compozitorii au început să-și dea seama de foloasele pe care le pot avea utilizînd *viola* în partiturile de orchestră. Christoph Wilibald Gluck, cel dintîi, i-a atribuit o partidă solistică de mult efect în opera „*Ifigenia în Aulida*”

Haydn, Mozart, Beethoven și toți compozitorii următori au dat violei, în lucrările lor pentru orchestră, un rol din ce în ce mai important. Mozart a scris o „Simfonie concertantă pentru violă și violoncel”, iar Hector Berlioz, la cererea lui Niccolò Paganini, a compus *Simfonia „Harold în Italia”*, cu partidă de violă solo.

Cu toate inițiativele strălucite, prezente și din trecut, *viola modernă* nu este un instrument solist; literatura sa este limitată, în majoritatea cazurilor, la transcripții după piese instrumentale destinate altor instrumente.

În cele trei secole și jumătate de la crearea ei, compozitorii au văzut în *violă* un instrument cu posibilități tehnice restrînse, apt mai cu seamă pentru ansamblul de muzică de cameră și pentru orchestră.

Dealtfel, prezența sa în cvintetul de coarde este indispensabilă. Rolul ei în ansamblul muzical este deosebit. Prin *violă* se creează echilibrul de sonoritate dintre registrele violoncelelor și cele ale violinei.

Datorită acestor reale și prețioase calități, *viola* este deosebit de utilă și apreciată, prezența sa în orchestră și muzica de cameră fiind de neînlocuit.

DENUMIREA NOTELOR — CHEILE

Denumirea și înălțimea sunetelor scărilor muzicale sînt determinate de poziția notelor pe spațiile și liniile portativului și de cheia întrebuintată. Astfel, cele șapte sunete (în notația silabică : DO, RE, MI, FA, SOL, LA, SI sau în cea literală : A, H [B], C, D, E, F, G,) pot fi notate pe portativ sau precizate (ca înălțime) cu ajutorul *cheilor*.

Cheile sînt semne muzicale speciale care se așază la începutul fiecărui portativ. Cu ajutorul lor se indică în mod exact înălțimea, în scara muzicală generală, a unui sunet și denumirea lui.

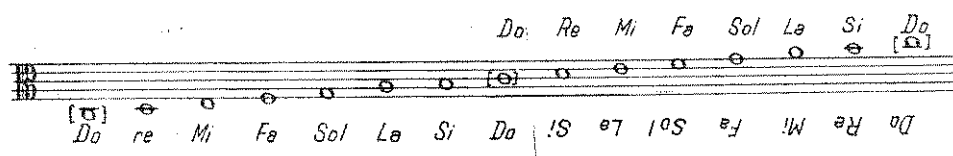
Folosirea cheilor a fost impusă de *necesitatea de a cuprinde în limitele portativului întinderea* (registrul) *exactă a vocilor omenești* și a unor instrumente muzicale.

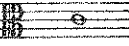
Cheile poartă denumiri felurite, după linia portativului pe care sînt așezate și după nota pe care o indică. Astfel : cheia lui *Sol* (numită și cheia de *violină*), cheia lui *Do* (pe linia a 3-a — numită și cheia de *Alto*) și cheia lui *Fa* (numită și cheia de *Bas*) și altele.

Sucesiunea sunetelor muzicale de la cel mai *grav* la cel mai *acut* se numește scara muzicală generală. Din scara muzicală generală, instrumentul nostru, *Viola* are posibilitatea de a executa sunetele mijlocii.

Cheia folosită în notarea sunetelor *Violei* este cheia lui *Do* de pe linia a 3-a a portativului.

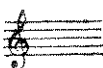
Notarea pe portativ a celor șapte sunete ale gamei majore naturale *do*, în cheia lui *Do*, este următoarea :

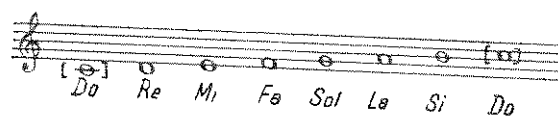
Nota reprezintă coarda IV a *Violei*, sunetul ei cel mai grav, iar nota corespunde centrului scărilor muzicale, adică lui *Do central*.

Întinderea reală a registrului *Violei*

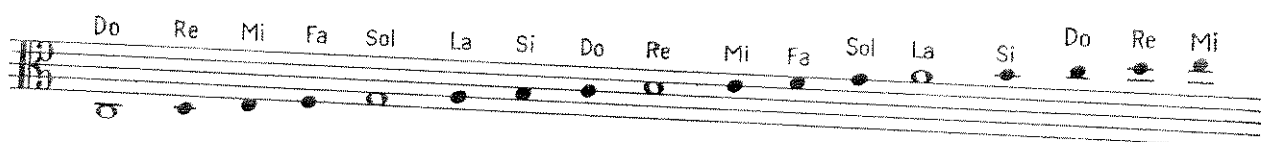

La *Violă* folosim în afara cheii lui *Do* (*Alto*) și cheia lui *Sol*, în special pentru notarea sunetelor înalte.

Cele șapte sunete ale scării muzicale naturale, notate în cheia lui *Sol*, vor fi așezate astfel:

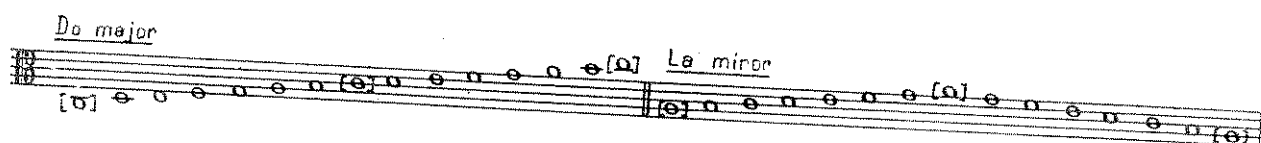

În *Volumul I* al prezentei metode, vom învăța și folosi numai sunetele corespunzătoare poziției I. Prin denumirea de poziție se înțelege poziția mîinii stîngi de-a lungul instrumentului. În poziția I, mîna stă plasată lângă prăguș, cu degetul I așezat pe coarda *La*, la distanță de *secundă mică* sau *mare* față de coarda liberă. Sunetele obținute în poziția I, pe toate coardele, și notate în cheia lui *Do*, sînt următoarele:

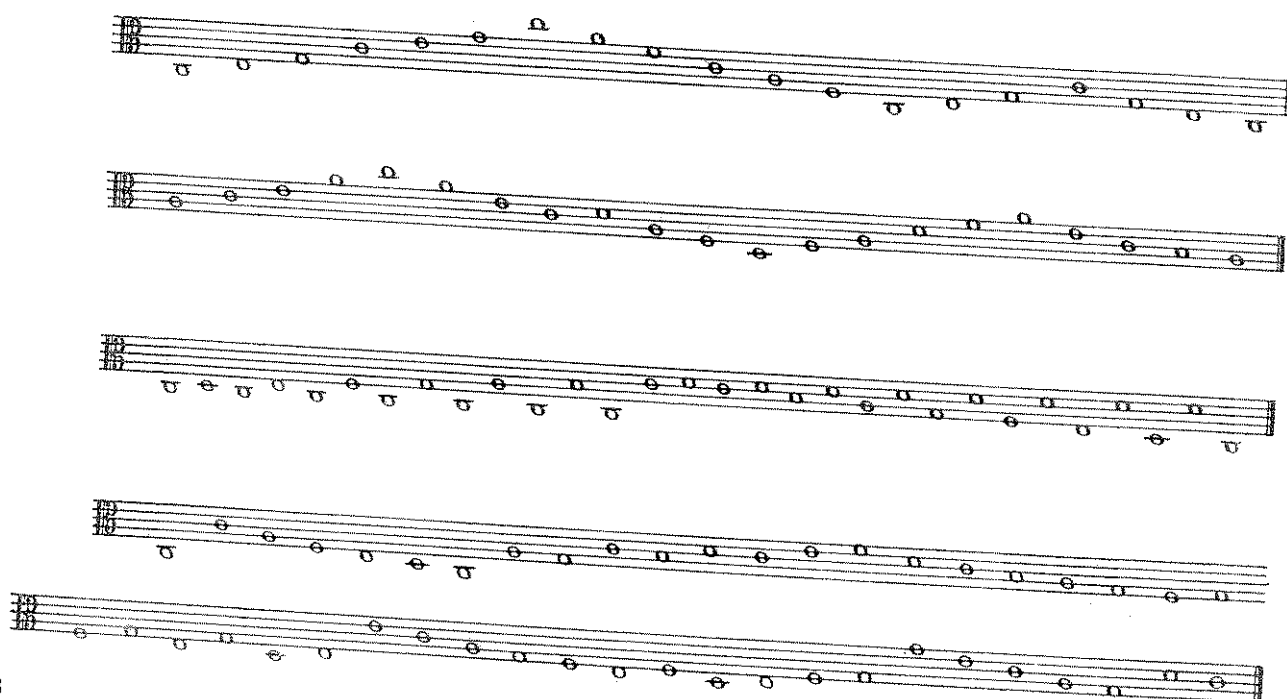

După ce am cunoscut notele din cheia lui *Do*, este bine ca înainte de a trece la studiul pe instrument să facem cîteva exerciții de citire a sunetelor în această cheie. În exercițiile următoare, scrise sub formă de game, arpeggii, serii de intervale și fragmente melodice, să pronunțăm numele notelor pe care le citim.

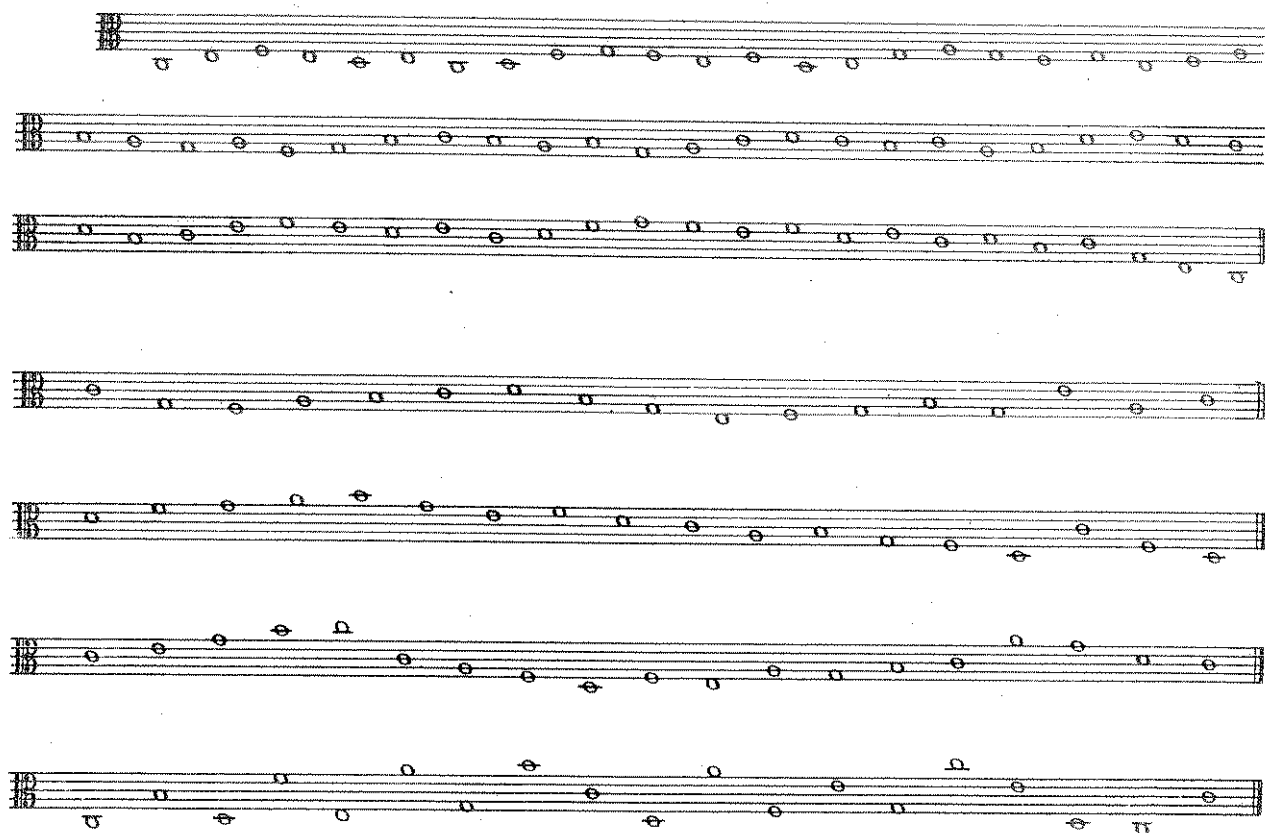
EXERCITII DE CITIRE A NOTELOR ÎN CHEIA LUI DO

În exercițiile următoare vom numi notele pe care le citim.

fi

1

NOȚIUNI TEORETICE DE BAZĂ

În scopul reamintirii principalelor elemente teoretice folosite în acest volum, vom prezenta, în mod concis, următoarele noțiuni teoretice de bază :

a) SEMNELE DE ALTERAȚIE (Accidenții)

Diezul este un semn care posedă însușirea de a urca cu un semiton nota înaintea căreia este așezat.

b Bemolul este un semn care posedă însușirea de a coborî cu un semiton nota înaintea căreia este așezat.

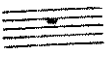
♮ Becarul este un semn care posedă însușirea de a readuce la înălțimea normală notele alterate cu ajutorul diezului sau bemolului.

× Dublu-diezul este un semn care posedă însușirea de a urca cu două semitonuri (un ton) nota înaintea căreia este așezat.

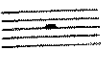
♭♭ Dublu-bemolul este un semn care posedă însușirea de a coborî cu două semitonuri (un ton) nota înaintea căreia este așezat. Readucerea la normal a sunetelor dublu-alterate (dublu-diez, dublu-bemol) se face cu ajutorul unui singur becar.

b) VALORILE DE DURATĂ ȘI PAUZELE LOR

Notă întreagă

Pauză de notă întreagă

Doime

Pauză de doime

Pătrime

Pauză de pătrime

Optime ,

Pauză de optime

Șaisprezecime ,

Pauză de șaisprezecime

Treizecidoime ,

Pauză de treizecideoime

Șaizecipătrime ,

Pauză de șaizecipătrime

VALORI DE DURATĂ PUNCTATE ȘI PAUZELE LOR
(corespunzătoare măsurilor compuse)

Doime cu punct $\text{♩} = \text{♩} \text{ ♩} \text{ ♩}$

Pauză de doime cu punct —

Pătrime cu punct $\text{♩} = \text{♩} \text{ ♩} \text{ ♩}$

Pauză de pătrime cu punct $\text{—} = \text{—} \text{ —}$

Optime cu punct $\text{♩} = \text{♩} \text{ ♩} \text{ ♩}$

Pauză de optime cu punct —

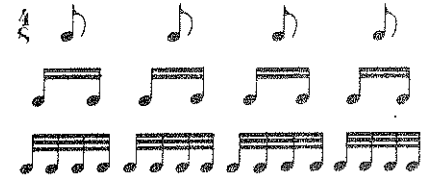
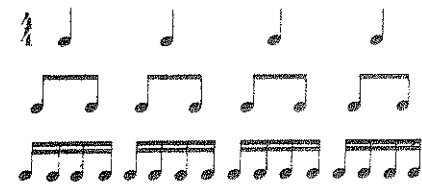
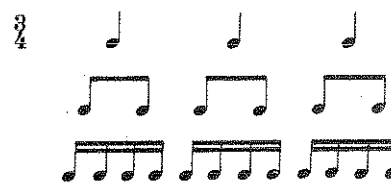
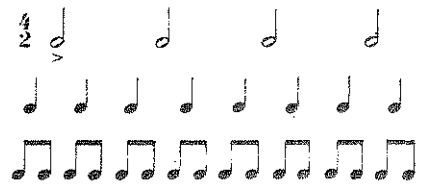
Șaisprezecime cu punct $\text{♩} = \text{♩} \text{ ♩} \text{ ♩}$ Pauză de șaisprezecime cu punct —

c) MĂSURILE SIMPLE

(de 2 timpi)

(de 3 timpi)

(de 4 timpi sau *reduplicate*)

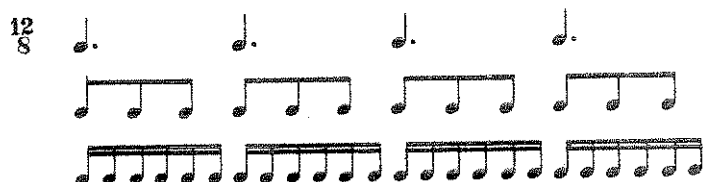
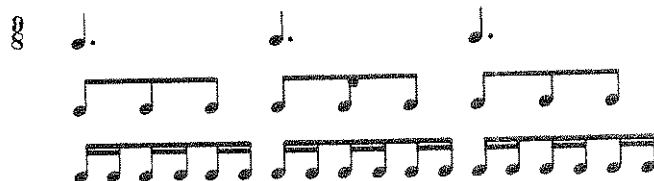
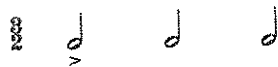
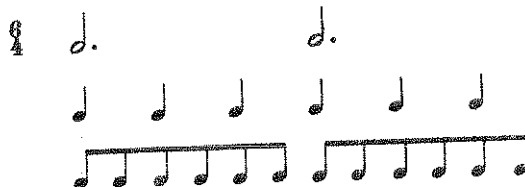
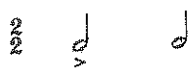

În măsurile simple valorile timpilor se divizează în două părți egale (♩ în $\text{♩} \text{ ♩}$, ♩ în $\text{♩} \text{ ♩}$ etc.). Datorită acestui fel de împărțire și componenței de valori, aceste măsuri se numesc binare.

MĂSURILE COMPUSE DE 2, 3 ȘI 4 TIMPI
(derivate din măsurile simple de 2, 3 și 4 timpi)

Măsura simplă

Măsura compusă

În măsurile compuse, valorile timpilor sînt alcătuite din trei părți egale, fiecare timp fiind corespunzător unei valori punctate.

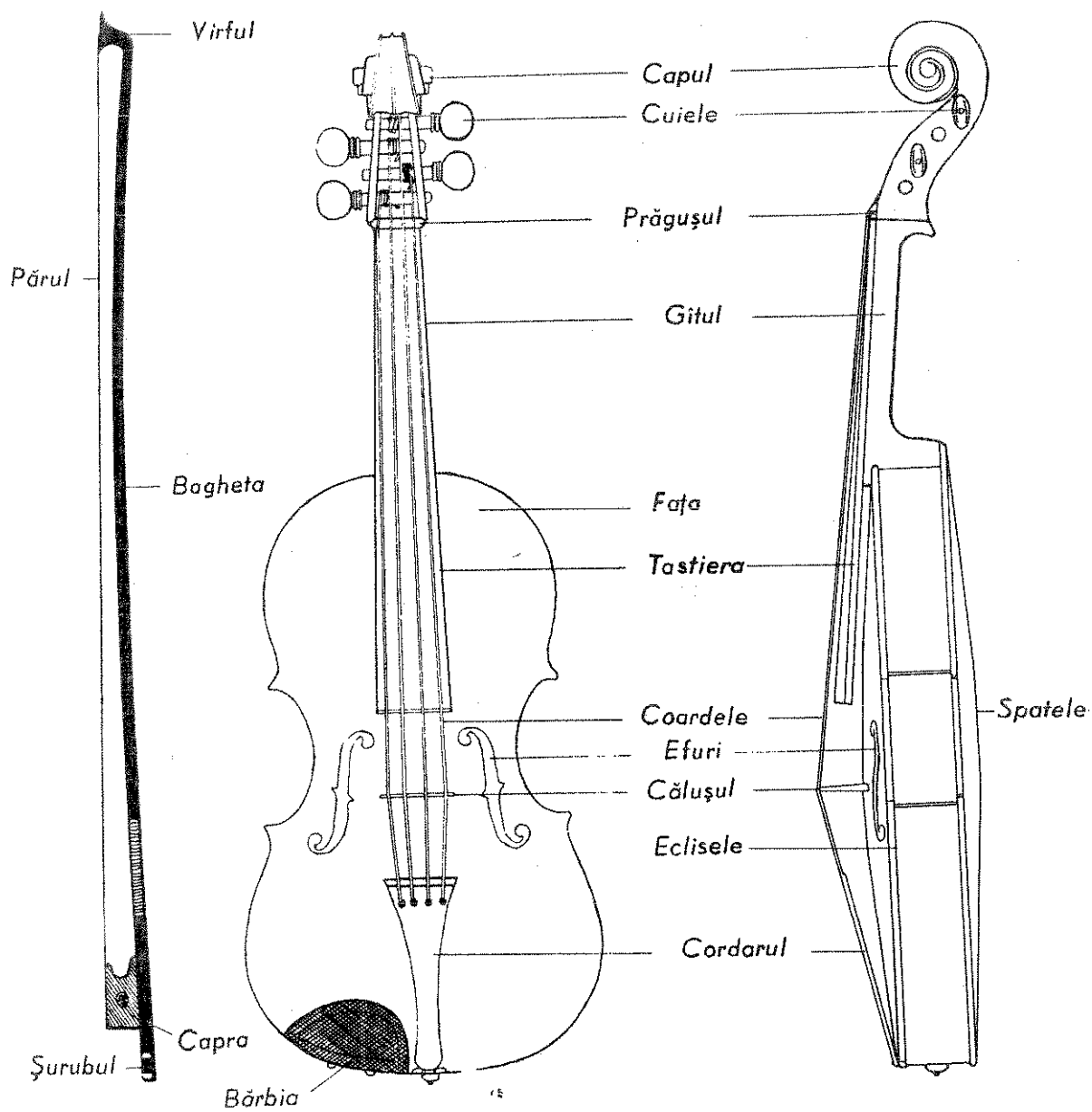
INTERVALELE

Din studiul asupra intervalelor reamintim că mărimea și calitatea unui interval este determinată de numărul (mai mare sau mai mic) al tonurilor și semitonurilor din care este format. Ca atare, speciile intervalelor sînt următoarele : *mari, mărite, mici, micșorate, perfecte, supramărite și submicșorate*.

Dăm mai jos un tablou cu intervalele simple (de la secundă la octavă), cu numărul de tonuri și semitonuri conținute de fiecare specie în parte.

Secunde			
Terțe			
Cvarte			
Cvinte			
Sexte			
Septime			
Octavă			

PĂRȚILE COMPONENTE ALE VIOLEI

INDICAȚII DE POZIȚIE ALE MÎINII DREPTE ȘI STINGI

În tehnica execuției la instrumentele cu coarde (violină, violă), un factor deosebit de important îl constituie *poziția brațelor și a corpului*.

Pentru realizarea unei poziții comode (naturale), care să permită efectuarea celor mai dificile mișcări, fără a fi stingherit, este necesar ca de la primul contact cu instrumentul elevul să adopte cel mai firesc mod de *fixare a violei* (*prindere, susținere și conducere a arcușului pe coarde*), cît și cea mai naturală și comodă *poziție a corpului*.

Realizarea unei bune poziții nu se poate obține imediat. Fiind vorba de o nouă deprindere, *profesorul trebuie* să dea dovadă de răbdare și perseverență; să stimuleze dezvoltarea spiritului de observație și autocontrol al elevului, pentru a înlătura mai ușor din execuția sa muzicală orice poziții greșite, care ar putea avea urmări grave asupra formării tehnicii tînărului instrumentist.

POZIȚIA CORPULUI

Primul act al pregătirii pentru cîntat îl constituie stabilirea corpului într-o anumită atitudine.

Aceasta se poate căpăta avîndu-se în vedere următoarele :

— Corpul va sta în poziție dreaptă, degajat, fără nici o încordare, cu pieptul în afară, fără a împinge umerii înapoi, în mod exagerat.

— Abdomenul va fi ușor tras înapoi, evitîndu-se îndoirea de la mijloc.

— Greutatea corpului să fie distribuită în mod egal pe ambele picioare. Picioarul stîng va fi puțin împins înainte, formînd un unghi cu picioarul drept.

Poziția pieptului și a umerilor va fi susținută, nu relaxată (ca în stare de repaus).

PREGĂTIREA POZIȚIEI DE CÎNTAT

Pentru obișnuirea corpului cu atitudinea corectă pentru cîntat, este bine ca, înainte de a *prinde* și *așeza* instrumentul la gît, să facem cîteva mișcări de pregătire a brațelor :

a) din poziția de repaus în poziția de cîntat

b) din poziția de cîntat în aceea de repaus.

Vom trece apoi la *prinderea* și *așezarea* arcușului pe coarde. Dar înainte de aceasta este necesar să cunoaștem cîteva detalii importante cu privire la acest prețios auxiliar al instrumentelor cu coarde.

În mod practic, arcușul servește ca o prelungire a brațului drept. Împreună cu articulațiile brațului : *umăr, cot, încheietură, degete*, el formează o pîrghie capabilă de cele mai variate mișcări. Cu ajutorul arcușului se produc sunetele, prin punerea în vibrație a coardelor.

Calitatea sunetului obținut este determinată de *apăsarea, susținerea și conducerea* arcușului pe coarde.

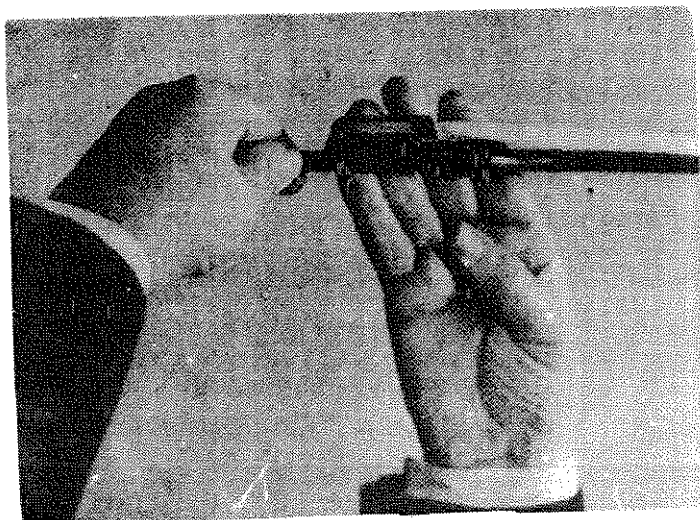
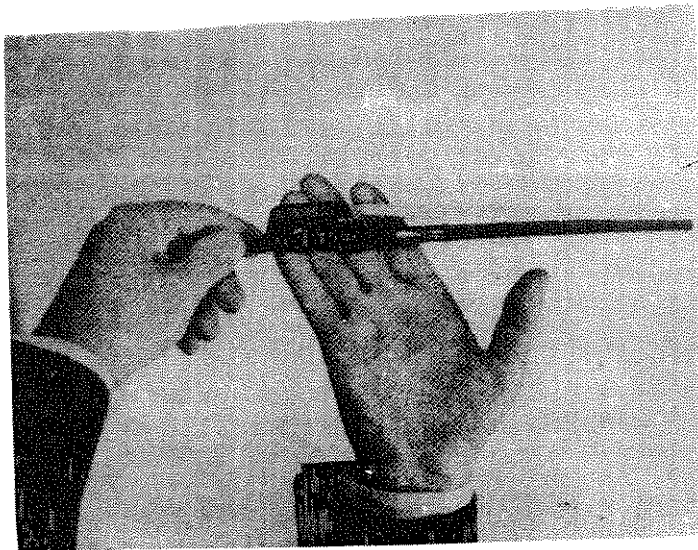
Descrierea, prinderea și mînuirea arcușului

a) *Poziția degetelor pe baghetă*

Arcușul este alcătuit din *baghetă* (ușor arcuită) și mecanismul de întindere și prindere a părului numit *talon, mașină sau capră*.

Înainte de a cunoaște ce anume se înțelege printr-o trăsătură de arcuș, trebuie să știm cum se ține arcușul pentru a ne asigura o perfectă conducere a lui.

Apucarea arcușului trebuie făcută în felul următor: prindem bagheta cu mâna stângă de la talon, cu părul în sus și o așezăm în mina dreaptă, care stă întinsă comod cu degetele apropiate; degetul mic va forma o linie oblică pînă la încheietura falangelor II—III ale indexului.

Degetul mare se aplică în scobitura talonului, în așa fel încît jumătate din vîrf să se sprijine pe baghetă și jumătate pe scobitură. El se ține ușor relaxat și pe măsură ce vom conduce arcușul spre talon, se va curba puțin.

Degetul arătător are rol conducător în mînuirea arcușului. El se așază pe baghetă în dreptul încheieturii dintre falangele II—III și se așază în jurul baghetei, fără a o strînge, sprijinindu-se pe degetul mijlociu.

Degetul mijlociu se așază aproape de arătător, făcînd contact cu bagheta pe încheietura dintre falangele I—II.

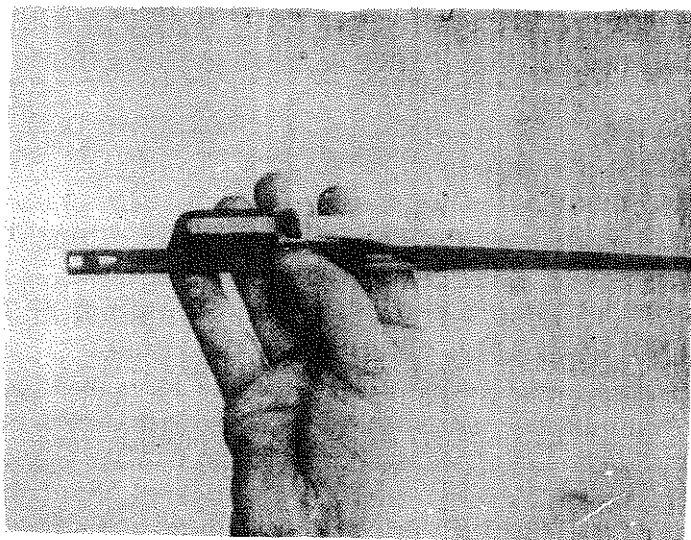
Degetul inelar se așază pe falanga I, aproape de încheietură. El dă echilibru și imprimă o presiune egală pe toată lungimea arcușului, menținându-l fix în orice mișcare.

Degetul mic se așază cu virful pe baghetă, contribuind și el la menținerea echilibrului și conducerea arcușului.

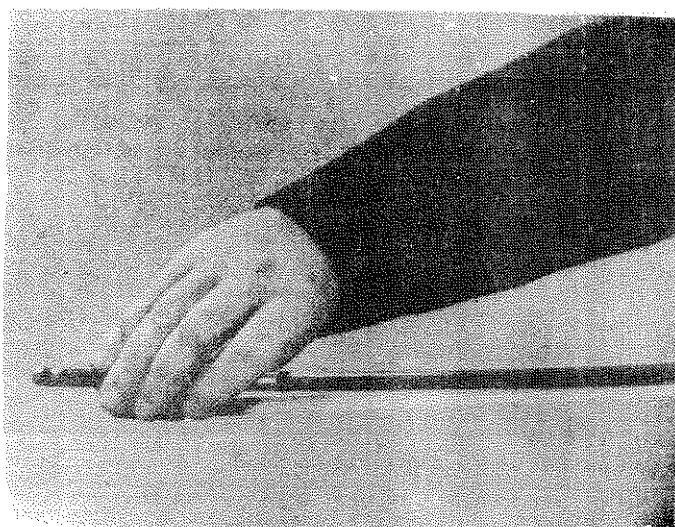
În susținerea arcușului, degetul mare menține o permanentă rezistență față de presiunea celorlalte degete așezate pe baghetă sau în jurul ei.

Este bine de știut, chiar de la primul nostru contact cu arcușul, că orice încordare sau crispare produce oboseala brațului și este dăunătoare atât susținerii arcușului cât și conducerii lui.

În ilustrațiile 4 și 5, vom observa poziția exactă a degetelor minii drepte, văzută înăuntrul și în afara palmei.

Degetul mare, ca susținător la deschiderea dintre degetul mijlociu și inelar.

Pumnul văzut din afară, cu rotunjirea exactă a degetelor pe arcuș

b) Așezarea arcușului pe coarde

Pentru așezarea arcușului pe coarde va trebui ca brațul drept să facă o mișcare de ridicare a umărului, depărtându-se cotul de corp, astfel încît antebrațul și umărul să formeze o linie ușor îndoită.

Arcușul se va așeza cu părul pe coardă, bagheta fiind ușor înclinată în direcția coardelor, adică în afară.

În așezarea arcușului pe coarde va trebui să ținem seama de faptul că ridicarea brațului (poziția antebrațului și mîinii) să fie corespunzătoare pentru fiecare coardă; astfel, pentru a stabili punctul de contact al arcușului cu fiecare coardă, este necesar ca ridicarea brațului să se facă din ce în ce mai sus, fără exagerări.

c) Trăsătura de arcuș

Conducerea arcușului pe coarde se face la mijlocul distanței dintre căluș și tastieră.

Direcția trăsăturii și particularitățile ei nu pot fi însă înțelese dacă nu vom explica mai întîi denumirile porțiunilor de arcuș.

Întreaga lungime a arcușului se împarte în jumătăți și sferturi (mai tîrziu vom observa și alte împărțiri); *prima jumătate* este jumătatea cuprinsă între talon și centrul baghetei; *jumătatea a doua* este aceea dintre centru și vîrf.

Dacă vom conduce arcușul de la capră către vîrf, trăgîndu-l lin, calm, vom avea trăsătură *în jos* ($\sqcap$); dacă îl vom împinge de la vîrf către talon, vom avea trăsătura *în sus* ($\vee$).

Conducînd arcușul cu o trăsătură egală și neînteruptă, vom obține un sunet frumos și omogen.

În timpul trăsăturii de arcuș între talon și mijloc, vom observa că antebrațul se mișcă din cot și încheietura mîinii, formînd cu mîna o linie dreaptă la jumătatea arcușului.

În trăsătura de la mijloc la vîrf, brațul stă întins complet, cu încheietura mîinii curbată puțin înăuntru.

La extremitățile arcușului vom evita orice exagerare în îndoirea încheieturii. Procesul mecanic produs de trăsătura arcușului în jos, adică:

— antebrațul, brațul cu mîna ușor îndoită și cotul depărtat de corp (la talon),

— antebrațul în linie dreaptă cu mîna (la mijloc),

— brațul întins cu mâna ușor curbată înăuntru (la vîrf).

Mișcarea se produce invers în trăsătura de la vîrf la talon.

Pentru înlăturarea rigidității în conducerea arcușului, degetele nu trebuie să stea, în nici un caz, răsirate, pe baghetă. O poziție defectuoasă în susținerea arcușului produce crisparea mușchilor, stînjenește mișcarea normală și lejeră a brațului, dînd senzație de oboseală.

Arcușul trebuie să cadă pe coarde cu *greutatea proprie a mîinii*.

El nu trebuie ținut suspendat deasupra coardelor (pe care le-ar atinge foarte ușor) și nici apăsător excesiv. Orice exagerare în această privință stingherește producerea vibrațiilor și creează o emisiune dezagreabilă a sunetului (strivit, zgîrîat).

În arta interpretării, la instrumentele cu coarde, arcușul are un rol deosebit de important. Dar în același timp, un bun executant trebuie să posede o tehnică egală a ambelor mîini. Pentru obținerea acestei tehnici și înlăturarea unor defecte sau rele deprinderi care ar împiedica dezvoltarea instrumentistului, un rol de frunte îl are respectarea regulilor de *prindere-susținere, apăsare și conducere* a arcușului.

Din timpul exercițiilor pregătitoare cunoaștem că brațele stau ridicate la înălțimea pieptului. Vom insista acum asupra acestor exerciții la care vom adăuga unele detalii.

Deși ridicate la înălțimea pieptului, totuși brațele nu stau desfăcute simetric față de corp; între ele există diferențe de poziție.

Brațul drept se îndoaie din cot și se ridică la înălțimea pieptului.

Brațul stâng are o poziție mai complicată; pentru a-l aduce în poziția de cîntat, este necesară o mișcare în două faze: o *ridicare* a brațului (cu îndoire din cot), cu palma pînă la înălțimea bărbiei, o *împingere* a cotului puțin înăuntru printr-o ușoară rotire, rămînînd însă totdeauna sub instrument.

Complexul mișcărilor pe care le efectuează brațul, degetele și articulațiile în timpul trăsăturii de arcuș trebuie supravegheat cu grijă pentru ca mișcările, în procesul lor mecanic, să fie unduioase, lipsite de asprimi, zvîcnituri sau crispări. Numai astfel vom putea obține un sunet egal, amplu, frumos și echilibrat.

Atunci cînd am observat suficient caracteristicile poziției fiecărei mîini, vom exercita (fără instrument) mișcările de pregătire a poziției exacte de cîntat. Iată poziția la care trebuie să ajungem pentru a avea o ținută corectă a corpului și a brațelor.

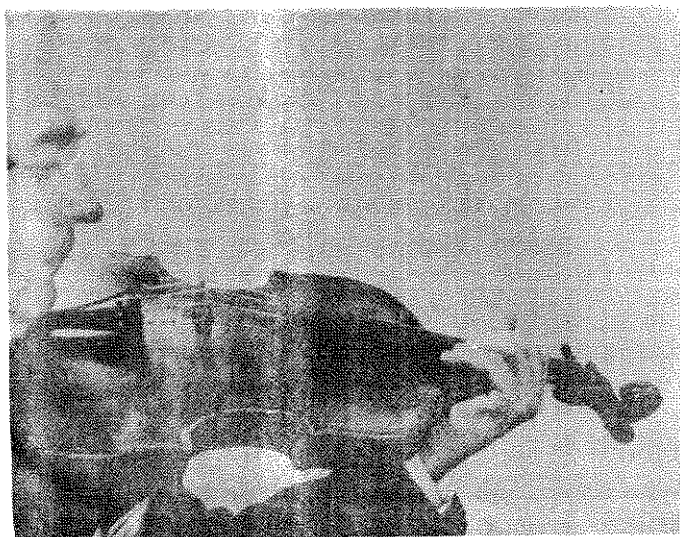
În timpul acestui exercițiu vom fi atenți asupra poziției corpului.

Capul se va înclina ușor spre umărul stîng, puțin ridicat, ca și cum am privi spre stînga.

a) *Prinderea și așezarea violei la gît*

După ce am studiat și ne-am obișnuit cu poziția brațelor și a capului în ținuta cîntatului (fără instrument), vom trece la prinderea și așezarea instrumentului la gît.

Viola se apucă cu mina stîngă de sub gitul ei,

apoi, fără ajutorul mîinii drepte, o ridicăm și o așezăm în scobitura formată între cap și umăr.

Așezarea se va face pe partea stîngă a cordarului, în așa fel încît instrumentul să nu fie indesarat în gît, ci doar așezat, după care, deschizătura dintre cap și umăr se închide, prinzînd instrumentul ca într-un clește.

Capul va avea ca punct de contact cu instrumentul partea exterioară a maxilarului stâng, iar umărul va atinge tăblia inferioară a violei.

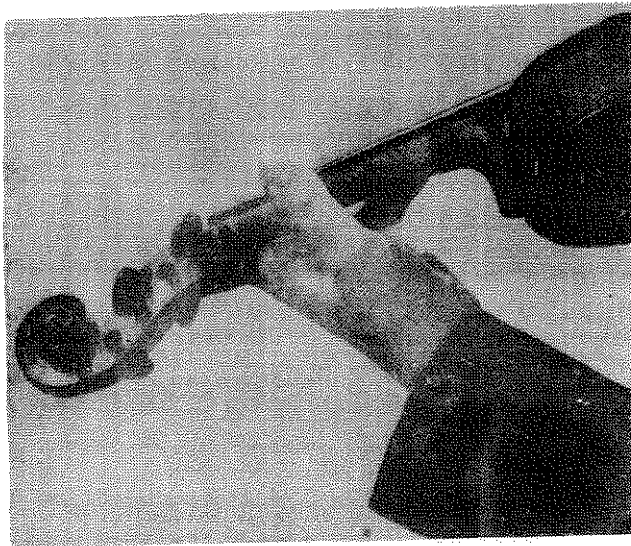
Intrucit scobitura dintre umăr, cap și gît este întotdeauna mai mare decît grosimea instrumentului, pentru a umple acest gol, este bine să înălțăm umărul printr-o pernută de mărimea unui portofel sau prin contrabărbie care se așază sub instrument, pe claviculă.

Deasupra instrumentului avem bărbia (mentoniera) care se montează în stînga cordarului. Astfel viola poate fi susținută la gît fără a o sprijini cu mîna. Această poziție trebuie realizată, păstrînd o ținută firească a corpului și fără a ridica umărul stîng în mod forțat. Orice defecțiune de ținută a umărului poate avea urmări asupra dezvoltării tehnicii și poate duce, cu timpul, la deformări permanente ale corpului (îndoiri ale coloanei vertebrale etc.).

b) Poziția mîinii stîngi, așezarea ei pe instrument și aplicarea degetelor pe coarde

După ce ne-am deprins cu așezarea violei pe gît și cu poziția cea mai exactă și convenabilă cîntatului, vom trece la așezarea degetelor pe coarde.

Degetul mare este singurul care face contact permanent cu instrumentul. El stă așezat pe partea stîngă a gîtului violei sprijinindu-se de instrument în jumătatea interioară a falangei I.

Pe partea cealaltă a gîtului violei, degetul arătător (degetul 1) face contact cu instrumentul în dreptul falangei III.

Între ele se formează un gol sub gîtul instrumentului.

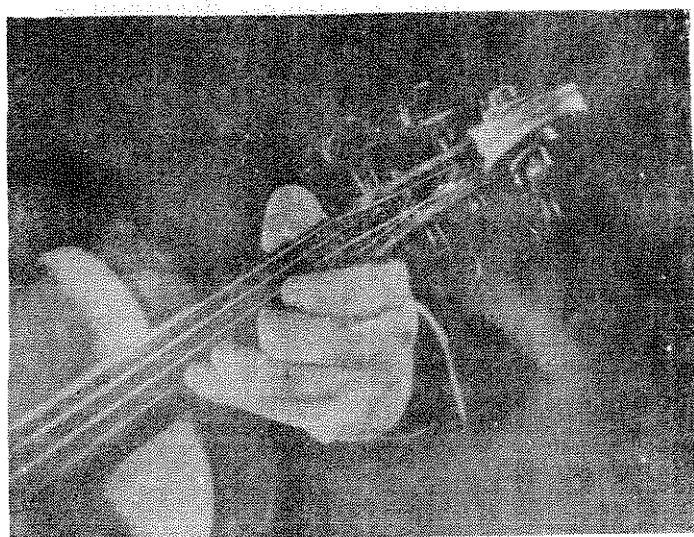
Observăm că ambele degete (degetul mare și cel arătător) înconjoară gîtul violei, fără însă a o sprijini, greutatea instrumentului fiind susținută de presiunea umărului și a bărbiei. Acest fapt trebuie să stăruie în atenția elevului, deoarece sprijinirea violei în scobitura dintre degetul mare și cel arătător atrage după sine stîngenirea celorlalte degete în procesul de mișcare (articulare).

De asemenea, se impune respectarea poziției firești a degetului mare, care nu trebuie nici îndoit în unghie, nici curbat în afară.

corect

greșit

c) *Punctul de contact al degetului 1 cu coarda*

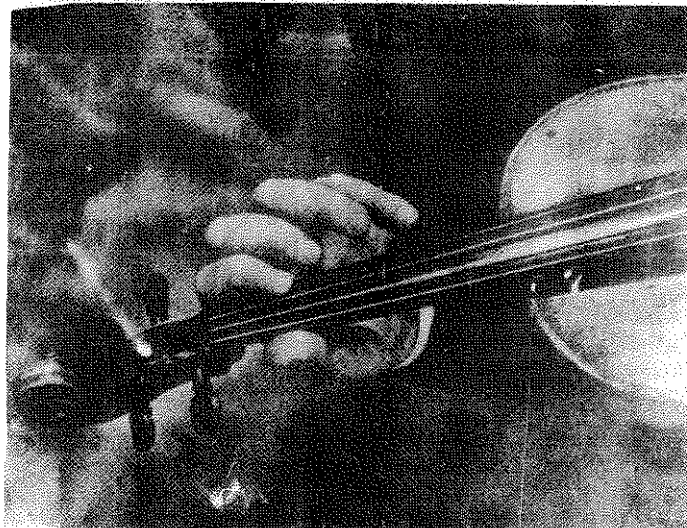
În studiul violei, datorită acordajului ei natural (*DO, SOL, RE, LA*), putem începe aplicarea degetelor pe coarde de la început pe coarda *LA* (cifrată în pedagogia instrumentală cu *I*).

Primul sunet obținut prin aplicarea degetului 1 va fi *Si*, sunet care se află la interval de secundă mare față de coarda liberă. Această posibilitate nu o are de pildă vioara a cărui studiu de aplicare a degetelor pe coarde se începe de obicei pe coarda cea mai gravă (*Sol*), deoarece pe coarda *Mi* (coarda *I*) degetul 1 se aplică pentru obținerea notei *Fa* la interval de un semiton față de coarda liberă, adică în poziție de *extensie inferioară*. Întrucât poziția de extensie inferioară este anormală și incomodă, studiul viorii se începe, de obicei, cu aplicarea degetelor pe alte coarde.

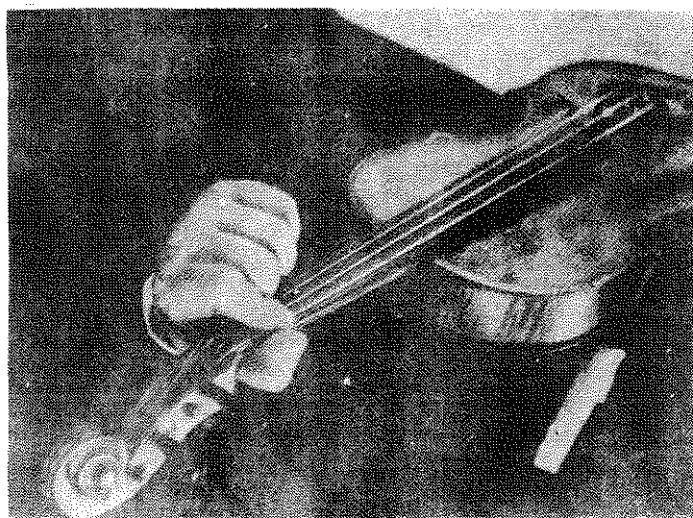
În studiul violei avem marele avantaj de a începe aplicarea degetelor pe coarde direct pe coarda *I*, cu degetul în poziție normală (la distanță de ton față de coarda liberă), cu o poziție naturală și relaxată a brațelor stâng și drept.

Degetul 1 al mîinii stîngi va atinge coarda I (*La*) la distanță de un ton față de coarda liberă, adică pe nota *si*.

Așezarea se va face pe mijlocul părții interioare a falangei I, atingînd coarda puțin oblic.

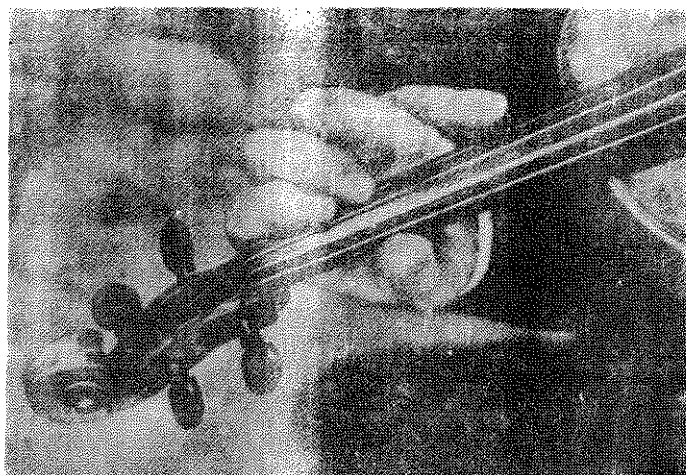
Orice exagerare în sensul unei aplicări prea plate pe falangă sau prea în vîrf, în așa fel încît să atingă unghia, este dăunătoare.

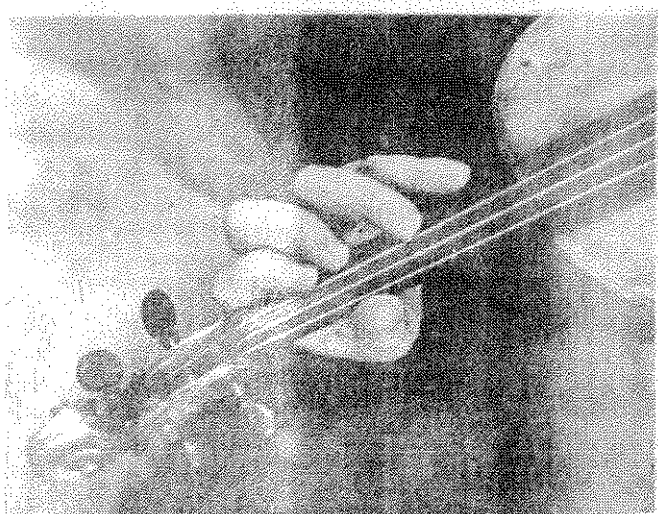
În timp ce degetul 1 se așază pe coarde, celelalte degete vor sta ușor curbate deasupra tastierii, fără a atinge coardele, păstrînd o distanță de circa 2 cm.

Degetul 2 se va așeza cît mai aproape (dar fără a fi strîns alăturat degetului 1), la distanța de un *semiton*, adică pe nota *do. ex*.

El va fi așezat tot pe partea cărnoasă, însă puțin mai inclinat către interior.

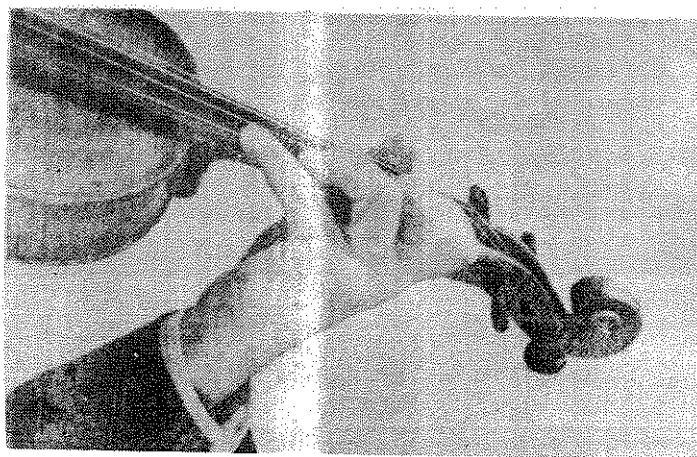

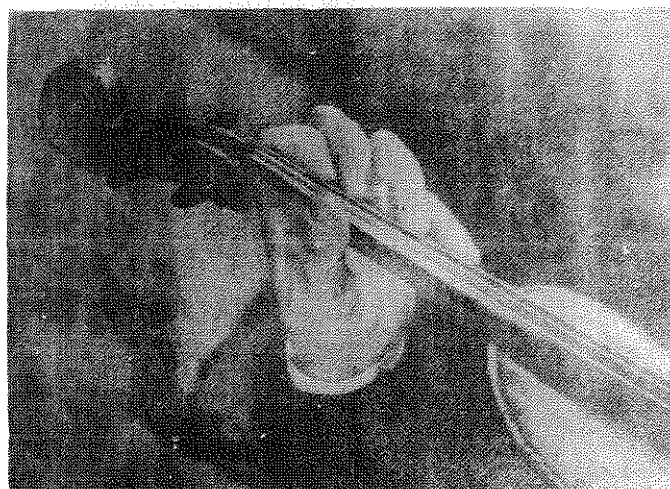
Degetul 3 va fi așezat tot pe partea cărnoasă, însă și mai plat.
Distanța dintre degete 2—3 va fi de un *ton*, obținându-se nota *re*

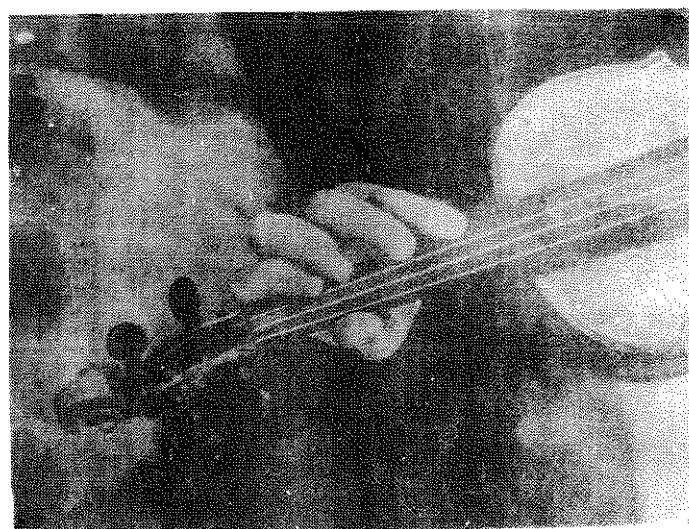
Degetul 4 (degetul mic) va fi așezat ușor curbat, astfel încît să atingă din plin coarda cu partea cărnoasă a falangei I.

El va păstra o oarecare distanță față de degetul 3, pentru a obține intervalul de un ton, adică pe nota *mi*.

Poziția exactă pe coarde a degetelor 1—2, 3—4 este următoarea :

În timpul așezării degetelor pe coarda *La*, vom observa ca poziția încheieturii mîinii stîngi să formeze în continuare cu antebrațul aproape o linie dreaptă.

Poziția și partea de vîrf a degetului cu care atingem coarda este aceeași pentru fiecare coardă (*La, Re, Sol, Do*), deosebirea constînd numai în intervalul (*ton* sau *semiton*) pe care avem să-l intonăm, cunoscut fiind că la executarea *semitonului* vom aplica degetele apropiate, în timp ce pentru execuția tonurilor, degetele vecine vor sta ușor depărtate.

Susținerea, căderea și așezarea degetelor trebuie făcută fără efort și fără crîmpire, eliminîndu-se tot ce este nefiresc în mișcare și tot ce ar produce oboseală sau ar putea genera defecte de ținută.

Dăm mai jos ținuta corectă în timpul cântatului:

În lecțiile 1—38 vom învăța distanțele ce trebuie păstrate între degete, pe fiecare coardă în parte.

Acordajul violei

Cele patru coarde ale violei sînt acordate la intervale de cvintă perfectă în : *Do, Sol, Re, La*. Cînd fiecare din aceste coarde vibrează pe toată lungimea ei (fără a fi scurtată prin atingerea vreunui deget), sunetele obținute se notează astfel :

Ele se numerotează cu cifre romane de la I la IV, începînd cu coarda *Do* (cea mai gravă).

Coarda liberă (neapăsată pe tastieră) se cifrează cu 0 (zero).

Acordarea violei se face prin mărirea sau diminuarea extensiei coardelor (cu ajutorul cuielor), astfel încît fiecare coardă să ajungă la înălțimea dorită.

Punctul de reper al acordajului îl constituie sunetul *la*¹ (880 de vibrații) emis de diapazon.

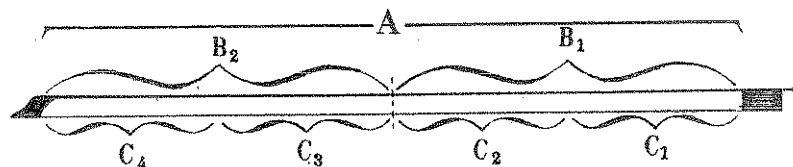
Impărțirea arcușului

În trăsătura de arcuș într-un sens sau în celălalt, putem utiliza fie întreaga lungime a arcușului, fie jumătăți, sferturi și chiar optimi de arcuș.

Porțiunile de arcuș, luate în ordinea talon-vîrf, au fost notate cu un sistem special, creat de violonistul francez *Lucien Capet*.

Astfel, după metoda sa, arcușul întreg se notează cu *A* ; prima jumătate cu *B*₁, iar a doua, cu *B*₂.

Sferturile de arcuș se notează în aceeași ordine (de la talon la vîrf) cu *C*₁, *C*₂, *C*₃, *C*₄ :

În practica violei, acestor porțiuni de arcuș le corespund și unele valori de durată. De exemplu : o notă întreagă poate fi cîntată cu arcușul întreg, o doime cu una din jumătăți, o pătrime cu unul din cele patru sferturi de arcuș.

Totuși, putem cînta cu porțiuni mici de arcuș și note cu o durată mai mare (încetinind viteza cu care tragem sau împingem arcușul pe coarde).

În afară de împărțirea arătată mai sus, arcușul se mai poate divide în trei regiuni : talon, mijloc și vîrf.

Pentru a ne obișnui cu tragerea arcușului pe porțiuni fixe, vom însemna pe baghetă (cu creta) împărțirea dorită, urmărind a nu depăși aceste semne în timpul cîntatului.

LECTIA 1

TRĂSĂTURI DE ARCUȘ ÎN SUS ȘI ÎN JOS, CU ARCUȘUL ÎNTREG (A) PE VALORI DE NOTĂ ÎNTREAGĂ

În primele lecții vom utiliza numai valori cu durată mare : *note întregi și doimi*, pe care le vom executa în mișcare lentă, pentru a putea permite elevului să-și urmărească fără încordare conducerea arcușului pe coarde, calitatea sunetului oținut, precum și poziția cotului (corespunzătoare înălțimii fiecărei coarde), cu precauțiunea ca în timpul tragerii arcușului să nu atingem și coardele alăturate.

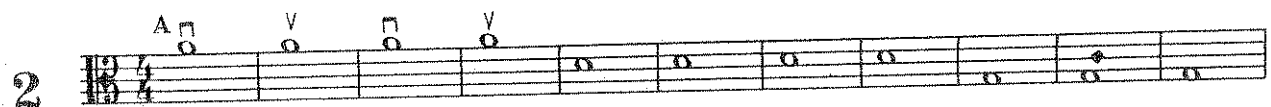
Direcția tragerii arcușului se notează astfel : de la talon spre vîrf (∇), de la vîrf spre talon (∇).

În această lecție vom putea observa că pentru o trăsătură de arcuș, în sus sau în jos, putem utiliza întreaga suprafață a arcușului, unele porțiuni sau combinații de trăsături (lungi și scurte) între ele.

Criteriul de bază în mișcarea generatoare de sunet a arcușului și în combinarea trăsăturilor lui rezidă în justa repartizare a valorilor de note (scurte sau lungi) pe porțiuni corespunzătoare de arcuș.

La primele lecții vom număra (în gînd) unitățile componente ale măsurilor (adică timpii), spre a ne obișnui chiar de la început cu desfășurarea egală a timpilor.

În primele exerciții vom proceda astfel :

3

4

5

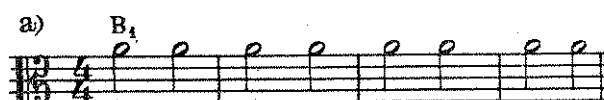
6

7

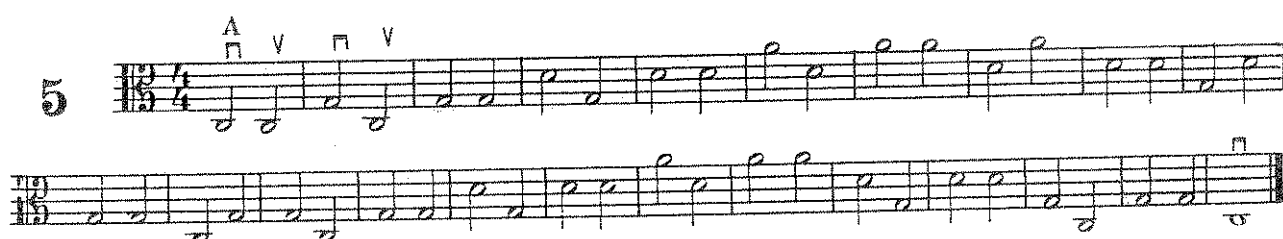
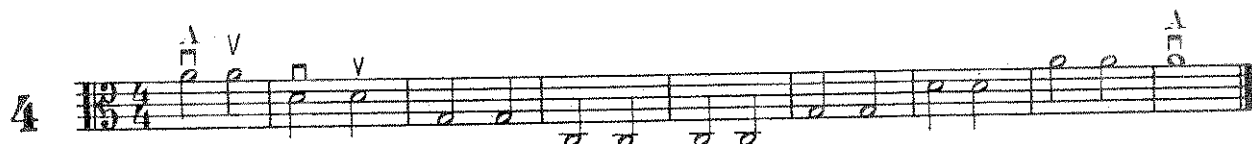
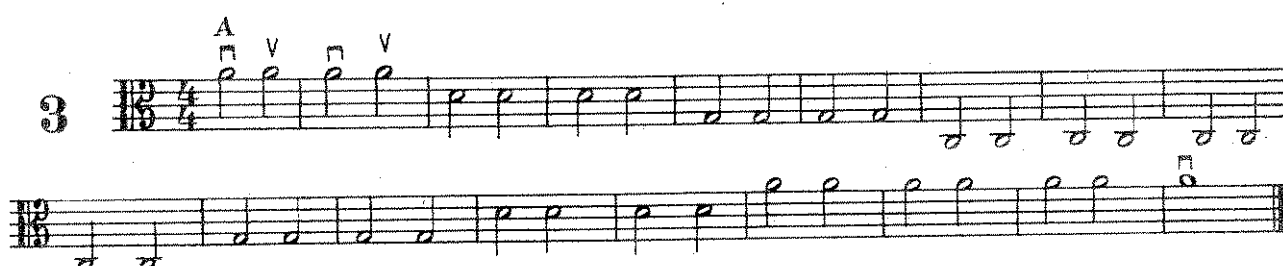
8

LECȚIA 2

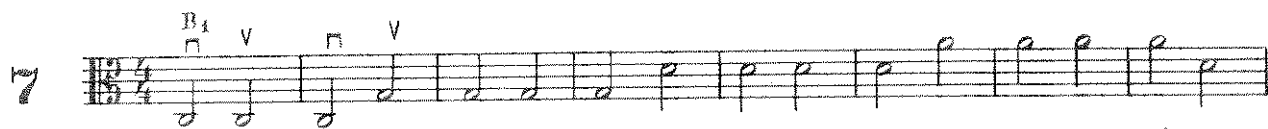
TRĂSĂTURI DE ARCUȘ PE JUMĂTĂȚI ($B_1 - B_2$), PE VALORI DE DOIMI

2

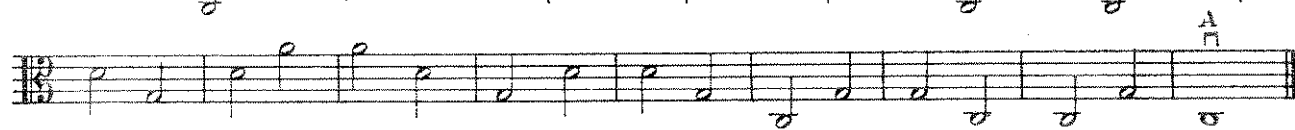

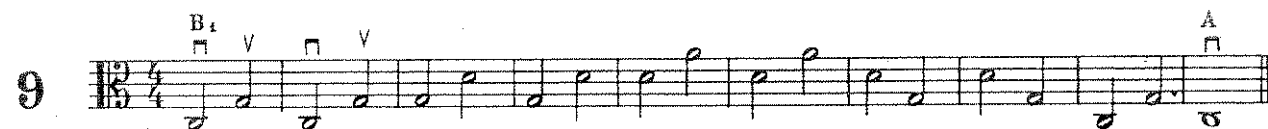
6

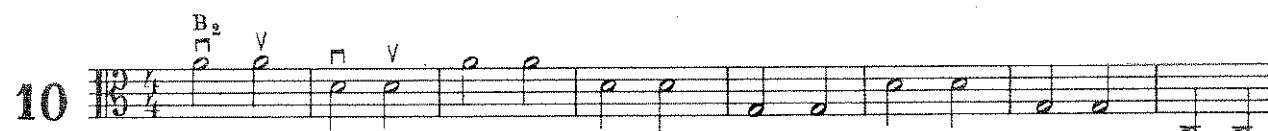
7

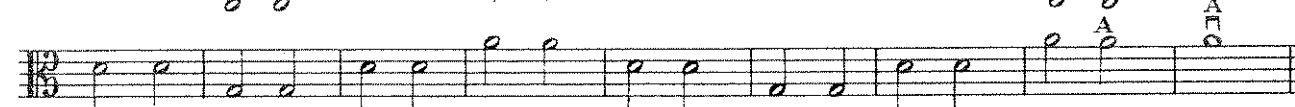
8

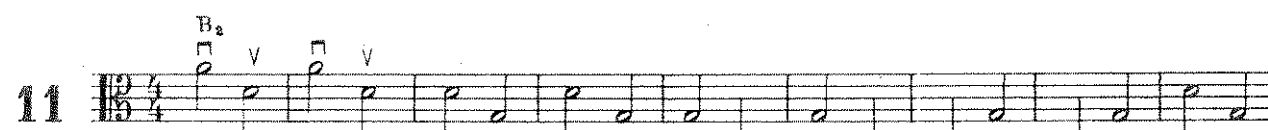

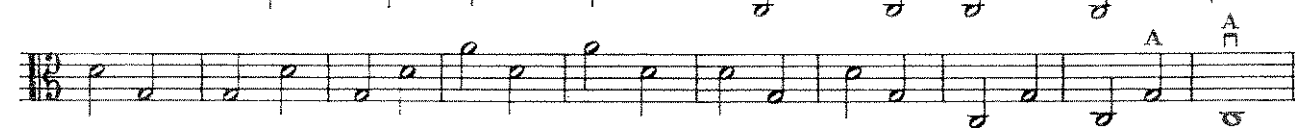
9

10

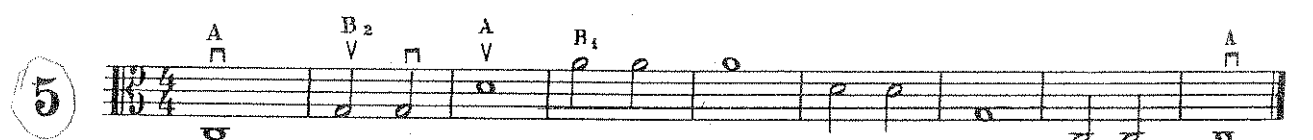
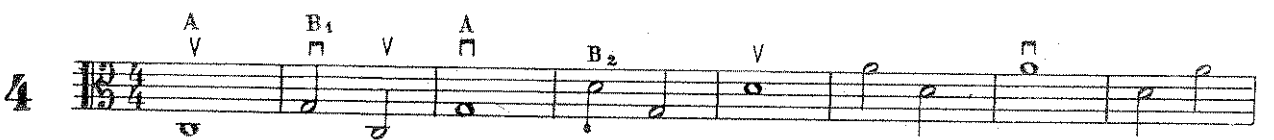
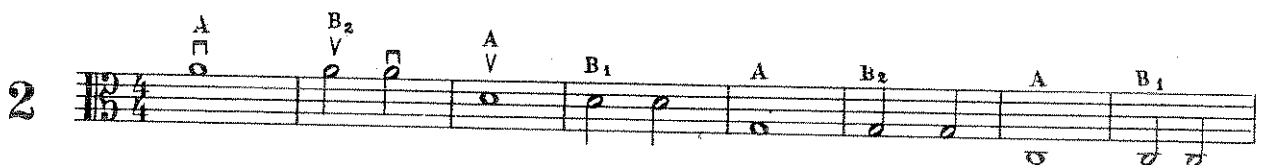

11

LECȚIA 3

EXERCIIȚII CONȚINÎND COMBINĂRI DE VALORI – NOTE ÎNTREGI
ȘI DOIMI – CU ALTERNAREA TRĂSĂTURILOR DE ARCUȘ: $\square$ ∇
A, CU B₁ ȘI B₂, ÎN FORMULA RITMICĂ: $\circ \mid d \ d$

6

Exercise 6, measures 1-4. Treble and bass staves. Chords A, B₁, B₂ are indicated above the staff.

7

Exercise 7, measures 1-4. Treble and bass staves. Chords A, B₂, A, B₁ are indicated above the staff.

8

Exercise 8, measures 1-4. Treble and bass staves. Chords A, B₁, A, B₂, V are indicated above the staff.

9

Exercise 9, measures 1-4. Treble and bass staves. Chords A, B₂, A, B₁ are indicated above the staff.

10

Exercise 10, measures 1-4. Treble and bass staves. Chords A, B₁, A, B₂, V are indicated above the staff.

11

Exercise 11, measures 1-4. Treble and bass staves. Chords A, B₂, A, B₁ are indicated above the staff.

LECTIA 4

EXERCITII CU VALORI COMBinate - DOIMI CU NOTE ÎNTREGI - ÎN FORMULA RITMICĂ: ♩ ♩ | ○

1

2

3

4

5

6

7

12/8 4

B₂ A B₂ A

8

12/8 4

B₂ A B₁ B₂ A B₁ B₂ A B₁

9

12/8 4

B₂ A B₂ A B₂ A B₂ A B₂ A

10

12/8 4

B₁ A B₁ A A B₁

LECTIA 5

EXERCITII PE COARDE LIBERE, CU VALORI DE PĂTRIMI

1

2

3

4

5

13/4

A V V

6

6

13/4

A V V

6

7

13/4

A V V

6

LECȚIA 6

EXERCITII DE VALORI COMBinate: ○ | ○ ○ ○ | ○ ○ ○ ○

1

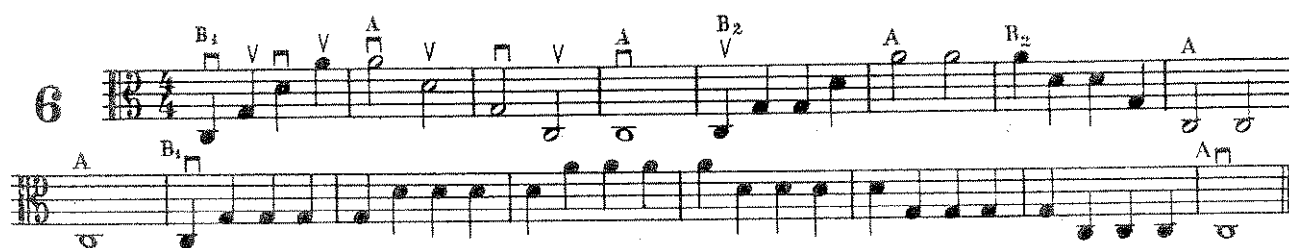
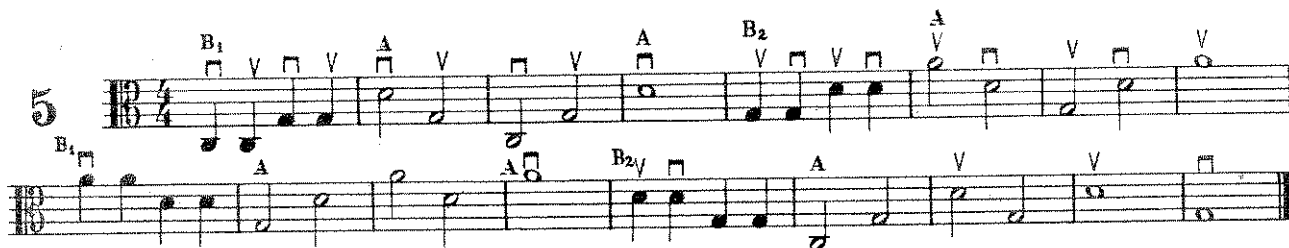
Exercise 1: A 12-measure exercise in 12/4 time. The melody starts with a half note A, followed by a quarter rest, then a half note A, and continues with eighth notes. The bass line consists of quarter notes. The exercise is marked with 'A' above the first measure and 'V' above the second measure.

2

Exercise 2: A 12-measure exercise in 12/4 time. The melody starts with a half note A, followed by a quarter rest, then a half note A, and continues with eighth notes. The bass line consists of quarter notes. The exercise is marked with 'A' above the first measure and 'V' above the second measure.

3

Exercise 3: A 12-measure exercise in 12/4 time. The melody starts with a half note A, followed by a quarter rest, then a half note B₁, and continues with eighth notes. The bass line consists of quarter notes. The exercise is marked with 'A' above the first measure, 'V' above the second measure, and 'B₁' above the third measure.

LECȚIA 7

DUETE

M. Niculescu

I (Elevul)

II (Profesorul)

The musical score is written for two parts: I (Elevul) and II (Profesorul). It is in 4/4 time and the key of D major (two sharps). The score consists of five systems of two staves each. The first staff of each system is for the student (I) and the second for the teacher (II). The music features various chords and melodic lines. Chords are labeled with letters A, B1, B2, and V. The student's part is mostly whole and half notes, while the teacher's part is more melodic with eighth and sixteenth notes. The piece ends with a final cadence in the teacher's part.

First system of musical notation (Measures 1-6):

Staff I: B_1 V A B_1 A B_1

Staff II: V

Second system of musical notation (Measures 7-12):

Staff I: A A B_2 V V V

Staff II: V V V V V V

Third system of musical notation (Measures 13-18):

Staff I: V V V V V V B_1

Staff II: V V V V V V

Fourth system of musical notation (Measures 19-24):

Staff I: A B_1 A V B_1 A V

Staff II: V V V V V V

Second system of musical notation (Measures 25-30):

Staff I: A V B_1 V

Staff II: V V V V V V

Third system of musical notation (Measures 31-36):

Staff I: A B_1

Staff II: V V V V V V

Fourth system of musical notation (Measures 37-42):

Staff I: A B_1 A

Staff II: V V V V V V

The image displays a musical score for the song "The Rose Tree". It is written for a piano and voice. The score is organized into four systems, each consisting of a piano accompaniment staff and a vocal staff. The piano part is in 12/8 time and features a continuous eighth-note accompaniment. The vocal part is in 12/8 time and features a melody with various intervals and rests. The key signature is one sharp (F#). The score includes a key signature change to one sharp (F#) and a time signature change to 12/8. The vocal part includes a key signature change to one sharp (F#) and a time signature change to 12/8. The score is written in a standard musical notation style, with notes, rests, and bar lines clearly visible. The lyrics are written below the vocal staff.

EXERCII PE TOATE COARDELE, CU ALTERNARI DE VALORI,
IN DIFERITE REGIUNI ALE ARCUŞULUI

1

A B₂ A B₁

2

B₁ V A V B₂ A

3

B₁ A B₂ A B₁ A B₁ A B₁ A

B₁ A B₂ A B₁ A B₁ A B₁ A

Three staves of musical notation for the song "The Rose Tree". The first staff is the melody, the second is the alto part, and the third is the bass part. The music is in 2/4 time. Chords are indicated by letters (B₂, A, B₁) and symbols (V, square) above the notes.

4

The musical score for 'The Rose Tree' is presented in two systems. The first system contains the first line of music, and the second system contains the second line. Both lines are in 2/5 time and use a treble clef. The melody is written in a single staff, with the lyrics 'The Rose Tree' written below it. The music is in a key of one sharp (F#), indicated by the key signature. The melody is a simple, folk-like tune, with a mix of eighth and quarter notes. The lyrics are written in a simple, sans-serif font, with the words 'The Rose Tree' appearing on the first line and 'The Rose Tree' appearing on the second line. The music is a single melody, with no accompaniment shown.

5

Handwritten: *1st*

Chords: B_1 , A , B_1 , A , B_2 , A , B_2 , A , B_1 , A

Chords: B_1 , A , B_2 , A , B_2 , A , B_1 , A , B_1 , A

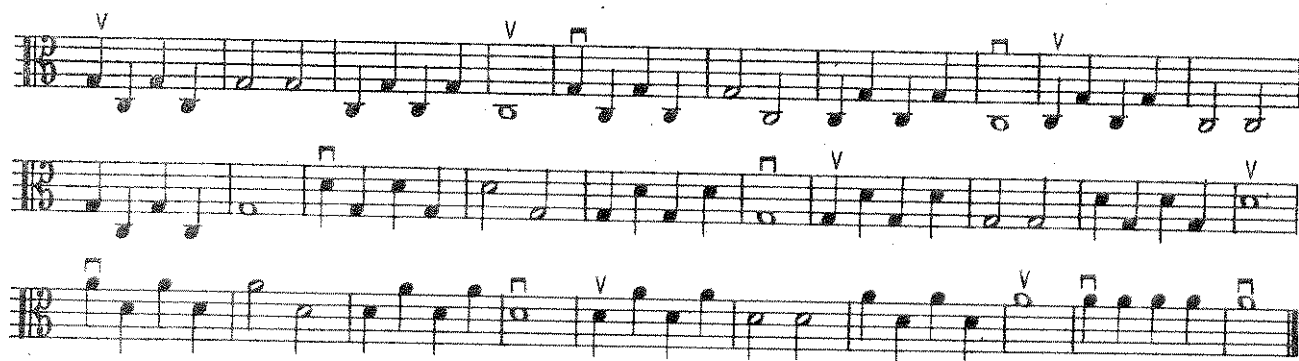
Chords: B_2 , A , B_2 , A , B_1 , B_2

Chords: A , B_1 , A , B_1 , A , B_2 , A , A

Chords: B_1 , A , A , B_1 , A , B_2 , A , B_1 , A

6

The musical score for 'The Rose Tree' is presented on two staves. The first staff is in 12/4 time and contains the melody, with lyrics written below it. The second staff is in 12/8 time and contains the accompaniment. The melody features various chords and intervals, with some notes marked with 'B1', 'A', 'B2', and 'A' above them. The accompaniment consists of a steady eighth-note pattern. The score is numbered '6' at the beginning.

rea
de
tar

♩

3 l

la f
un
lut
a

1,
not

faț

pu

uri

int

LECȚIA 8

AȘEZAREA DEGETELOR PE COARDE

În lecțiile parcurse pînă acum s-a avut în vedere buna deprindere în conducerea arcușului pe toate coardele, atenția elevului fiind concentrată asupra mișcărilor de articulație ale antebrațului drept și încheieturilor, precum și a gradului de înălțare a cotului.

Paralel cu acestea, elevul s-a obișnuit cu alternările a trei valori principale (o

și ♩).

Începînd cu lecția 9 și terminînd cu lecția 25, elevul va aplica degetele 1, 2, 3 pe toate coardele.

Așezarea pe coardă a fiecărui deget trebuie făcută cu atenție, urmărindu-se de la început obținerea unei poziții corecte (o bună priză a degetelor cu coarda, pe porțiunile indicate pentru fiecare deget și o perfectă articulare). Pentru aceasta este absolut necesar ca degetele să aibă o poziție arcuită și să fie așezate cu partea cărnoasă a vârfului, nu prea înăuntru și nici prea aproape de unghie.

Vezi ilustrațiile de la pag. 23

Trebuie să amintim că degetul 1 va atinge coarda pe partea inferioară a falangei 1, direct la mijloc, însă puțin oblic.

Prin așezarea degetului 1 pe coarda *La* (puțin depărtat de prăguș) vom obține nota *si* care se găsește la interval de *secundă mare* (ton) față de coarda liberă.

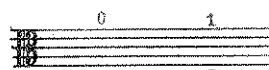
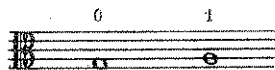
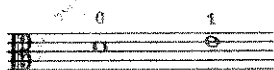

Pe coardele *Re*, *Sol* și *Do*, așezînd degetul 1 tot la o distanță de *secundă mare* față de coarda liberă, vom obține sunetele :

Pe coarda *Re*

Pe coarda *Sol*

Pe coarda *Do*

Degetul 2 face contact cu coarda tot cu partea cărnoasă, dar într-o poziție puțin mai înclinată către interiorul falangei.

Așezarea va fi apropiată sau depărtată de degetul 1, după intervalul pe care urmează să-l formeze cu sunetul imediat superior.

Pe coarda *La*, degetul 2 va fi așezat apropiat, dar nu strîns, de degetul 1, la intervalul de *secundă mică* (semiton); sunetul obținut va fi *do*

Pe coarda *Re*, el va sta la distanță de *secundă mică* (semiton) față de degetul 1; sunetul obținut va fi *fa*.

Pe coardele *Sol* și *Do*, el va fi așezat depărtat de degetul 1, la interval de *secundă mare* (ton); sunetele obținute vor fi:

Pe coarda *Sol*

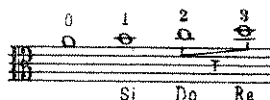

Pe coarda *Do*

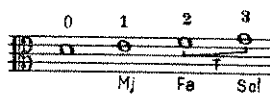

Degetul 3 va fi așezat pe coarde tot cu partea sa cărnoasă, însă ceva mai plat și mai spre interior.

Pe coarda *La*, el va sta la distanță de *secundă mare* (ton) față de degetul 2; sunetul obținut va fi *re*.

Pe coarda *Re*, el va fi așezat, ca și pe coarda *La*, la distanța de *secundă mare* (ton) față de degetul 2; sunetul obținut va fi *sol*.

Pe coardele *Sol* și *Do*, degetul 3 va fi așezat la interval de *secundă mică* (semiton) față de degetul 2; sunetele obținute vor fi:

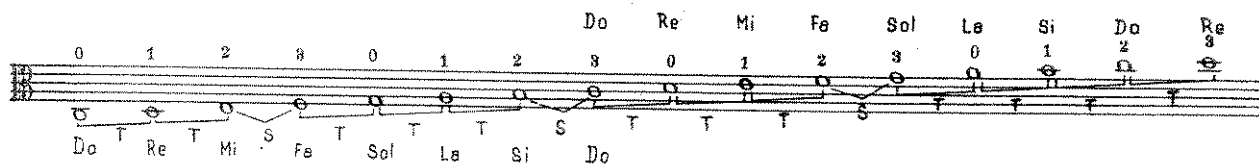
Pe coarda *Sol*

Pe coarda *Do*

Sunetele obținute pe toate coardele și intervalele dintre ele :

În timpul exercițiilor ce alcătuiesc lecțiile 9—25 și chiar mai târziu vom fi permanent atenți la punctul de atingere a degetului cu coarda.

EXERCII PE COARDA LA, CU APLICAREA DEGETULUI 1,
PENTRU OBTINEREA SUNETULUI SI

10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

Musical staff 11: A single melodic line in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The melody consists of eighth and quarter notes. Chords B₁, A, B₂, and A are indicated above the staff at various points.

12

Musical staff 12: A single melodic line in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The melody consists of eighth and quarter notes. Chords B₁, A, B₁, A, B₁, A, B₁, A, and A are indicated above the staff.

13

Musical staff 13: A single melodic line in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The melody consists of eighth and quarter notes. Chords B₂, A, B₂, A, B₂, A, B₂, A, and A are indicated above the staff, with some notes marked with a 'V'.

14

Musical staff 14: A single melodic line in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The melody consists of eighth and quarter notes. Chords B₁, A, B₂, B₁, A, B₂, and A are indicated above the staff, with some notes marked with a 'V'.

2

3

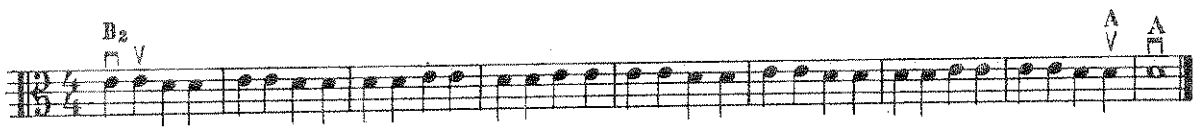

4

[illegible][illegible]

7

8

9

10

11

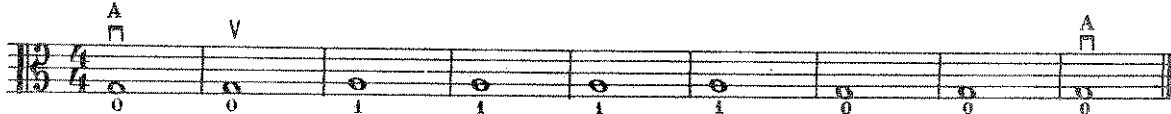
12

13

14

LECȚIA 11

EXERCII PE COARDA SOL, CU APLICAREA DEGETULUI 1, PENTRU OBTINEREA SUNETULUI LA

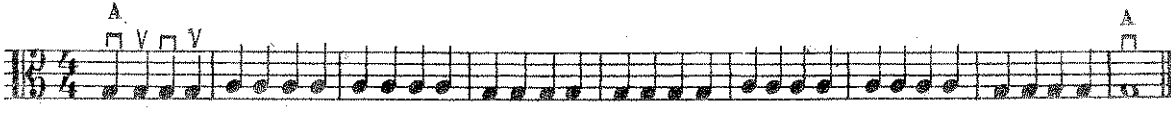
1

2

3

4

5

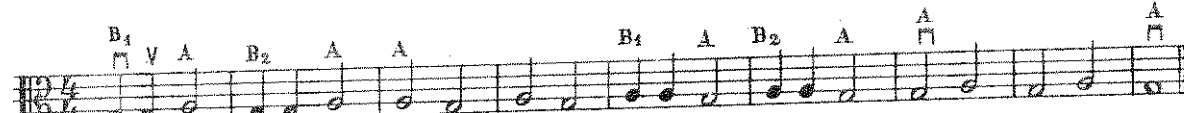
6

7

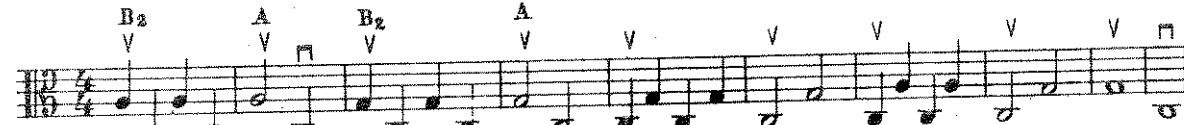
8

9

10

11

12

13

14

1

2

3

4

5

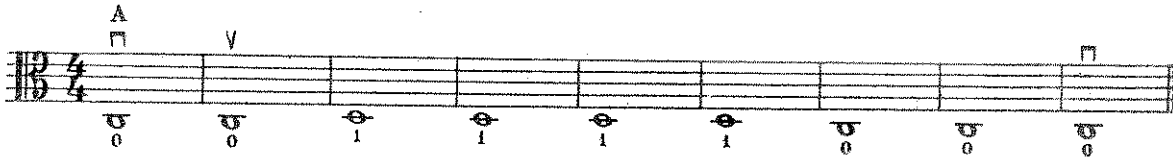
6

7

8

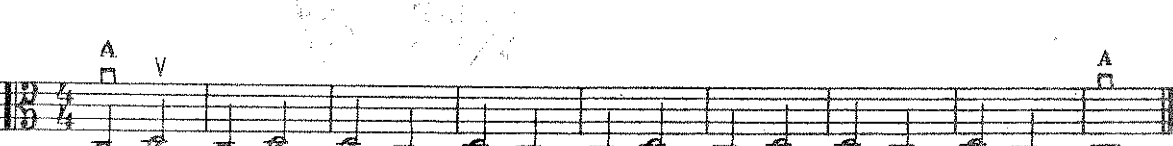
LECȚIA 12

EXERCIIȚII PE COARDA DO, CU APLICAREA DEGETULUI 1, PENTRU OBTINEREA SUNETULUI RE

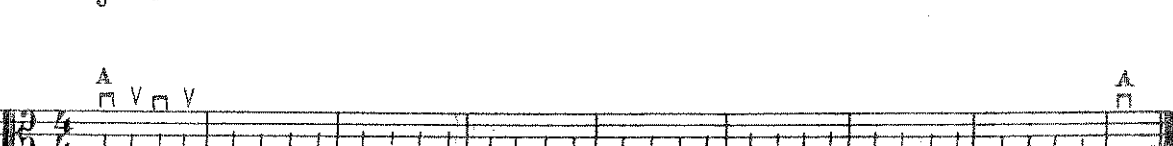
1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

LECȚIA 13

EXERCIIȚII CU APLICAREA DEGETULUI 1 PE TOATE COARDELE

1

Exercise 1 consists of four staves of music in 12/4 time. The first staff begins with a sequence of notes marked with fingerings A, V, B₁, and V. The subsequent staves continue the melodic line with various note values and rests.

2

Exercise 2 consists of three staves of music in 12/4 time. The first staff begins with a sequence of notes marked with fingerings A, V, B₁, and V. The subsequent staves continue the melodic line with various note values and rests.

3

Exercise 3 consists of four staves of music in 12/4 time. The first staff begins with a sequence of notes marked with fingerings A, V, B₁, and V. The subsequent staves continue the melodic line with various note values and rests.

4

B₁ V A V B₁ V A V B₂ V A V B₂ V A V

5

B₁ A B₁ A B₁ A B₁ A

6

A A B₂ A B₁ A B₁ V A

Handwritten musical notation on four staves. The notation includes various note values (quarter, eighth, and sixteenth notes) and rests, organized in measures. The staves are connected by a brace on the left.

Handwritten musical notation on four staves, starting with a measure number '7'. The notation includes various note values and rests. Above the notes, there are labels: B₁, A, B₂, and V, indicating specific musical elements or techniques.

Handwritten musical notation on four staves, starting with a measure number '8'. The notation includes various note values and rests. Above the notes, there are labels: B₁, A, B₂, and V, indicating specific musical elements or techniques.

EXERCII CU VALORI DE OPTIMI
TRECEREA ARCUȘULUI PE COARDELE ÎNVECINATE
TRĂSĂTURA DE ARCUȘ PE A, B₁, B₂

A

1

2

3

4

5

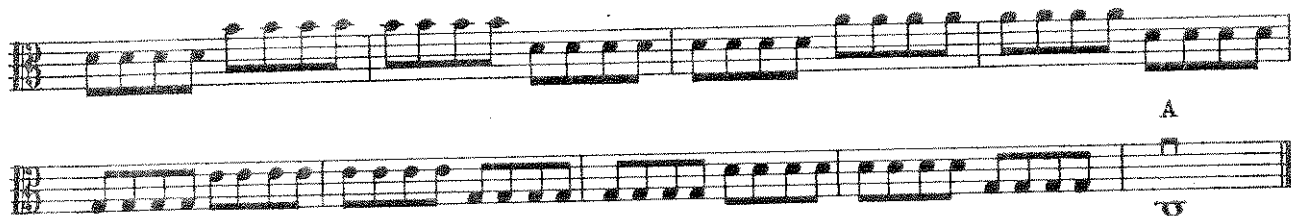
6

B

1

2

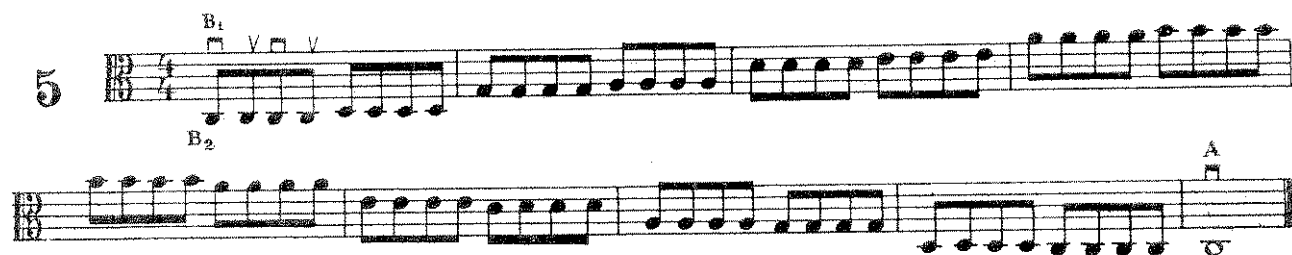
3

7

1

2

7 B_2 B_1 ∇

C

1 B_1 ∇ ∇ A

2 A ∇ A B_1

3 A ∇ A B_2 A A B_2

4 $\frac{3}{4}$

A V A A V B₁ B₂ V

V B₁ B₂ V

B₁ B₂ V

B₁ B₂ V

B₁ V

V

V

V

5 $\frac{3}{4}$

A V B₁ A V B₂ V

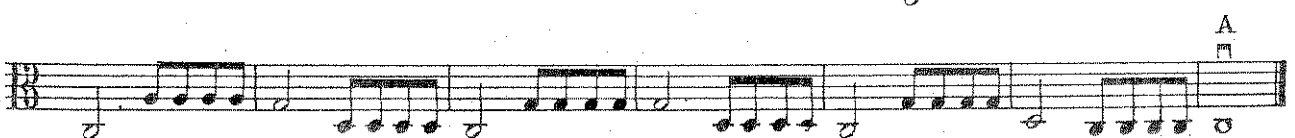
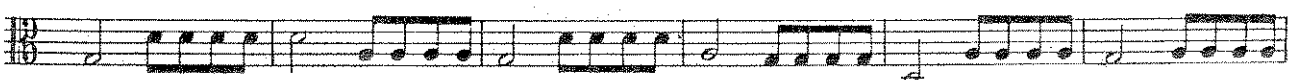
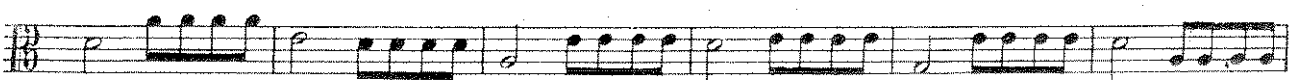
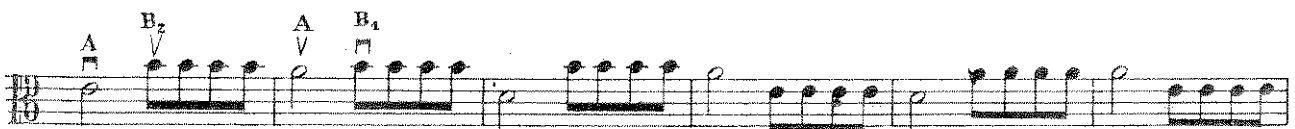
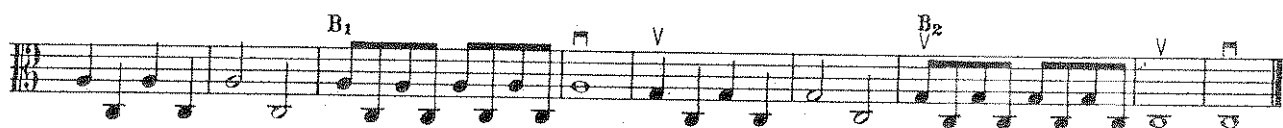
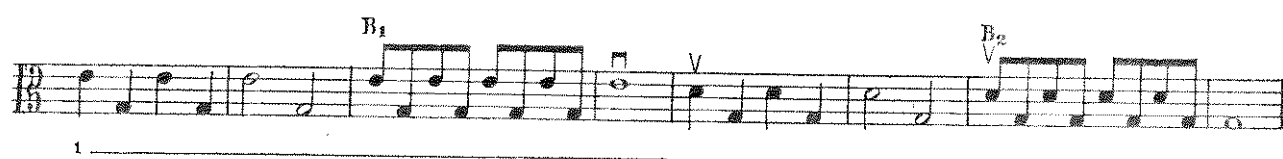
B₁ B₂

B₁ B₂

B₁ A B₂

1

* Degetul 1 se va mentine pe coardă

DUETE

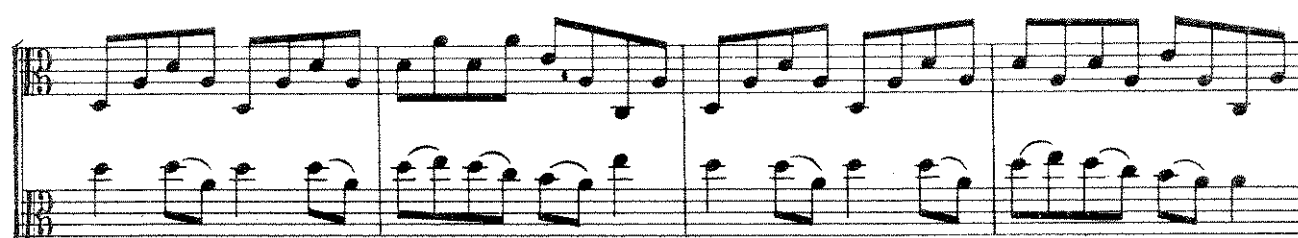
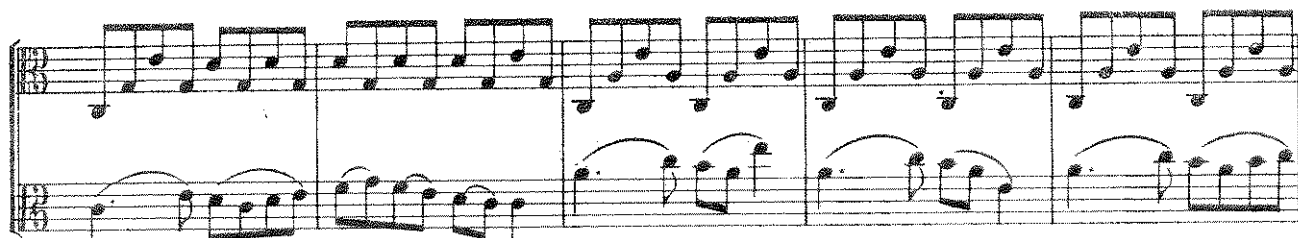
M. Niculescu

The musical score is written for two staves, labeled I and II. The time signature is 4/4. The key signature has one sharp (F#). The score is divided into four systems, each with two staves. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, accidentals, and dynamic markings. The first system shows a sequence of notes on staff I, with accidentals B₁, V, A, B₂, A, and B₁. The second system continues the sequence with A, B₂, A, B₁, A, and B₂. The third system shows B₁, B₂, A, B₂, A, and B₁. The fourth system shows A, B₂, A, A, A, A, A, and A. The notation is complex, with many accidentals and dynamic markings, suggesting a challenging piece for the performers.

"CIULEANDRA"
prelucrare de M. Niculescu

I B_1

II

LECTIA 16

EXERCITII CU APLICAREA DEGETULUI 2 PE COARDA LA, PENTRU OBTINEREA SUNETULUI DO

1

2

3

4

5

Exercise 5 is a single-melody piece in 2/4 time, written for a grand staff (treble and bass clefs). The melody consists of eighth-note runs. The accompaniment includes chords labeled B₁, A, B₂, and A, often with a 'V' (vibrato) symbol. The piece is divided into two systems, each containing four staves.

6

Exercise 6 is a single-melody piece in 2/4 time, written for a grand staff. The melody consists of eighth-note runs. The accompaniment includes chords labeled B₂, B₁V, and A, often with a 'V' (vibrato) symbol. The piece is divided into two systems, each containing three staves.

LECȚIA 17

EXERCIIU CU APLICAREA DEGETULUI 2 PE COARDA RE, PENTRU OBTINEREA SUNETULUI FA

1

2

3

4

5

Exercise 5 consists of two staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. It contains a series of eighth notes, with a B₁ accidental above the first measure and a B₂ V accidental below the second measure. The second staff continues the melody, featuring a B₁ accidental above the first measure, a B₂ V accidental below the second measure, and an A accidental above the third measure. The notation includes various accidentals and dynamic markings throughout the piece.

6

Exercise 6 consists of two staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. It contains a series of eighth notes, with a B₂ accidental above the first measure and a B₁ V accidental below the second measure. The second staff continues the melody, featuring a B₂ accidental above the first measure, a B₁ V accidental below the second measure, and an A accidental above the third measure. The notation includes various accidentals and dynamic markings throughout the piece.

LECTIA 18

EXERCITII CU APLICAREA DEGETULUI 2 PE COARDA SOL, PENTRU OBTINEREA SUNETULUI SI

1

2

3

4

5

Exercise 5 consists of 10 staves of music in 2/4 time. The notation includes various chord markings above the staves: B_1 , $B_2 V$, A , B_1 , $B_2 V$, A , B_1 , $B_2 V$, A , and B_1 . The music is written in a single system with repeat signs and a final double bar line.

6

Exercise 6 consists of 3 staves of music in 2/4 time. The notation includes various chord markings above the staves: B_2 , $B_1 V$, B_2 , $B_1 V$, and A . The music is written in a single system with repeat signs and a final double bar line.

7

Exercise 7 consists of 1 staff of music in 2/4 time. The notation includes various chord markings above the staff: A , B_1 , B_2 , A , A , B_1 , A , B_2 , A , B_1 , A , and A . The music is written in a single system with repeat signs and a final double bar line.

LECTIA 19

EXERCITII CU APLICAREA DEGETULUI 2 PE COARDA DO, PENTRU OBTINEREA SUNETULUI MI

1

2

3

4

[illegible][illegible]

7

B_1 A B_2 A B_1 A B_2 A B_1 A B_2 A

8

A B_2 A

B_1 A B_2

EXERCII MELODICE CU APLICAREA DEGETULUI 1 ȘI 2 PE TOATE
COARDELE ÎN VALORI DE : $\circ$, ♩ , ♪ , ♫
TRĂSĂTURA DE ARCUȘ ÎN $C_1-C_2-C_3-C_4$
DUETE

1

2

3

4

5

6

7

[illegible]

M. Niculescu

I

II

First system of musical notation, measures 1-8. The top staff (I) has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The bottom staff (II) has a bass clef and a key signature of one sharp (F#). The time signature is 4/4. The music consists of eighth and quarter notes, with some rests. The first staff has a fermata over the final measure.

M. Niculescu

I

II

Second system of musical notation, measures 9-16. The top staff (I) has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The bottom staff (II) has a bass clef and a key signature of one sharp (F#). The time signature is 4/4. The music consists of eighth and quarter notes, with some rests. The first staff has a fermata over the final measure.

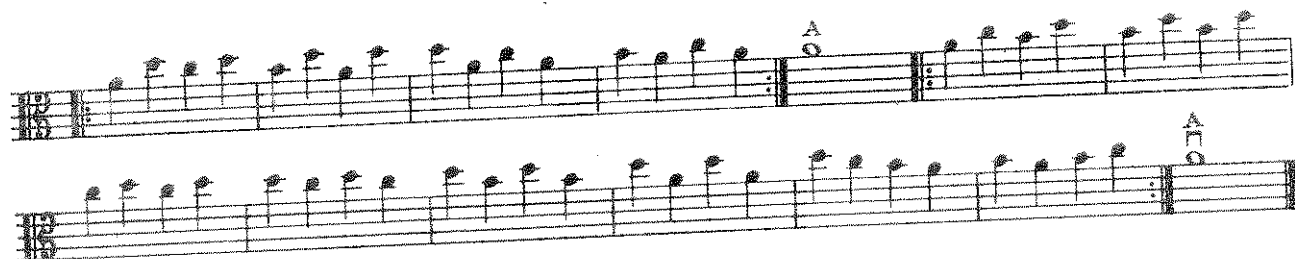
LECTIA 21

EXERCITII CU APLICAREA DEGETULUI 3 PE COARDA LA, PENTRU OBTINEREA SUNETULUI RE

1

2

3

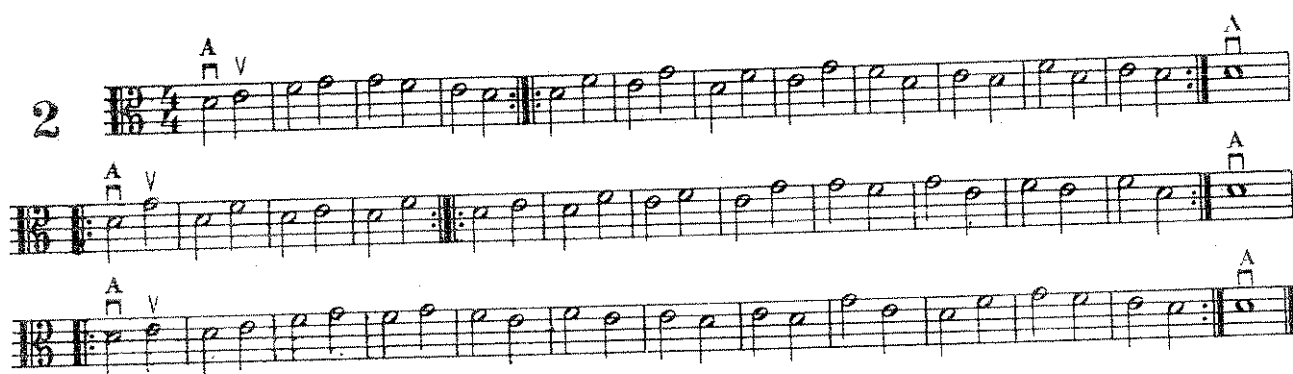
Handwritten musical score on ten staves. The notation includes various notes, rests, and accidentals. Above the first staff, the notes are labeled B_1 , A , B_2 , and A . Above the second staff, the notes are labeled A , B_1 , A , B_2 , and A . Above the third staff, the notes are labeled A . Above the fourth staff, the notes are labeled B_1 , C_2 , B_1 , C_1 , and V . Below the fourth staff, the notes are labeled B_2 , C_4 , B_2 , and C_3 . The score is divided into measures by vertical bar lines, and some measures contain repeat signs. The notation is written in a style that suggests a specific musical system or notation.

EXERCITII CU APLICAREA DEGETULUI 3 PE COARDA RE,
PENTRU OBTINEREA SUNETULUI SOL

1

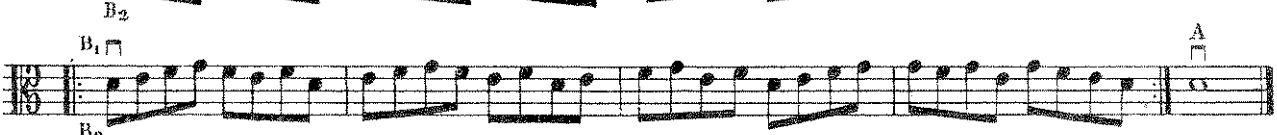
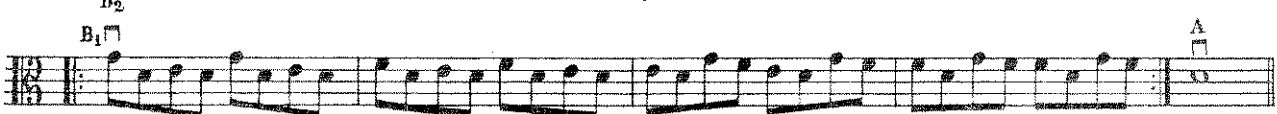
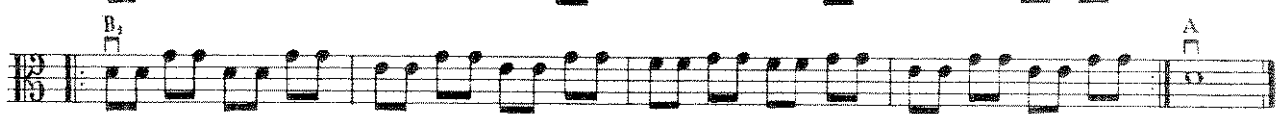
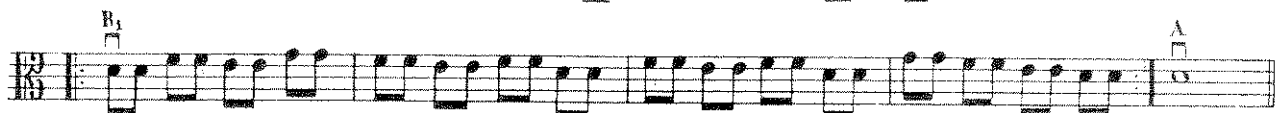
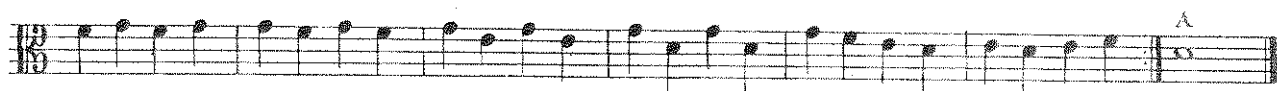

2

3

7

A B₂ A B₁

A

A B₂ A B₁

A

A B₂ A B₁

A

EXE

1

2

3

EXERCII CU APLICAREA DEGETULUI 3 PE COARDA SOL, PENTRU OBTINEREA SUNETULUI DO

1

2

3

4

$B_1 (C_1, C_3)$
 $B_2 (C_2, C_4)$

A

5

$B_1 (C_1, C_2, C_3, C_4)$

A

B_1
 B_2

B_2

B_1
 B_2

B_1
 B_2

A

A

6

B_1 A B_2 A
 C_1 B_1 C_2 B_1

A

B_1 A B_2 A

B_1 A B_2 A

A

B_1 A B_2 A

A

7

7

2/4

A B₂ A B₁

B₂ C₄ B₂ C₃

A B₂ A B₁

A

A B₂ A B₁

A

A B₂ A B₁

B₂ C₄ B₂ C₃

A

A

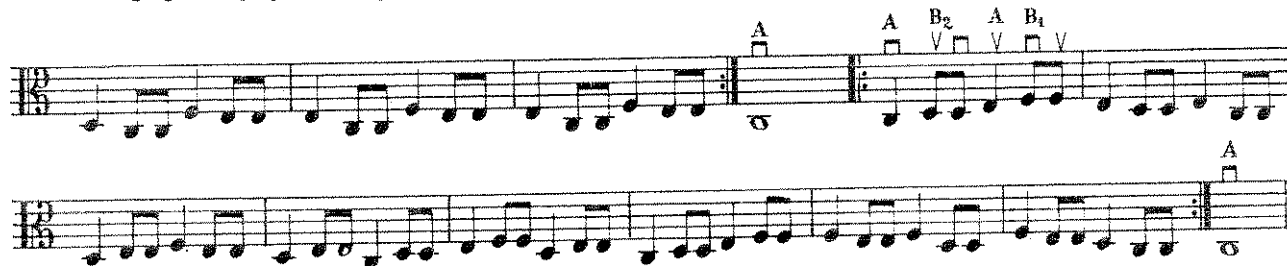
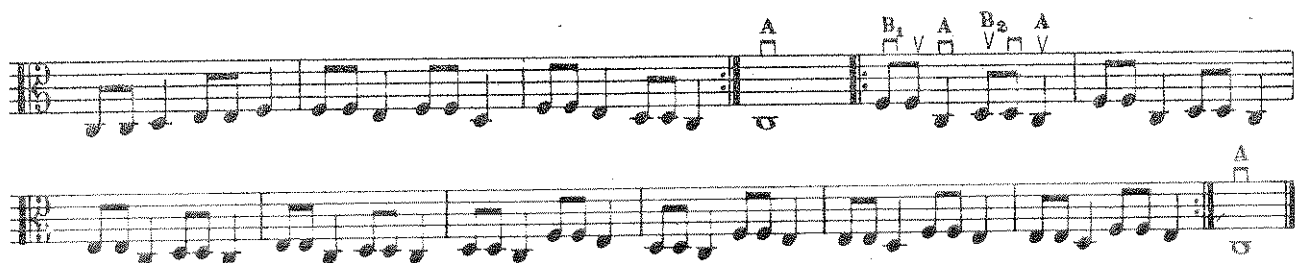
The musical score consists of six staves of music in 2/4 time. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody is composed of eighth and sixteenth notes. Above the first four measures, the notes are labeled A, B₂, A, and B₁. Below the first four measures, the notes are labeled B₂ C₄ and B₂ C₃. The second staff continues the melody, with a repeat sign after the fourth measure. Above the fifth measure, the notes are labeled A, B₂, A, and B₁. The third staff continues the melody, with a repeat sign after the fourth measure. Above the fifth measure, the note is labeled A. The fourth staff continues the melody, with a repeat sign after the fourth measure. Above the fifth measure, the notes are labeled A, B₂, A, and B₁. The fifth staff continues the melody, with a repeat sign after the fourth measure. Above the fifth measure, the notes are labeled A, B₂, A, and B₁. Below the fifth measure, the notes are labeled B₂ C₄ and B₂ C₃. The sixth staff continues the melody, with a repeat sign after the fourth measure. Above the fifth measure, the note is labeled A.

EXERCITII CU APLICAREA DEGETULUI 3 PE COARDA DO,
PENTRU OBTINEREA SUNETULUI FA

1

2

3

LECȚIA 25

MELODII POPULARE EXERCIȚII MELODICE DUETE

1

2

3

4

12/8

A B₂ A

V V V

„JOC DIN BĂTRÎNI”
Reg. Hunedoara

5

12/8

A B₂ A B₁

V V V

„BRIUL PĂDURENESCU”
Reg. Hunedoara

6

12/8

A B₁ A B₂

V V V

„DANTUL NOU”
Reg. Braşov

7

12/8

A B₁ A B₂

V V V

I II

I. $\frac{12}{16}$ $\frac{4}{4}$ $\frac{12}{16}$ $\frac{4}{4}$

A $\frac{12}{16}$ V $\frac{12}{16}$ B₁ $\frac{12}{16}$ A $\frac{12}{16}$ B₁ $\frac{12}{16}$

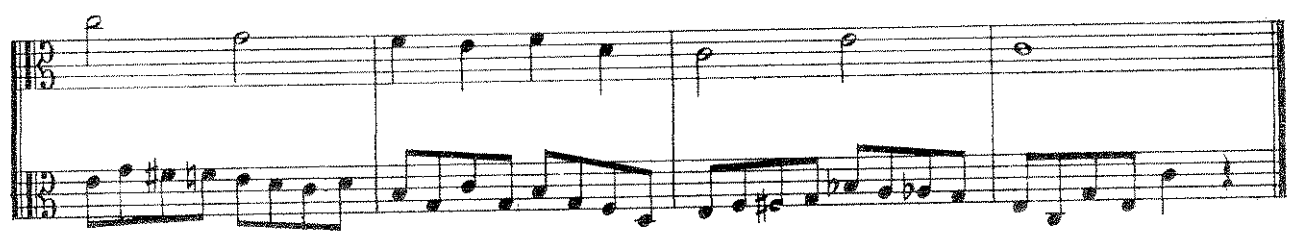
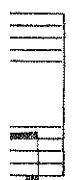
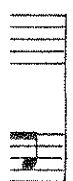
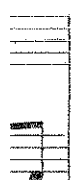
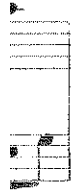
A $\frac{12}{16}$ B₁ $\frac{12}{16}$ A $\frac{12}{16}$

A $\frac{12}{16}$ A $\frac{12}{16}$

B₁ $\frac{12}{16}$

A $\frac{12}{16}$

lescu

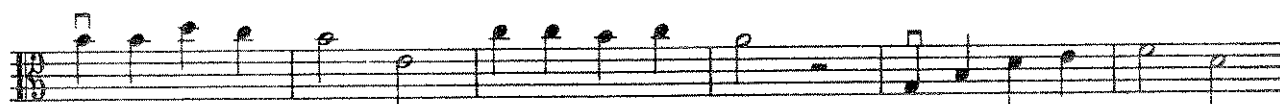
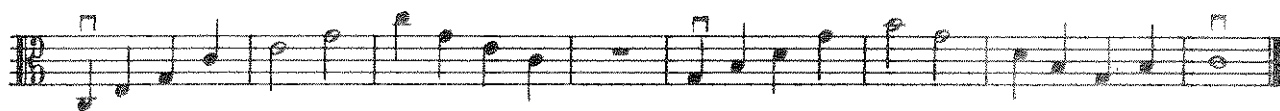
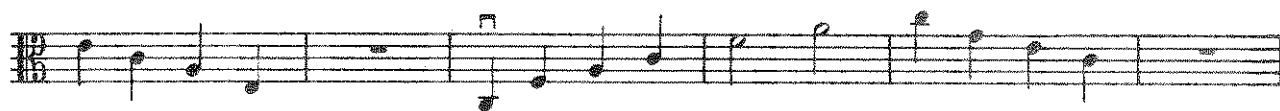
PAUZELE DE NOTĂ ÎNTREAGĂ ȘI DE DOIME

1

2

3

4

LEGATO

Legato reprezintă la instrumentele cu coarde și arcuș un efect special și caracteristic. Realizarea sa se face prin unirea într-o singură trăsătură de arcuș a mai multor note de valori egale sau diferite, precum și de înălțimi deosebite.

În trăsătura *legato* (trăsătură de bază în tehnica instrumentelor cu arcuș) vom avea grijă de a distribui pe întinderea arcușului, în mod egal și proporțional, valorile de note unite prin semnul de legătură.

De exemplu, dacă vom avea de cântat patru pătrimi legate, vom afecta fiecareia câte un sfert de arcuș; dacă vom avea de cântat numai două doimi unite prin legătură, fiecareia îi va reveni o jumătate de arcuș etc. Această distribuire a valorilor în arcuș se poate face și pe porțiuni mai mici (jumătăți, sferturi sau treimi de arcuș).

Trăsăturile de arcuș *legato* se împart în două mari categorii :

a) *Legato* pe aceeași coardă.

b) *Legato* cu treceri la coardele vecine sau salturi peste coarde.

Întrucît trăsătura de arcuș este aceea care determină volumul și calitatea sunetului, va trebui să fim atenți ca în trăsăturile *legato* efectuate pe o coardă sau cu treceri peste coarde să ținem seama ca următoarele condiții de susținere, tragere și apăsare a arcușului să fie respectate :

a) Presiunea arcușului asupra coardelor să fie egală pe toată suprafața sa. Să nu slăbească atunci cînd tragem arcușul spre vîrf și nici să se intensifice atunci cînd ne apropiem de talon.

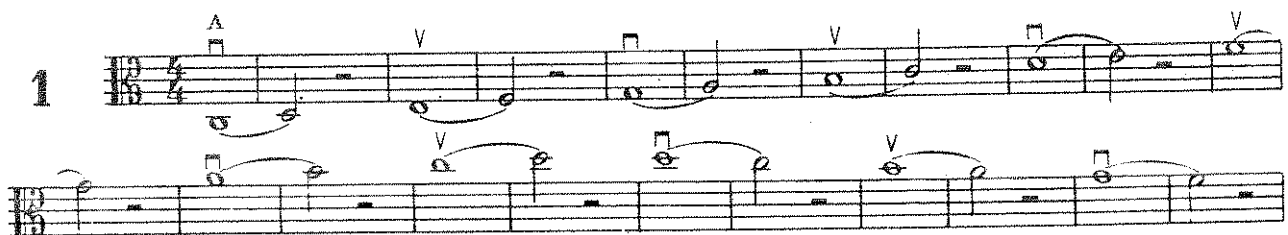
b) Trăsătura să fie continuă, fără întreruperi sau zgirieturi.

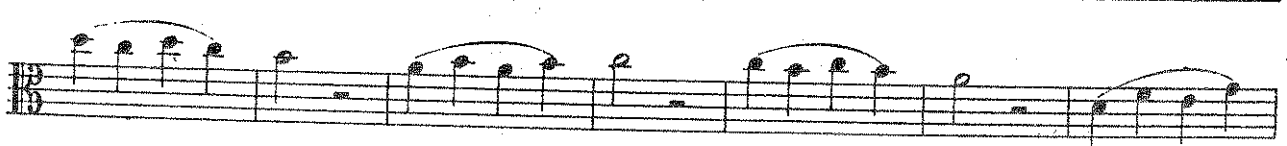
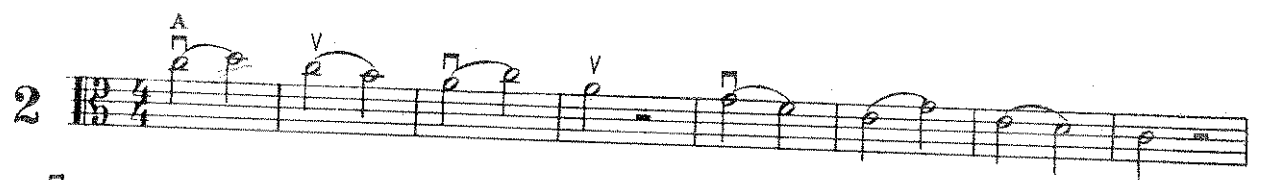
c) Să schimbăm înălțimea cotului la trecerea peste coarde, ținînd seamă că poziția cotului brațului drept este diferită pentru fiecare coardă în parte. Respectînd planul de înălțime a cotului, vom ajuta brațul și încheieturile să realizeze o mișcare normală, degajată.

d) În timpul trăsăturii *legato* peste coarde, mișcările sprijinite pe articulațiile omoplatului și cotului să fie ajutate de flexibilitatea încheieturilor mîinii și ale degetelor.

Prin respectarea acestor reguli, noi vom obține un sunet amplu, egal și expresiv.

Menționăm că în muzică, procedeul *legato*, care se caracterizează prin unirea sunetelor într-o singură trăsătură sau respirație, este opus procedului numit *détaché*, care se execută prin trăsături de arcuș separate pentru fiecare notă în parte.

acte-
altor
vom
orile
reia
egă-
rilor
uş).

ne-
i cu
e şi
sa.
nci

zi-
nd
are
ile
ge-

v.
ea
é,

5

6

7

8

7 $\frac{12}{16}$ 4

Measures 1-6 of system 7. The first staff contains notes with accidentals B_1 , C_2 , B_1 , B_1 , C_2 , B_1 , and rests with accidentals A and A . The other staves contain various rhythmic patterns including eighth and sixteenth notes, some with slurs and accents.

8 $\frac{12}{16}$ 4

Measures 1-6 of system 8. The first staff contains notes with accidentals A , C_4 , C_1 , and rests with accidentals A , A , and A . The other staves contain various rhythmic patterns including eighth and sixteenth notes, some with slurs and accents.

I

II

A B₂ V A B₂ A V

A B₂ A V

B₁

A

culescu

The image displays a musical score for a piece by Culescu. It consists of two systems of piano accompaniment and a vocal line. The piano part is written in 2/5 time, with the right hand playing a melody and the left hand providing a rhythmic accompaniment. The vocal line is written in a single staff, with lyrics in Romanian. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

System 1:

- Right Hand:** Starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a half note C5. A slur covers the last two notes. The next measure has a half note D5, followed by a quarter note E5, a quarter note F5, and a half note G5. A slur covers the last two notes. The final measure has a half note A5, followed by a quarter note B5, a quarter note C6, and a half note D6. A slur covers the last two notes.
- Left Hand:** Starts with a half note G3, followed by a quarter note A3, a quarter note B3, and a half note C4. The next measure has a half note D4, followed by a quarter note E4, a quarter note F4, and a half note G4. The final measure has a half note A4, followed by a quarter note B4, a quarter note C5, and a half note D5.
- Vocal Line:** Starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a half note C5. A slur covers the last two notes. The next measure has a half note D5, followed by a quarter note E5, a quarter note F5, and a half note G5. A slur covers the last two notes. The final measure has a half note A5, followed by a quarter note B5, a quarter note C6, and a half note D6. A slur covers the last two notes.

System 2:

- Right Hand:** Starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a half note C5. A slur covers the last two notes. The next measure has a half note D5, followed by a quarter note E5, a quarter note F5, and a half note G5. A slur covers the last two notes. The final measure has a half note A5, followed by a quarter note B5, a quarter note C6, and a half note D6. A slur covers the last two notes.
- Left Hand:** Starts with a half note G3, followed by a quarter note A3, a quarter note B3, and a half note C4. The next measure has a half note D4, followed by a quarter note E4, a quarter note F4, and a half note G4. The final measure has a half note A4, followed by a quarter note B4, a quarter note C5, and a half note D5.
- Vocal Line:** Starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a half note C5. A slur covers the last two notes. The next measure has a half note D5, followed by a quarter note E5, a quarter note F5, and a half note G5. A slur covers the last two notes. The final measure has a half note A5, followed by a quarter note B5, a quarter note C6, and a half note D6. A slur covers the last two notes.

MĂSURA DE $\frac{2}{4}$
PAUZA DE PĂTRIME
EXERCII MECANICE ȘI MELODICE

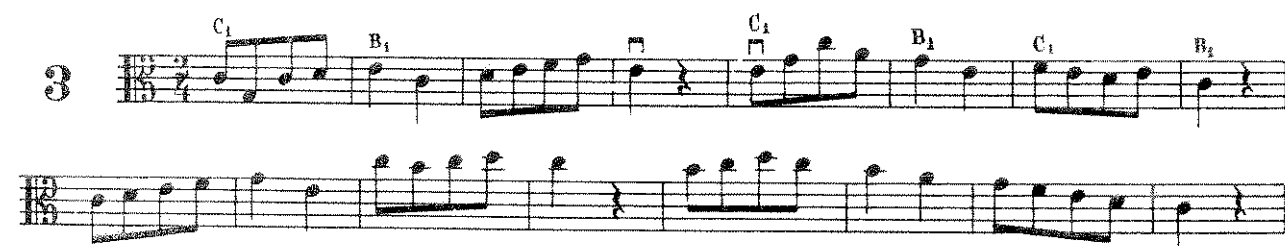
1

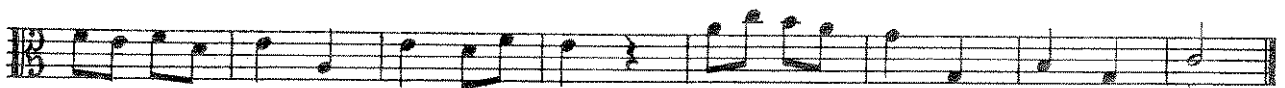
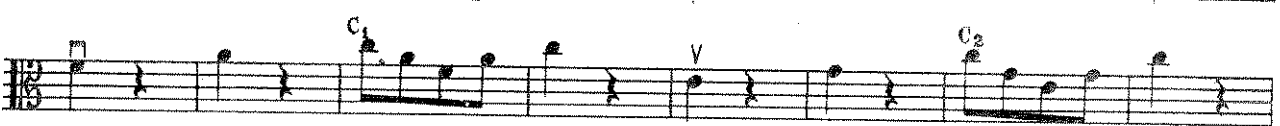
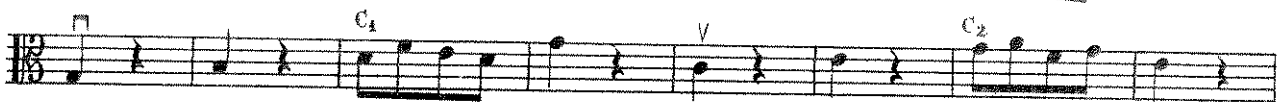
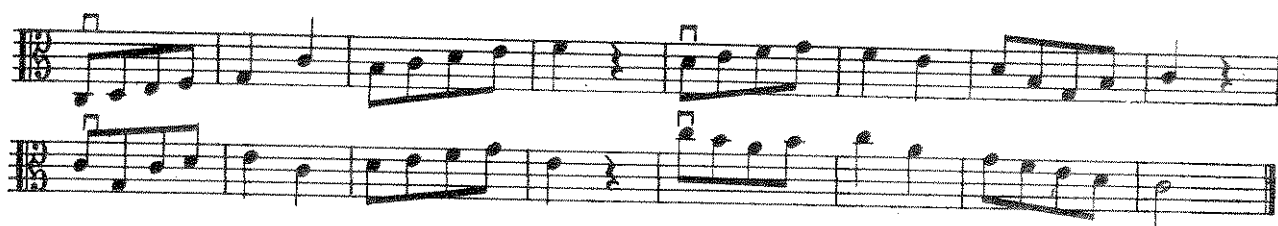

2

3

7

8

9

Chords: A, A, B₁, A, B₂, A

I

II

JOC DIN TRANSILVANIA

Chords: B₁, C₁

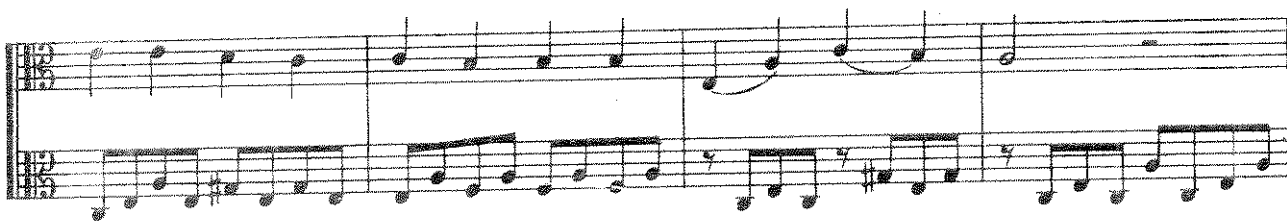
B₁ C₂ B₁ C₁ B₁

I

II

SARAFANUL ROȘU
Melodie populară rusă
prelucrare de M. Niculescu

Chords: B₁, C₁

aco

I (1

cif

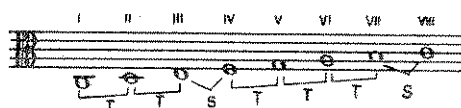
ele
ve

re
(2
să
—

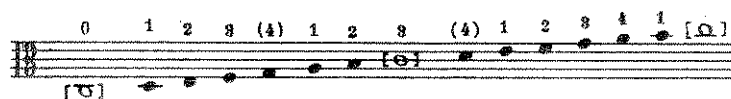
LECȚIA 29

GAMA DO MAJOR ARPEGIUL GAMEI DO MAJOR ȘI AL TREPTELOR PRINCIPALE ȘI SECUNDARE

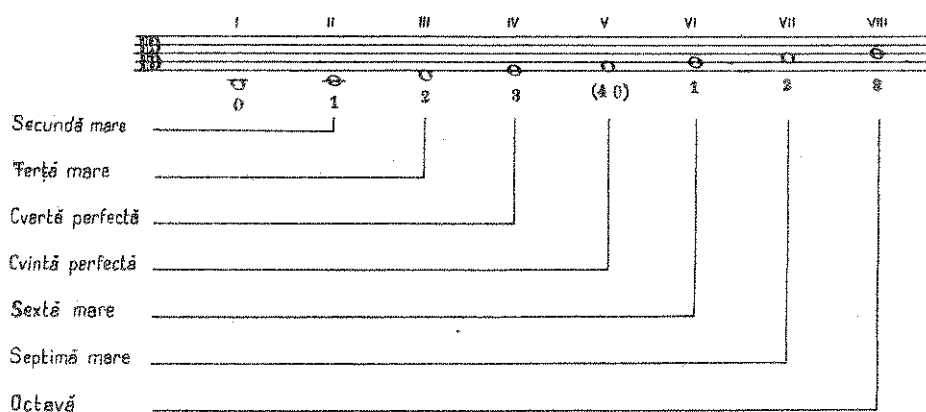
Gama *do* major are următoarea dispoziție a tonurilor și semitonurilor :

În exercițiile de mai jos, vom executa gama *do* major în două octave (datorită acordajului natural al violei), cu următoarea digitație :

De asemenea, este bine să cunoaștem și intervalele care se formează între treapta I (tonica) și celelalte trepte ale acestei game.

N.A. Sunetele (treptele) gamei se notează cu *cifre romane*, iar digitația cu cifre arabe.

Dacă vom reține bine calitatea acestor intervale precum și raporturile dintre ele, vom putea intona just (curat) sunetele gamei, depărtînd sau apropiînd degetele vecine după mărimea intervalului format.

În execuția semitonurilor cuprinse între treptele III—IV și VII—VIII (I), respectiv *mi-fa* și *si-do*, vom avea grijă ca degetele care intonează aceste sunete (2—3 pe coarda *Do*, 2—3 pe coarda *Sol*, 1—2 pe coarda *Re*, 1—2 pe coarda *La*) să fie alăturate, dar fără a fi strinse unul lîngă altul în mod exagerat.

* T = ton

S = semiton

1

Exercise 1 consists of ten staves of music. The first staff is in 12/16 time and features a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 12/16. It includes a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 12/16. The second staff is in 2/4 time and features a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 2/4. The third staff is in 12/16 time and features a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 12/16. The fourth staff is in 2/4 time and features a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 2/4. The fifth staff is in 12/16 time and features a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 12/16. The sixth staff is in 2/4 time and features a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 2/4. The seventh staff is in 12/16 time and features a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 12/16. The eighth staff is in 2/4 time and features a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 2/4. The ninth staff is in 12/16 time and features a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 12/16. The tenth staff is in 2/4 time and features a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 2/4.

2

Exercise 2 consists of four staves of music. The first staff is in 12/16 time and features a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 12/16. It includes a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 12/16. The second staff is in 2/4 time and features a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 2/4. The third staff is in 12/16 time and features a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 12/16. The fourth staff is in 2/4 time and features a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature of 2/4.

3

Exercise 3, measures 1-4. The score is in 3/4 time with a key signature of one sharp (F#). The first staff (treble clef) contains the melody, starting with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note D5. The second staff (alto clef) contains a bass line with eighth notes. The third staff (bass clef) contains a bass line with eighth notes. The fourth staff (bass clef) contains a bass line with eighth notes. The exercise concludes with a repeat sign and a final note G4.

4

Exercise 4, measures 1-4. The score is in 3/4 time with a key signature of one sharp (F#). The first staff (treble clef) contains the melody, starting with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note D5. The second staff (alto clef) contains a bass line with eighth notes. The third staff (bass clef) contains a bass line with eighth notes. The fourth staff (bass clef) contains a bass line with eighth notes. The exercise concludes with a repeat sign and a final note G4.

5

Exercise 5, measures 1-4. The score is in 3/4 time with a key signature of one sharp (F#). The first staff (treble clef) contains the melody, starting with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note D5. The second staff (alto clef) contains a bass line with eighth notes. The third staff (bass clef) contains a bass line with eighth notes. The fourth staff (bass clef) contains a bass line with eighth notes. The exercise concludes with a repeat sign and a final note G4.

6

Exercise 6, measures 1-4. Treble and bass staves. Treble staff has a 'V' above the first measure. Bass staff has 'V' above the first and third measures. The exercise ends with a repeat sign and a fermata on a whole note, marked with 'A'.

7

Exercise 7, measures 1-4. Treble and bass staves. Treble staff has a 'V' above the first measure. Bass staff has 'V' above the first and third measures. The exercise ends with a repeat sign and a fermata on a whole note, marked with 'A'.

8

Exercise 8, measures 1-4. Treble and bass staves. Treble staff has a 'V' above the first measure. Bass staff has 'V' above the first and third measures. The exercise ends with a repeat sign and a fermata on a whole note, marked with 'A' and a symbol resembling Omega.

9

Exercise 9, measures 1-4. Treble and bass staves. Treble staff has a 'V' above the first measure. Bass staff has 'V' above the first and third measures. The exercise ends with a repeat sign and a fermata on a whole note, marked with 'A' and a sigma symbol.

10

11

12

12

12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1

12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1

LECȚIA 30

DUETE

MENUET W.A. Mozart

I

II

CÎNTEC TIROLEZ Jardány Pál

I

II

DUET
Bartolomeo Campagnoli

I

mf

II

ce
(si
pe

me

lor
de

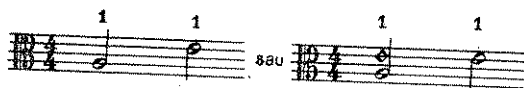
pe

inf
mic

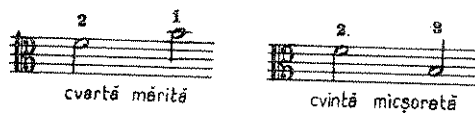
INTERVALUL DE CVARTĂ PERFECTĂ ȘI MĂRITĂ EXERCIIÎI ÎN CVARTE, CU ALTERNAREA COARDEI LIBERE ȘI APLICAREA DEGETULUI 3

Din lecțiile anterioare, am observat că intervalele de cvartă și cvintă (perfecte) cer o mare atenție în ceea ce privește intonația.

Intervalul de cvartă se obține fie prin aplicarea aceluiași deget pe coarde vecine (simultan pe două coarde) sau prin deplasarea rapidă a degetului de pe o coardă pe alta :

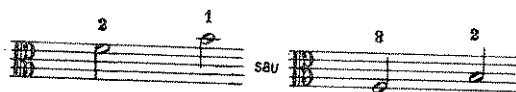

Tot atât de dificilă și de pretențioasă este și intonarea intervalelor de *cvartă mărită* și *cvintă micșorată*.

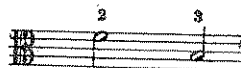
Cvarta mărită se obține — la instrumentele cu coarde — prin alăturarea degetelor care execută intervalul (exact ca la execuția semitonurilor), cu deosebirea că degetele stau așezate pe coarde diferite.

De exemplu :

Observăm că degetul *imediat inferior* (ca ordine numerică : 2—1, 3—2) se așază pe coarda *vecină superioară*.

La execuția intervalului de *cvintă micșorată*, procedeul este invers :

Degetul *imediat superior* (ca ordine numerică 2—3) se așază pe coarda *vecină inferioară*.

Această regulă este valabilă pentru toate intervalele de *cvartă mărită* și *cvintă micșorată*, inclusiv cele formate cu ajutorul semnelor de alterație, *diez* sau *bemol*.

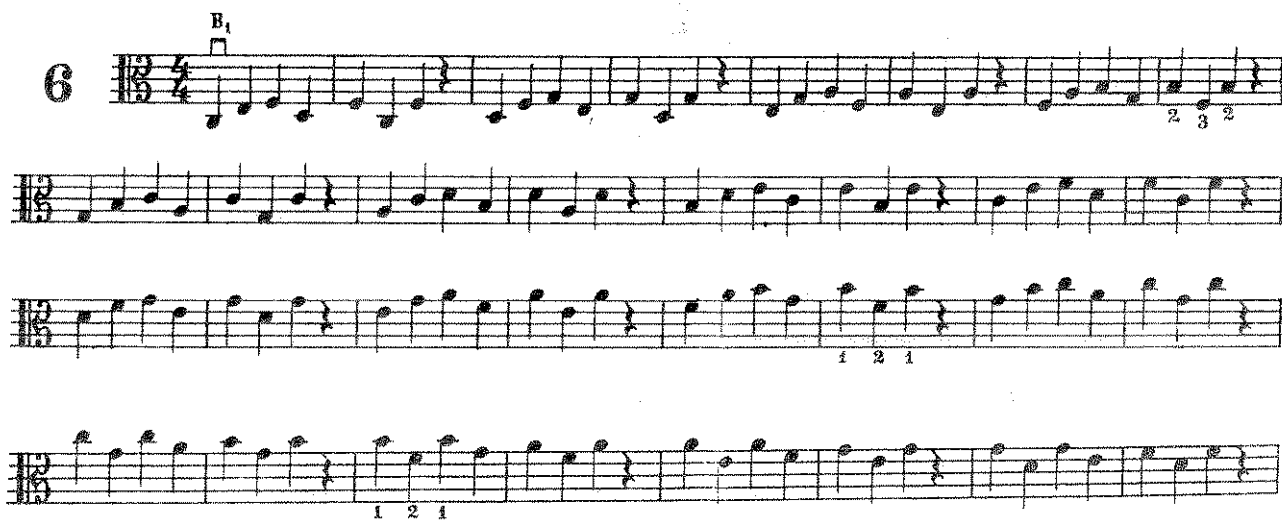
Degetele care intonează intervalul vor fi așezate alăturat, dar nu strâns.

1

2

3

4

9

10

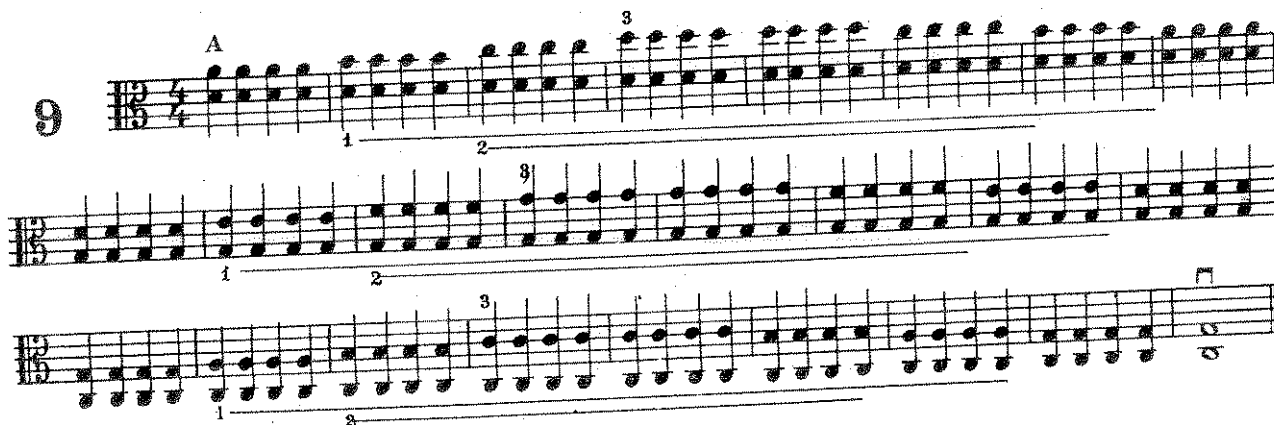
EXERCITII ÎN DUBLE-COARDE, OBTINUTE PRIN FOLOSIREA UNEI COARDE LIBERE INFERIOARE

1

2

3

4

10 $B_1(C_1, C_2, C_3, C_4)$

11

12 $\frac{12}{8}$ $\frac{4}{4}$ ^A

Musical notation for exercise 12, measures 1-4. Treble and bass staves with eighth and sixteenth notes. Chord A is indicated above the first measure.

13 $\frac{12}{8}$ $\frac{4}{4}$ ^{A ∇} ^A

Musical notation for exercise 13, measures 1-12. Treble and bass staves with eighth and sixteenth notes. Chords A and A with a flat are indicated. The exercise ends with a double bar line.

**LEGATO DE PRELUNGIRE, LEGATO DE EXPRESIE
PAUZA DE OPTIME
TRECERI PESTE COARDE ÎN LEGATO**

Legato, așa cum am mai arătat, este un important procedeu de producere, conducere, susținere și articulare a sunetelor la instrumentele cu coarde și arcuș. El se notează cu o linie de forma unui arc de cerc, care unește două sau mai multe note care, în acest caz, se execută într-o singură trăsătură de arcuș.

Dacă semnul *legato* unește mai multe note vecine, de aceeași înălțime, de valori egale sau deosebite, valorile acestora se contopesc, formînd o singură valoare care totalizează valorile conținute de întregul *legato de prelungire*.

Legato de prelungire poate fi notat și cu semnul *punct*, adăugat la dreapta notei,

care îi prelungeste durata cu jumătate din valoarea ei de bază :

$$\text{D.} = \text{D} + \text{D} \text{ sau } \text{D.} = \text{D} + \text{D}$$

Adeseori *legato de prelungire* se găsește combinat și cu *legato de expresie*, unind în aceeași trăsătură valori și sunete deosebite.

În acest caz vom căuta să respectăm regulile cunoscute din lecțiile precedente, adică să avem o bună distribuire în arcuș a valorilor de notă conținute. Să nu neglijăm că *legato* este, în afară de posibilitățile sale de unire a sunetelor, un important mijloc de reliefare a motivelor, episoadelor și chiar a frazelor întregi dintr-o compoziție muzicală, el fiind un important mijloc de expresie.

2

Exercise 2 is a 12/16 time piece in one flat. It consists of four staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. The second and third staves use a bass clef, and the fourth staff returns to a treble clef. The notation includes various notes, rests, and accidentals, with labels A, B₁, B₂, and V indicating specific notes or measures.

3

Exercise 3 is a 12/16 time piece in one flat. It consists of three staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. The second and third staves use a bass clef. The notation includes various notes, rests, and accidentals, with labels B₁, C₂, B₁, A, B₂, C₃, B₂, A, B₂, C₄, B₂, A, B₂, C₄, B₁, C₂, A, B₂, B₁, A indicating specific notes or measures.

4

Exercise 4 is a 12/16 time piece in one flat. It consists of four staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. The second, third, and fourth staves use a bass clef. The notation includes various notes, rests, and accidentals, with labels A, A, A indicating specific notes or measures.

5

B₁ A B₂ A

6

B₁ C₁ B₁ C₁ B₂

7

B₁ A

8

Exercise 8, measures 1-4. The notation includes various notes and rests, with labels B_1 , A , B_2 , and A_V indicating specific notes or chords.

9

Exercise 9, measures 1-4. The notation includes various notes and rests, with labels C_1 , B_1 , and A indicating specific notes or chords.

10

Exercise 10, measures 1-4. The notation includes various notes and rests, with labels A , 2 , 3 , and 1 indicating specific notes or chords.

11

12/13 4/4

V

12

12/13 4/4

V

1

12/13

12/13

12/13

2

12/13

12/13

12/13

3

12/13

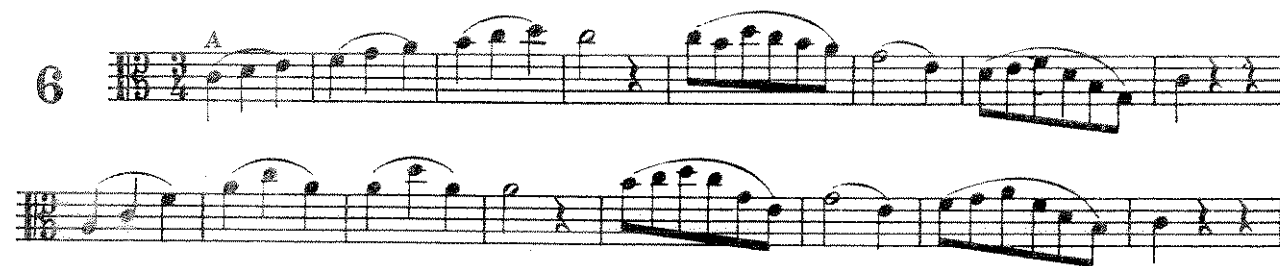
LECTIA 34

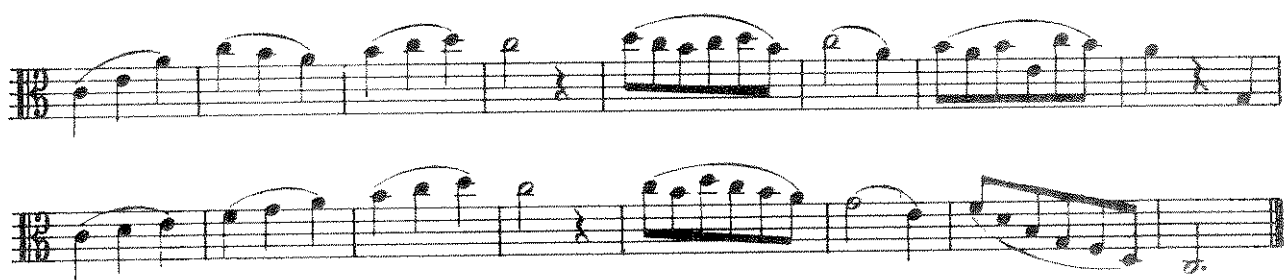
EXERCITII MELODICE IN MĂSURA DE $\frac{3}{4}$

1 $\frac{12}{16} \frac{3}{4}$ B_1

2 $\frac{12}{16} \frac{3}{4}$ A V V

3 $\frac{12}{16} \frac{3}{4}$ B_1 B_2 V V V

10

1

46

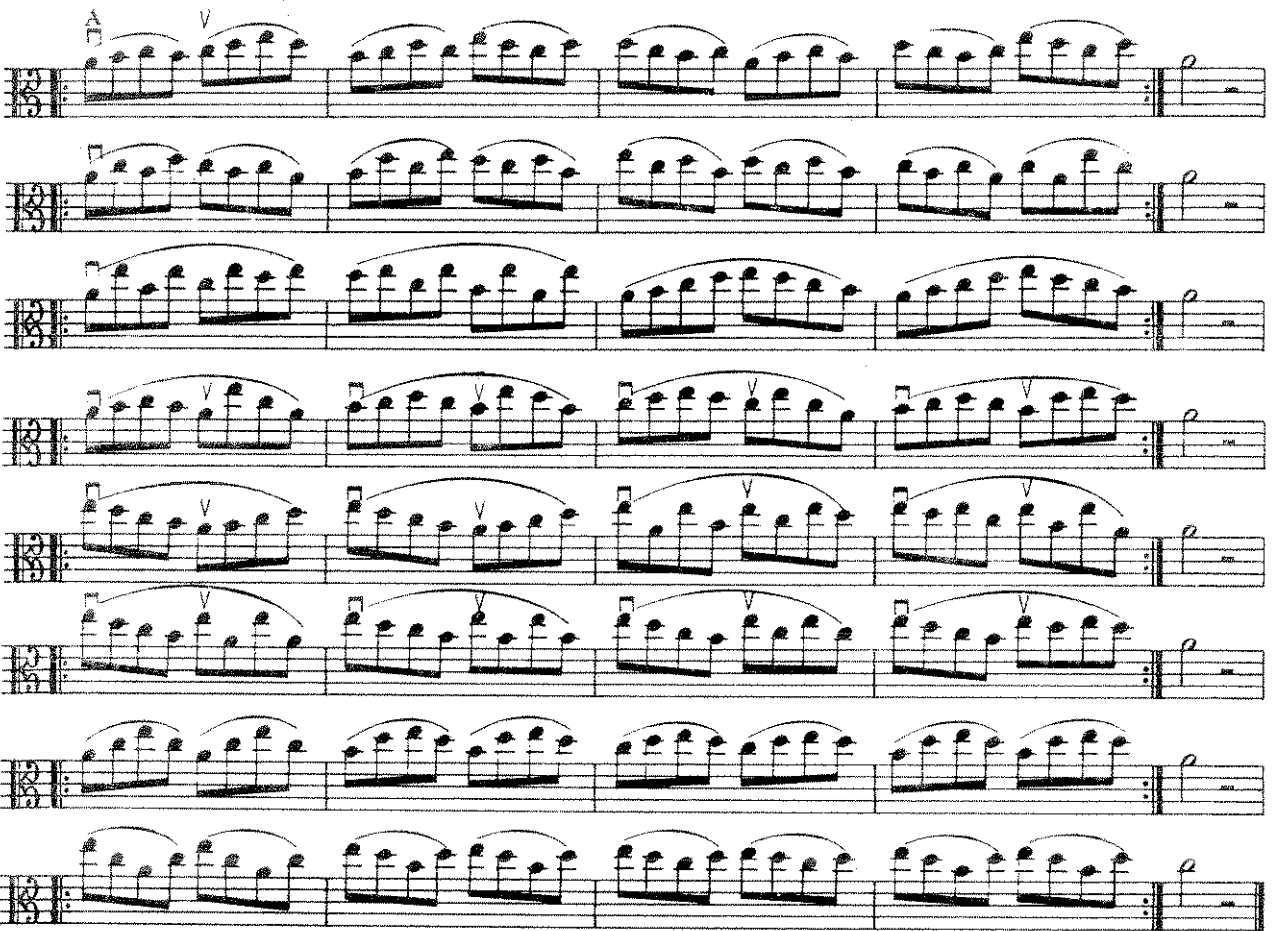
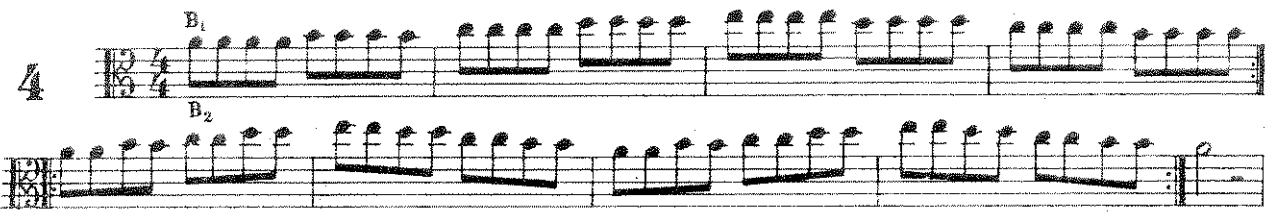
LECȚIA 35

EXERCITII CU APLICAREA DEGETULUI 4 PE COARDA LA PENTRU OBTINEREA SUNETULUI MI,

1

2

3

EXERCITII CU APLICAREA DEGETULUI 4 PE COARDA RE
PENTRU OBTINEREA SUNETULUI LA

1

2

3

4

B₁

B₂

A

V

f

p

5

B₁

B₁ B₂

A B₂

LECȚIA 37

EXERCIIU CU APLICAREA DEGETULUI 4 PE COARDA SOL
PENTRU OBTINEREA SUNETULUI RE

1

2

3

4

1

2

3

4

5

6

7

8

5

1

2

3

4

5

6

7

8

4

A V

5

B₁

B₁ B₂

A B₂ A B₁

EX
1, 2,

1

2

3

4

LECȚIA 39

EXERCII MECHANICE ȘI MELODICE CU APLICAREA DEGETELOR 1, 2, 3 ȘI 4 PE TOATE COARDELE, ÎN ALTERNARE CU COARDA LIBERĂ

1

2

3

4

5

6

7

8

9

MELODIE
D. G. Kiriac

10

Moderato

VECHI CÎNTEC RUS

I

II

Moderato

MELODIE
Gaetano Donizetti

I

II

TEMPO (MIȘCAREA) SEMNE DE DINAMICĂ

În cursul execuției unei piese muzicale sînt necesare, în scopul reliefării conținutului și caracterului muzicii, unele indicații care să precizeze cît de rar, sau cît de repede se va executa piesa sau fragmentul muzical respectiv.

Aceste indicații numite de *mişcare* sau *tempo* se notează, în mod tradițional, prin cuvinte italienești, la începutul oricărei lucrări muzicale. Iată cele cinci notații de bază ale mișcării stabilite în practica muzicală :

<i>Largo</i>	= foarte rar, larg
<i>Adagio</i>	= rar
<i>Andante</i>	= lin, liniștit
<i>Allegro</i>	= repede
<i>Presto</i>	= foarte repede

Mai există în practică numeroase mișcări intermediare : *Moderato* = potrivit ; *Allegretto* = repejor ; *Lento* = lent etc.

La acestea se adaugă uneori precizări de caracter ale muzicii ca : *Giocosu* = jucăuș ; *Leggiero* = ușor ; *Pesante* = apăsător ; *Con spirito* = cu vioiciune ; *Con espressione* = expresiv etc.

În interpretarea muzicală, în afară de variațiile de mișcare, sînt necesare uneori (în interesul reliefării) deosebiri, diferențieri, creșteri sau scăderi ale intensității sunetului ; acestea se notează prin semne convenționale sau abreviații (prescurtări) ale unor cuvinte italienești, numite *semne dinamice* sau *semne de intensitate* :

- P* (*piano*) = încet, slab
- pp* (*pianissimo*) = foarte încet
- ppp* (*piano-pianissimo*) = extrem de încet
- f* (*forte*) = tare
- ff* (*fortissimo*) = foarte tare
- fff* (*forte-fortissimo*) = extrem de tare
- mp* (*mezzo piano*) = nu prea încet
- mf* (*mezzo forte*) = nu prea tare
- sf* (*sforzando*) = scoțînd în relief
- crescendo* = crescînd, întărînd
- decrescendo* = micșorînd intensitatea sunetului.

Realizarea semnelor de intensitate, la instrumentele cu coarde, se face prin următoarele procedee de conducere a arcușului :

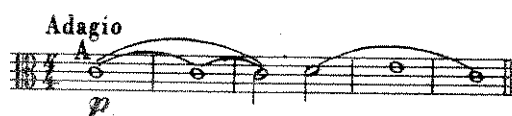
- a) prin sporirea sau slăbirea apăsării arcușului pe coarde ;
- b) prin consumarea unei cantități de arcuș mai mare sau mai mică, pentru notele pe care le avem de executat în aceeași trăsătură ;
- c) prin creșterea sau slăbirea progresivă a presiunii arcușului pe coarde, la sau

Pentru intensitățile puternice (*forte*) se mărește presiunea degetelor asupra baghetei (în special a indexului) ; la intensitățile slabe (*piano*) sau reduse se slăbește această presiune, arcușul fiind lăsat pe coarde numai cu greutatea sa proprie, fără nici o presiune.

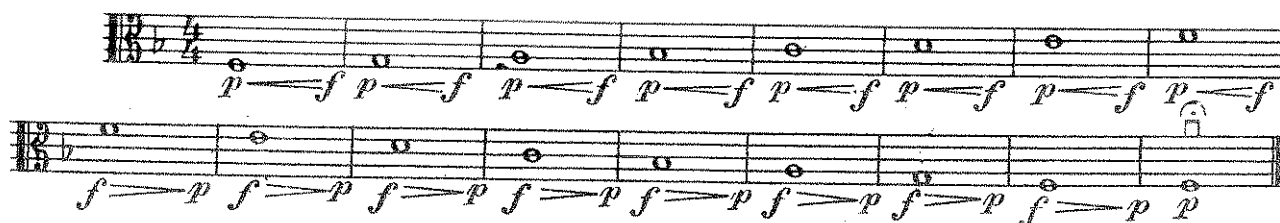
În cea de a doua posibilitate de obținere a intensităților, nuanțele *forte* rezultă dintr-o cantitate mare de arcuș trasă cu repeziciune pe coarde (vezi exemplul a), iar nuanța *piano*, prin tragerea încetinită a arcușului, în așa fel încît într-o singură trăsătură să intre un număr cît mai mare de note cu valori mici sau o singură notă de lungă durată, executată în mișcare lentă (vezi exemplul b, 1 și 2)

sau

Creșterea sau descreșterea intensității, notată cu semnele $\text{—} \text{—} \text{—}$, se face prin combinarea ambelor procedee de obținere a nuanțelor (*piano* și *forte*) sau numai prin sporirea treptată a presiunii degetului arătător pe baghetă și respectiv invers.

CÎNTEC DE JOC
Reg. Maramureș

Allegretto

Violin I (Vi) and Violin II (Vi) staves. The music is in 12/8 time. The Violin I staff has markings B₁, A, B₂, A, B₁, A, B₂, A. The Violin II staff has markings t₄, t₄, t₄, t₄, t₄, t₄, t₄, t₄.

RESTEUL
Reg. Brașov

Allegro

Violin I (Vi) and Violin II (Vi) staves. The music is in 12/8 time. The Violin I staff has markings t₄, 0, 0, t₄. The Violin II staff has markings t₄, t₄, t₄, t₄, t₄, t₄, t₄, t₄.

„ZI DE MAI”
Țeara Kiui

Moderato

Violin I (Vi) and Violin II (Vi) staves. The music is in 12/8 time. The Violin I staff has markings t₄, t₄, t₄, t₄, t₄, t₄, t₄, t₄. The Violin II staff has markings t₄, t₄, t₄, t₄, t₄, t₄, t₄, t₄. The Piano (Pian) part is in 12/8 time. The Piano staff has markings p, p, p, p, p, p, p, p. The Piano part includes a section marked f (forte) and a section marked p (piano).

Allegro
L. V. Beethoven

Allegro

Viola

Pian

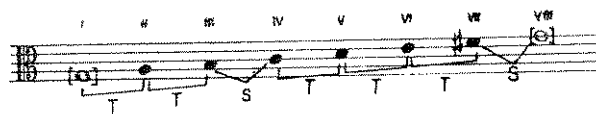
The first system of musical notation features a Viola part on a single staff and a Piano accompaniment on a grand staff (treble and bass clefs). The time signature is 2/4. The Viola part begins with a *p* (piano) dynamic and includes accents and slurs. The Piano part also begins with a *p* dynamic and features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a more active bass line in the left hand.

The second system continues the musical piece. The Viola part shows a crescendo leading to a *mf* (mezzo-forte) dynamic. The Piano part features a *f* (forte) dynamic in the right hand and a *mf* dynamic in the left hand, with various slurs and articulations throughout.

The third system concludes the page. The Viola part has a *mf* dynamic. The Piano part includes triplet markings (indicated by the number '3') in both the right and left hands. The system ends with a double bar line.

FORMAREA GAMELOR CU DIEZI GAMA SOL MAJOR EXERCITII MELODICE SI MECANICE IN TONALITATEA SOL MAJOR FOLOSIREA SEMNELOR DE ALTERATIE SI NATURALIZARE

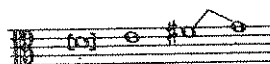
Gama *sol* major păstrează aceeași ordine în ceea ce privește poziția tonurilor și semitonurilor ca și gama *do* major pe care am întâlnit-o în lecțiile precedente, adică :

În exercițiile de mai jos, vom executa gama *sol* major (prima din seria gamelor cu *diezi*) într-o singură octavă și cu următoarea digitație :

Prin apariția semnului de alterație (*diezul*, așezat în fața treptei VII), s-au creat intervale și poziții noi (de interval) ale degetelor, deosebite de cele întâlnite în gama *do* major; astfel, nota *fa*, urcându-se cu un semiton, va fi executată pe coarda *Re* cu degetul 2, depărtat la distanță de *secundă mare* față de degetul 1 (care intonează nota *mi*) și alăturat de degetul 3 (care intonează nota *sol*). Aceasta, datorită faptului că semitonul diatonic de pe treapta VII se află (în această gamă) între notele *fa* — *sol*.

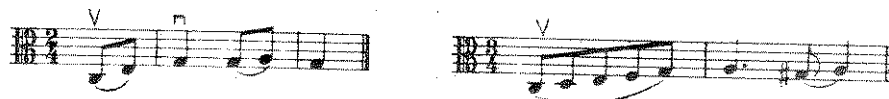
De asemenea, intervalul de *cvarță mărită* (tr. IV) se formează între sunetele *do* — *fa* # , și se execută cu digitația 3—2 alăturat, iar intervalul

de *cvintă micșorată* de pe treapta VII, *fa* # — *do* cu digitația 2—1.

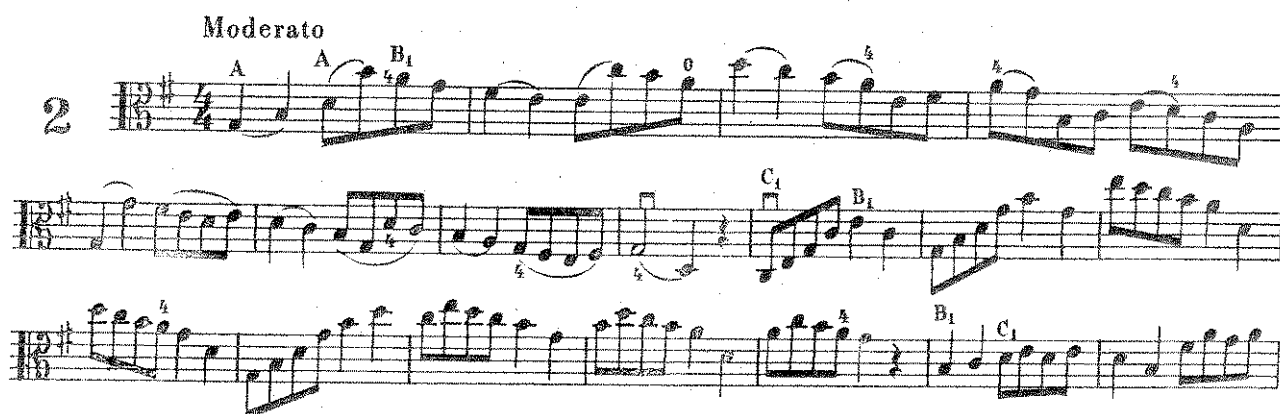
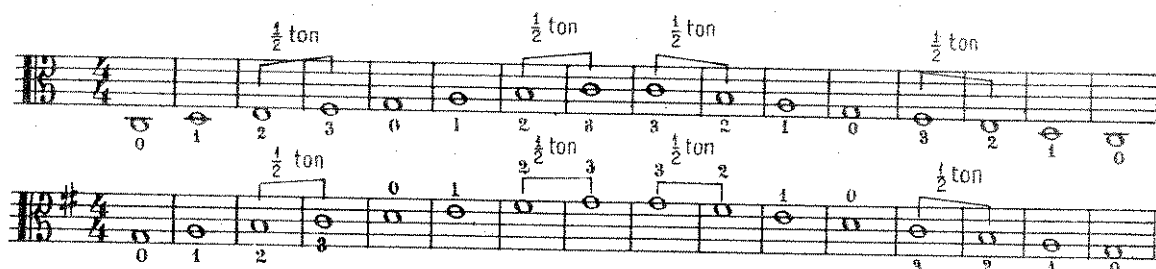
De reținut, că semitonurile ca și intervalele de *cvarță mărită* sau *cvintă micșorată* se execută cu degetele alăturate.

ANACRUZA

N.A. Anacruza sau *aufackt*-ul (măsura incompletă de la începutul unei lucrări muzicale), în mod obișnuit, la instrumentele cu coarde, se execută, atacându-se nota inițială cu arcușul în sus (v),

aceasta, pentru a se acorda mai mare importanță accentului tonic de pe timpul întâi din măsura următoare; adică să imprime acestui timp o greutate specifică.

Allegro

3

Allegretto

4

1

2

2

[illegible]

3 **Allegro**
 A B₂ A B₁ A B₂ A V

The musical score consists of three staves of music in 2/4 time, marked 'Allegro'. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). It contains several measures of music, including eighth and sixteenth notes, and rests. Above the staff, there are labels: 'A B₂', 'A B₁', 'A B₂', and 'A V'. The second and third staves continue the musical piece, featuring similar notation and dynamic markings like 'V' (forte) and '4' (quadruple). The score is presented in a clear, black-and-white format typical of a printed musical manuscript.

6 **Allegro**

The musical score consists of three staves. The first staff is in treble clef, key of D major (one sharp), and 2/4 time. It features a melody with notes and rests, and is annotated with letters B₁, C₁, A, B₂, C₂, A, B₁, and C₁ above it. The second and third staves are in bass clef with the same key signature and time signature. They contain a bass line with various notes and rests.

First system of musical notation, measures 1-6, in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#).

Moderato

7

Second system of musical notation, measures 7-12, in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked 'Moderato'. The system includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

Allegro

8

Third system of musical notation, measures 13-18, in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked 'Allegro'. The system includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

ARPEGIUL GAMEI SOL MAJOR ȘI AL TREPTELOR PRINCIPALE
ȘI SECUNDARE
DUET

1

11

Allegro

2

p *f*

p *f*

f

Allegretto

3

6

8

10

12

14

16

18

20

22

24

26

28

30

32

34

36

38

40

42

44

46

48

50

52

54

56

58

60

62

64

66

68

70

72

74

76

78

80

82

84

86

88

90

92

94

96

98

100

102

104

106

108

110

112

114

116

118

120

122

124

126

128

130

132

134

136

138

140

142

144

146

148

150

152

154

156

158

160

162

164

166

168

170

172

174

176

178

180

182

184

186

188

190

192

194

196

198

200

202

204

206

208

210

212

214

216

218

220

222

224

226

228

230

232

234

236

238

240

242

244

246

248

250

252

254

256

258

260

262

264

266

268

270

272

274

276

278

280

282

284

286

288

290

292

294

296

298

300

302

304

306

308

310

312

314

316

318

320

322

324

326

328

330

332

334

336

338

340

342

344

346

348

350

352

354

356

358

360

362

364

366

368

370

372

374

376

378

380

382

384

386

388

390

392

394

396

398

400

402

404

406

408

410

412

414

416

418

420

422

424

426

428

430

432

434

436

438

440

442

444

446

448

450

452

454

456

458

460

462

464

466

468

470

472

474

476

478

480

482

484

486

488

490

492

494

496

498

500

502

504

506

508

510

512

514

516

518

520

522

524

526

528

530

532

534

536

538

540

542

544

546

548

550

552

554

556

558

560

562

564

566

568

570

572

574

576

578

580

582

584

586

588

590

592

594

596

598

600

602

604

606

608

610

612

614

616

618

620

622

624

626

628

630

632

634

636

638

640

642

644

646

648

650

652

654

656

658

660

662

664

666

668

670

672

674

676

678

680

682

684

686

688

690

692

694

696

698

700

702

704

706

708

710

712

714

716

718

720

722

724

726

728

730

732

734

736

738

740

742

744

746

748

750

752

754

756

758

760

762

764

766

768

770

772

774

776

778

780

782

784

786

788

790

792

794

796

798

800

802

804

806

808

810

812

814

816

818

820

822

824

826

828

830

832

834

836

838

840

842

844

846

848

850

852

854

856

858

860

862

864

866

868

870

872

874

876

878

880

882

884

886

888

890

892

894

896

898

900

902

904

906

908

910

912

914

916

918

920

Tempo di minuetto

[illegible][illegible]

TRIOLETUL EXERCITII ÎN TRIOLETE

Moderato

1

2

3

Allegretto

4

Moderato

5

Allegro

6

Sheet music for guitar, featuring 14 staves of music in G major (one sharp) and 3/4 time. The notation includes various guitar-specific symbols such as natural harmonics (indicated by '0' over a note), trills (indicated by a vertical line with a dot), and slurs. The music is written in a single system across the page.

Moderato

The musical score is written for a single melodic line on a grand staff (treble and bass clefs). The tempo is marked 'Moderato'. The key signature has one sharp (F#). The score consists of seven staves of music. Annotations above the notes include letters A, B₁, B₂, and C₃, which likely refer to specific fingerings or techniques. There are also 'V' marks, possibly indicating breath marks or phrasing. Fingerings are indicated by numbers 1-4. Some notes have a '3' below them, indicating triplets. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests.

car
nen

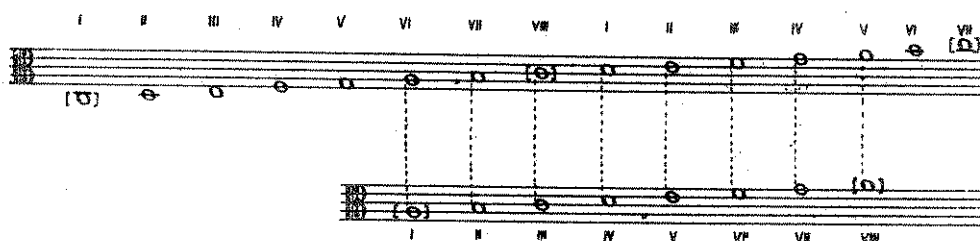
tom

are
form
octa

VII-
1

FORMAREA GAMELOR MINORE LA MINOR

Gamele minore, paralele sau relative minore, cum mai sînt numite, sînt gamele care se formează pe treapta VI a fiecărei game majore, folosind treptele ei componente.

Gama minoră are trei specii (deosebite între ele prin modul de orînduire a tonurilor și semitonurilor):

a) Minorul natural

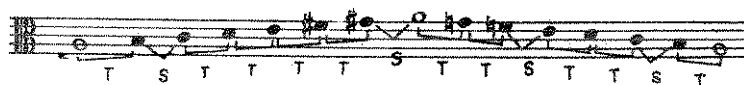

are semitonurile între aceleași trepte (si-do, mi-fa) ca și gama majoră din care se formează, cu deosebirea că începe cu treapta VI (la).

Pe violă, această gamă se execută (în volumul de față) numai într-o singură octavă, cu următoarea digitație, începînd pe coarda Sol :

b) Minorul melodic

În urcare, gama minoră melodică are semitonurile între treptele II—III și VII—VIII. În coborire revine pe treptele gamei minore naturale.

Pe violă, vom executa gama la minor melodic cu următoarea digitație :

O grijă deosebită trebuie să acordăm așezării degetelor 2 și 3 pe coarda *Re*; atunci când executăm *gama minoră melodică*, în urcare, degetul 2 este depărtat de 1 (*mi*—*fa* #) și 3, apropiat de 4 (*sol* # — *la*), deoarece poziția tonurilor și semitonurilor este diferită (față de *gama do major*).

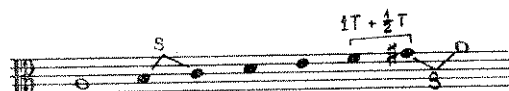
În coborîre, degetele 2—3, care au executat notele alterate *fa* # — *sol* #, se vor așeza în aceeași poziție ca și în *gama do major* (cu semitonul între treptele VI—V), respectiv degetele 1, 2.

Revenirea la poziția normală (cînd executăm *gama minoră melodică* în coborîre) nu se va face prin ridicarea degetelor de pe coarde și aplicarea lor imediată pe noul sunet, ci prin *alunecarea* la poziția inițială (de pe nota alterată înapoi la nota naturală).

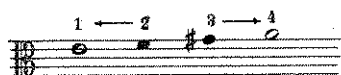
Aceasta se poate obține prin păstrarea degetelor cît mai mult pe coarde după ce au executat sunetul ce le-a fost încredințat.

c) *Minorul armonic* este specia în care tonurile și semitonurile sînt orînduite în mod deosebit (folosind atît treptele gamei minore naturale, cît și pe cele ale gamei minore melodice).

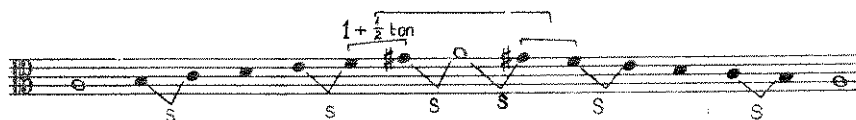
În această gamă, între treptele VI—VII, se află intervalul de *secundă mărită*.

Executarea pe violă a acestui interval se face prin depărtarea cît mai pronunțată a degetelor 2—3 pe coarda *Re*, ca într-o extensie (degetul 2 se va sprijini de degetul 1, iar degetul 3 va fi așezat strîns lîngă degetul 4).

În acest caz, trebuie să controlăm ca degetele să nu fie așezate într-o poziție greșită, adică să atingă coarda cu altă regiune a vîrfului decît cea indicată.

În urcare și în coborîre, *gama minoră armonică* își păstrează aceeași poziție a treptelor.

Gamele minore (cu toate speciile lor) se pot construi din orice gamă *majoră*. Toate aceste relații și înrudiri între moduri formează așa-numitul „sistem al modurilor majore și minore”, sistem predominant în muzica universală.

Dăm mai jos cele trei specii ale gamei *la* minor și gama majoră relativă (*do* major) cu digitațiile respective :

Do major

La minor natural

La minor melodic

La minor armonic

1

2

Andante

3

p *f*

Viola

Pian

Moderato

4

p *f*

Allegro

5

p *f*

Moderato

MELODIE
N. A. Rimski Korsakov

Viola

Pian

f

p

p

f

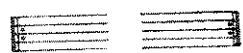
f

p

p

D.C. al FINE
VOLTELE 1. 2.

În această lecție ne vom ocupa de semnele convenționale de repetiție.
Acestea sînt *semne speciale* sau *expresii italienești*, avînd fiecare o semnificație proprie :

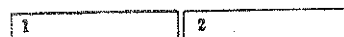
 = Fragment muzical care se repetă în direcția în care sînt orientate punctele

D'al = De la semn la semn

Fine = Sfîrșit

D. C. = *Da capo* — de la cap, început

D'al *al Fine* = de la semn la sfîrșit

 = *Prima volta* — prima oară

 = *Seconda volta* — a doua oară

Allegretto

The musical score is for a piece in 2/4 time, marked *Allegretto*. It consists of four staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with first and second endings marked with '1' and '2' above the staff. Dynamics include *p* (piano) and *f* (forte). The second staff continues the melody with similar rhythmic patterns. The third and fourth staves also show first and second endings, maintaining the musical structure and dynamics.

2

3

4

5

173

Moderato

DUET
Delphin Alard

I

II

p

cresc.

p

"SARABANDA"
Michel Coretta

Andante

I

II

Tempo di minuetto

ARPEGIILE CELOR TREI SPECII ALE MODULUI MINOR (PE TREPTULE PRINCIPALE ȘI SECUNDARE)

1

2

3

4

5 $12 \frac{3}{4}$

Moderato

6 $12 \frac{3}{4}$

Moderato

7 $12 \frac{3}{4}$

Five staves of musical notation in 12/8 time. The notation includes various melodic lines with eighth and sixteenth notes, and some accidentals. The staves are arranged vertically.

8 *Andante*

Six staves of musical notation in 12/8 time, starting with a piano (*p*) dynamic. The notation includes various melodic lines with eighth and sixteenth notes, and some accidentals. Dynamics include *p*, *f*, and crescendos. The staves are arranged vertically.

DUET
Béla Bartók

Moderato

I

II

p

mf

mf

f

mf

p

1 2 1 2

ŞAISPREZECIMEA PAUZA DE ŞAISPREZECIME

1 Moderato

2 Moderato

B_2
 f
 p

Allegretto

3
 p
 1 1

Allegretto

4

Allegro

5

Allegretto

„HORA”
Reg. Suceava

Allegro

„HATEGANA”
Reg. Hunedoara

Allegro

CÎNTEC BULGAR
Jardany Páll

p *mf* 1 2

„LARGO CANTABILE“
A. Vivaldi

Largo cantabile

Viola *p* *cresc.*

Pian *p* *cresc.*

mf *p* *cresc.*

mf *pp* *cresc.*

f *p*

f *p*

cresc. poco a poco *f* *p*

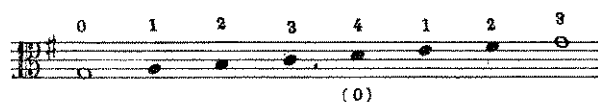
cresc. poco a poco *f* *p*

GAMA MI MINOR. EXTENSIA INFERIOARĂ STUDII ÎN GAMA MI MINOR (NATURAL ȘI MELODIC)

Gama *mi* minor este gama relativă minoră a gamei *sol* major.

Cele trei specii: *minor natural*, *minor melodic* și *minor armonic* se execută (în volumul de față) în două octave cu următoarea digitație:

Sol major

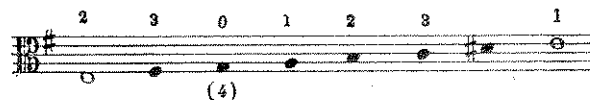
Mi minor natural

Mi minor melodic

Mi minor armonic

O situație particulară, căreia trebuie să-i acordăm o deosebită atenție, o prezintă execuția notei *re* # (treapta VII urcată), cu degetul 1, pe coarda *Re*:

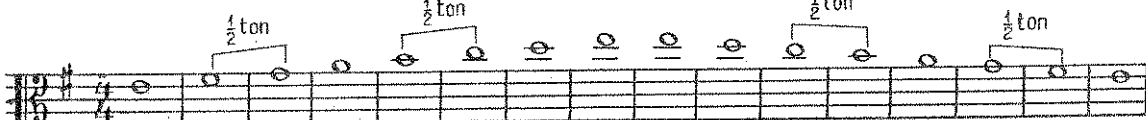
Pentru a obține această notă, vom coborî degetul 1, alăturându-l de prăguș. În această mișcare de întindere (extensie *inferioară*), vom avea grijă ca mina și degetele să-și păstreze poziția firească, naturală, fără crispă sau greșită așezare a degetelor.

În timpul alunecării în jos a degetului 1, vom ajuta această mișcare și printr-o scoatere în afară a încheieturii mâinii stângi.

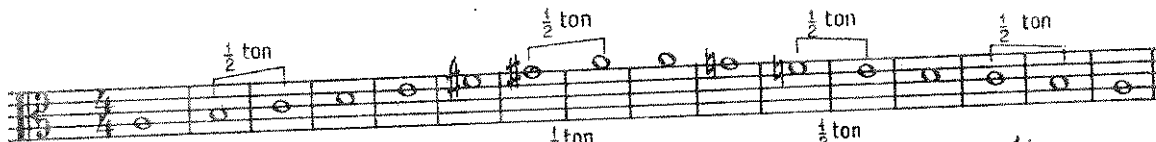
La minor natural

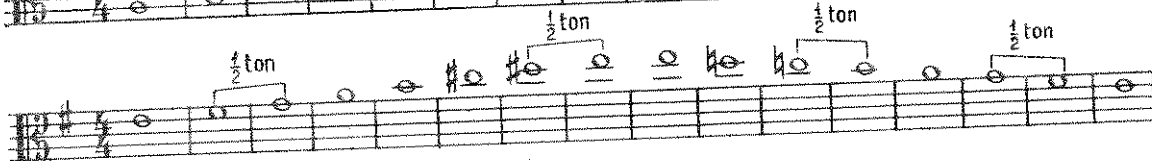
Mi minor natural

La minor
melodic

Mi minor
melodic

Moderato

Allegro

Allegro

The first system of musical notation consists of three staves. The top staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/5 time signature. It begins with a *poco f* dynamic marking and contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, ending with a *mf* marking. The middle staff is in bass clef with the same key signature and time signature, starting with a *poco f* marking and featuring a series of chords and eighth notes. The bottom staff is also in bass clef with the same key signature and time signature, containing a simple harmonic line of eighth notes.

The second system of musical notation also consists of three staves. The top staff continues the melodic line from the first system, marked with a *p* dynamic and a *rit.* (ritardando) instruction. It includes a *V* (crescendo) hairpin and ends with a fermata. The middle staff continues the chordal accompaniment from the first system. The bottom staff continues the harmonic line from the first system. The system concludes with a double bar line.

STUDII

1

2

Moderato

3

Moderato

4 $\text{A C}_4 \text{ A C}_1$

Allegro moderato

5

Andante

6

Allegretto

DUET
W. A. Mozart.

Musical score for "The Rose Tree" in 2/4 time, featuring a treble and bass staff. The key signature has one sharp (F#). The melody in the treble staff includes slurs and a crescendo leading to a piano (*p*) section. The bass staff includes a mezzo-forte (*mf*) section and a piano (*p*) section. The piece concludes with a double bar line.

Trio

The musical score for 'The Rose Tree' is presented in three systems. The first system contains the vocal melody and the first two parts of the piano accompaniment. The second system continues the vocal melody and the first two parts of the piano accompaniment. The third system concludes the piece with the vocal melody and the first two parts of the piano accompaniment. The score is written in 2/4 time and features a variety of musical notations, including notes, rests, and dynamic markings.

LECȚIA 51

STUDII
GAMA MI MINOR ARMONIC

1

Moderato

2

Allegretto

Allegro

PIESĂ
Béla Bartók

Allegro

Violă

Pian

p *mp* *mf* *f* *pp*

simile

rit. *a tempo* *rall.*

Andante

CANON
A. Caldara
prelucrare de M. Niculescu

First system of musical notation for three staves. The top staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The middle and bottom staves have bass clefs. The music features eighth and sixteenth notes, with triplets marked '3'. Dynamics include 'mf' and 'p'.

Second system of musical notation for three staves. The top staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The middle and bottom staves have bass clefs. The music continues with eighth and sixteenth notes, triplets marked '3', and dynamics 'p' and 'mf'.

"CUCUL"
ASÄrenski

Allegretto

Viola

Pian

Third system of musical notation. The top staff is for Viola (treble clef, key signature of one sharp) and the bottom is for Piano (bass clef, key signature of one sharp). The tempo is 'Allegretto'. The music includes eighth notes, sixteenth notes, and triplets. Dynamics include 'f' and 'p'.

Fourth system of musical notation. The top staff is for Viola (treble clef, key signature of one sharp) and the bottom is for Piano (bass clef, key signature of one sharp). The music continues with eighth notes, sixteenth notes, and triplets. Dynamics include 'p'.

Fifth system of musical notation. The top staff is for Viola (treble clef, key signature of one sharp) and the bottom is for Piano (bass clef, key signature of one sharp). The music includes eighth notes, sixteenth notes, and triplets. Dynamics include 'f' and 'p'.

12/8 #

agitato

più f

3 3 3 3 3 3 6 6 6

6 6 6 6 3 3 3 3

6 6 3 3

pp

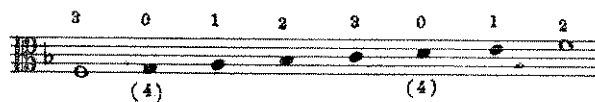
Coda

FORMAREA GAMELOR CU BEMOLI
GAMA FA MAJOR
ARPEGIUL GAMEI FA MAJOR ȘI AL TREPTELOR PRINCIPALE
ȘI SECUNDARE

Gama *fa* major are aceeași orînduire a tonurilor și semitonurilor ca și celelalte game majore :

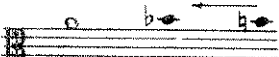
În exercițiile de mai jos, vom executa gama *fa* major (prima din seria gamelor cu bemoli) într-o singură octavă și cu următoarea digitație :

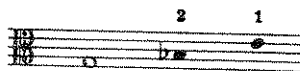
Prin prezența semnului de alterare (bemol — b) s-au creat intervale noi și poziții deosebite (ca interval) în așezarea degetelor pe coarde.

Tonurile și semitonurile dintre treptele III—IV și VII—VIII, aflîndu-se pe alte sunete decît cele din gamele cunoscute pînă acum, în consecință, vom avea și alte raporturi de interval față de coarda liberă.

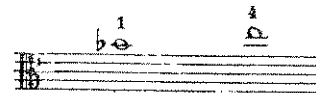
Astfel, nota *si*, coborîndu-se cu un semiton la *si b* , va fi executată (pe coarda

La) cu degetul 1 apropiat de prăguș la intervalul de *semiton* față de coarda liberă și de *secundă mare* față de degetul 2, care intonează nota *do*; pe coarda *Sol*, degetul 2 (*si b*) va fi așezat alături de degetul 1, care intonează nota *la* și depărtat, la distanța de *secundă mare* față de degetul 3, care intonează nota *do*.

Intervalul de *cvarță mărită* (treptele IV—VII), care se formează între *si b* — *mi*, se va executa cu digitația :

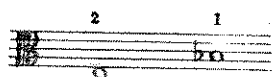

(degetele alăturate ca în poziție de semiton)

(extensie inferioară)

Intervalul de *cvintă micșorată* (treptele VII—IV), format între *mi* — *si b* , se va executa cu digitația următoare :

adică prin înlocuirea cu degetul imediat inferior.

1

$C_1 C_2$
 $C_3 C_4$

B_1
 B_2

A
 B_1
 B_2

A
 B_1
 B_2

A
 B_1
 B_2

A
 B_1
 B_2

A
 B_1
 B_2

A
 B_1
 B_2

A
 B_1
 B_2

A
 B_1
 B_2

Moderato

2

A
 B_2

A
 B_1

A
 B_1

Allegretto

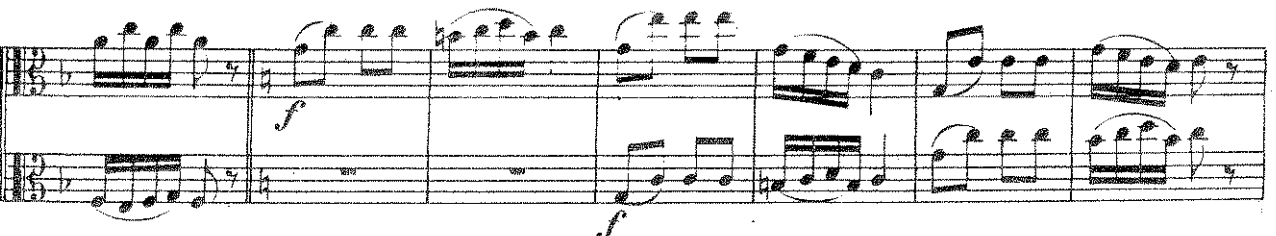
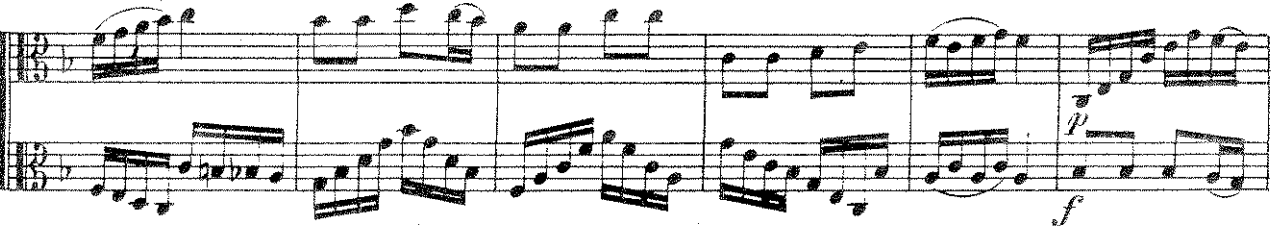
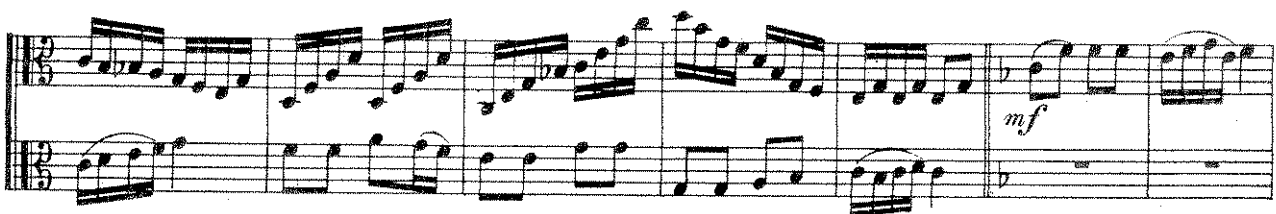
3

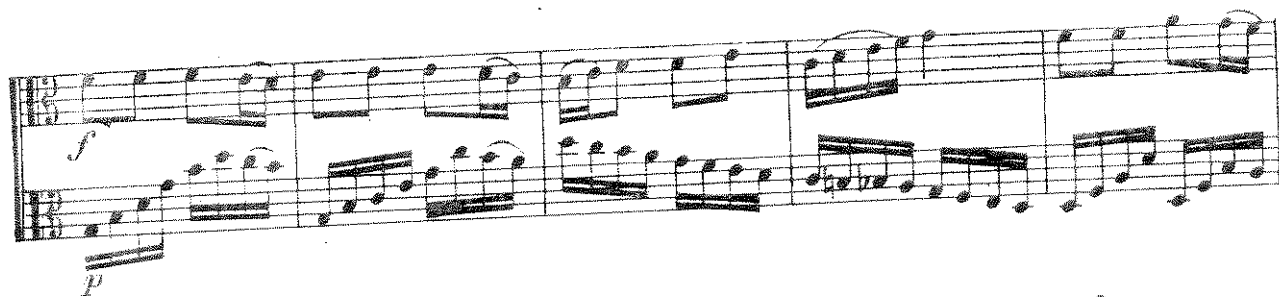
Allegretto

M. Niculescu

I

II

LECȚIA 54

MĂSURA $\frac{6}{8}$

În această lecție, vom executa piese și exerciții în măsura de $\frac{6}{8}$. Timpii acestei măsuri, avînd durata unei J., vor fi divizați cu 3, formîndu-se pe fiecare timp o grupare ritmică $\frac{6}{8}$, $\frac{9}{8}$, $\frac{12}{8}$ caracteristică măsurilor compuse.

În această lecție, pătrimile punctate și grupările ritmice provenite din divizarea binară a timpilor, vor fi combinate cu alte grupări ritmice :

etc., care se pot forma în măsura de $\frac{6}{8}$.

Pauza corespunzătoare unui timp este λ (λ %) iar a unei măsuri :

Moderato

1

2

3

Allegro
4

Andante

5

p *mf* *p* *p* *cresc.* *f* *f* *p* *f* *p* *f* *rit.* *f* *p* *f* *mf* *p*

Allegretto

6

p *mf* *p* *p* *cresc.* *f* *f* *p* *f* *p* *f* *rit.* *f* *p* *f* *mf* *p*

"MUSETTE"
J.S. Bach

Andantino

I *mf* *p*

II *mf* *p*

mf *p* *f* *mf*

p *f*

f *mf* *p*

LECȚIA 55

ALTERNĂRI ȘI DIVIZIUNI DE ♩ CU ♩
VALORI ÎN CADRUL MĂSURII DE $\frac{6}{8}$

Moderato

1

Moderato

2

Moderato

3

B₁ C₁
B₂ C₂

Andantino

4

A C₄ A C₄

Allegretto

5

A B₂ A B₁ A

Moderato

STUDII

Allegretto

1

The musical score consists of 11 staves of music. The first staff is marked with a '1' and a 'C₈' above it. The music is written in 2/4 time and features a variety of note values, including eighth and sixteenth notes, as well as rests. The notation includes fingerings (e.g., 1, 2, 3, 4, 5) and other performance markings. The key signature has one flat (B-flat). The score is arranged in a single system with 11 staves.

Allegretto

2

Allegretto

M. Niculescu

I

II

Violin I

mf
p

Violin I

p
mf

Violin I

mf
p

Violin I

p
mf

Violin I

mf
f
mf

Violin I

mf
f

Violin I

mf
p

Violin I

f
sf

DANS GERMAN
Karl Ditter von Dittersdorf

Allegretto

Violä

Pian

The musical score is written for Violä and Pian. The Violä part is in treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The Pian part is in bass clef. The tempo is Allegretto. The score consists of five systems. The Violä part is marked with dynamics *f*, *mf*, *p*, and *pp*. The Pian part is marked with dynamics *f*, *mf*, *p*, and *pp*. The score features various musical notations such as slurs, ties, and fingerings.

GAMA RE MINOR (NATURAL ȘI MELODIC) STUDII

Relativa minoră a gamei *fa* major este gama *re* minor.
Cele trei specii : *minor natural*, *minor melodic* și *minor armonic* se execută — în volumul de față — în două octave, cu următoarea digitație :

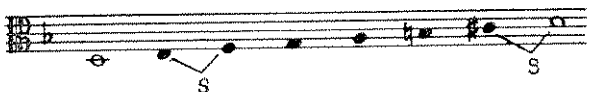
Fa major

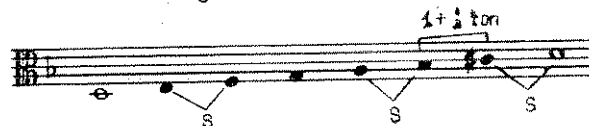
Re minor natural

Re minor melodic

Re minor armonic

În această gamă, în unele cazuri, vom avea de executat nota *do* # , pe coarda *Do*. În acest caz, vom coborî degetul 1 la distanța de *semiton* față de coarda liberă, apropiindu-l de prăguș prin extensie inferioară (așa cum am procedat și la execuția notelor *re* # , pe coarda *Re*, *sib*, pe coarda *La* și *sol* # , pe coarda *Sol*).

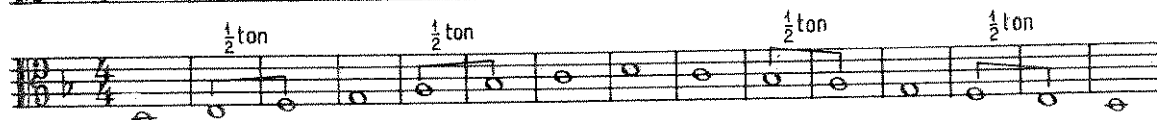
O atenție deosebită vom acorda intonării intervalelor de *cvintă micșorată* și *cvarță mărită*, care se formează în această gamă între sunetele : *sol* — *do* # și *do* # — *sol*, și *si* b — *mi* și *mi* — *si* b .

La execuția acestor intervale, va trebui să ținem seama de recomandările făcute cu prilejul studierii gamelor *sol* major, *fa* major și *mi* minor.

La minor
natural

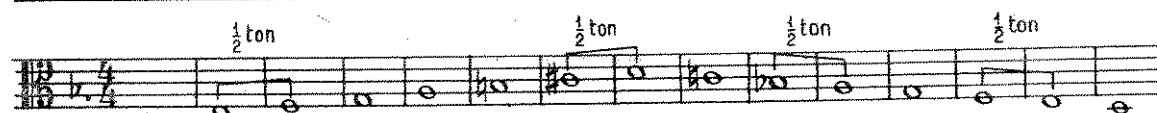
Re minor
natural

La minor
melodic

Re minor
melodic

Moderato

1

Exercise 1 is a Moderato piece in 2/4 time, key of B-flat major. It consists of seven staves of music. The first staff has notes labeled C_1 , C_2 , C_3 , and C_4 . The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some triplets and slurs. The key signature has two flats (B-flat and E-flat).

2

Exercise 2 is a Moderato piece in 2/4 time, key of B-flat major. It consists of seven staves of music. The first staff has notes labeled V . The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with many triplets and slurs. The key signature has two flats (B-flat and E-flat).

Moderato

3

Exercise 3 is a 12-measure piece in 12/16 time, marked Moderato. It begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody is composed of eighth and sixteenth notes, with some measures containing rests. The piece concludes with a final cadence.

Moderato

4

Exercise 4 is a 12-measure piece in 12/16 time, marked Moderato. It begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody is composed of eighth and sixteenth notes, with some measures containing rests. The piece concludes with a final cadence.

A page of musical notation for guitar, featuring 12 staves of music in 12/16 time. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals, along with fingerings and dynamics markings. The music is written in a key with one flat (B-flat) and a 12/16 time signature. The notation is dense, with many sixteenth and thirty-second notes, and includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals. Fingerings are indicated by numbers 1-4, and dynamics like 'f' (forte) and 'p' (piano) are used. The piece concludes with a double bar line and a final note.

Andantino

5

p *f* *p* *f*

f *p* 3 3 3 3

Handwritten musical score for a piano piece, consisting of eight staves. The music is written in treble and bass clefs, with a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked *Allegro*. The score features various musical notations, including dynamic markings (*f* for fortissimo, *p* for piano), articulation marks (accents, slurs), and fingerings (e.g., 1, 2, 3, 4, 5). The piece concludes with a double bar line.

LECTIA 58

GAMA RE MINOR ARMONIC EXERCITII

1

Handwritten musical score for 'The Rose Tree'. The score is written on six staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a time signature of 2/4. The melody is written in a simple, folk-like style. The second staff continues the melody, featuring a repeat sign. The third staff continues the melody, also featuring a repeat sign. The fourth staff continues the melody, featuring a repeat sign. The fifth staff continues the melody, featuring a repeat sign. The sixth staff continues the melody, featuring a repeat sign. The score is written in a clear, legible hand.

2

2/4

B₁

B₁ 3

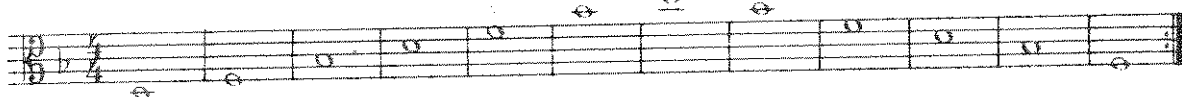
C₁

5

The musical score for 'The Rose Tree' is presented on two staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 4/4 time signature. The melody consists of a series of quarter and eighth notes, with some notes marked with a 'p' (piano) dynamic. The second staff continues the melody, featuring a repeat sign and a key signature change to two flats (B-flat and E-flat). The melody is written in a more complex, flowing style with many beamed eighth and sixteenth notes. The score is set against a background of a stylized rose tree.

4

5

Moderato

6

Allegretto

7

Allegretto

8

The image shows a page of musical notation for the song "The Rose Tree". The notation is arranged in eight staves. The first staff contains the melody, while the following staves provide accompaniment for different instruments. The music is written in 2/4 time and has a key signature of one sharp (F#). The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Moderato

9 Moderato

A musical score for a piece titled 'Moderato'. The score is written for a piano and consists of nine staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 2/4 time signature. The tempo 'Moderato' is indicated above the first staff. The score features a variety of musical notations, including eighth and sixteenth notes, rests, and dynamic markings such as 'C3', 'C2', and 'simile'. The music is characterized by a steady, rhythmic flow with frequent sixteenth-note patterns. The notation is clear and professional, typical of a published musical score.

Six staves of musical notation for a string ensemble. The music consists of rapid, continuous sixteenth-note passages across all staves, creating a shimmering texture. The key signature has one flat, and the time signature is 2/4.

PENTRU COPII
Bela Bartók

Andante

Viola *p dolce*

Pian *p dolce*

Two staves of musical notation. The top staff is for Viola and the bottom for Piano. Both are marked *p dolce* and *Andante*. The Viola part features a melodic line with some grace notes, while the Piano part provides a harmonic accompaniment with sustained chords and moving lines.

Continuation of the Viola and Piano parts. The Viola part continues its melodic development, and the Piano part maintains its accompanimental role with various chordal textures.

dim. *pp smorzando*

The final system of the Viola and Piano parts. Both parts are marked with a decrescendo (*dim.*) and *pp smorzando* (pianissimo, fading). The music concludes with sustained notes and a final chord.

STUDII

Allegro

1

The musical score is a single melodic line for a piano study, marked 'Allegro'. It consists of 12 staves of music in 2/4 time. The key signature has one flat (B-flat). The first staff is marked with a circled '1' and a 'C3' time signature. The music is written for a single melodic line, likely for the right hand of a piano. The score features rapid sixteenth-note passages and various fingering indications (1, 2, 3, 4, 5). The music is written for a single melodic line, likely for the right hand of a piano.

Allegretto

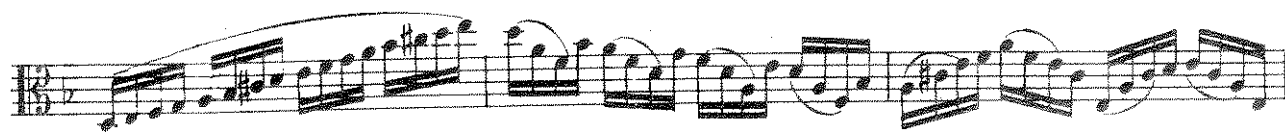
2

C₂ C₃ *simile*

Andante

3

The musical score is written for a single melodic line in 3/4 time, marked Andante. The key signature has one flat (B-flat). The score consists of 12 staves of music. The first staff is marked with a circled '3' and includes dynamic markings *p*, *f*, *p*, *f*, *p*. The music features a variety of note values, including eighth and sixteenth notes, and rests. The score is written for a single melodic line.

SINCOPA a) b)

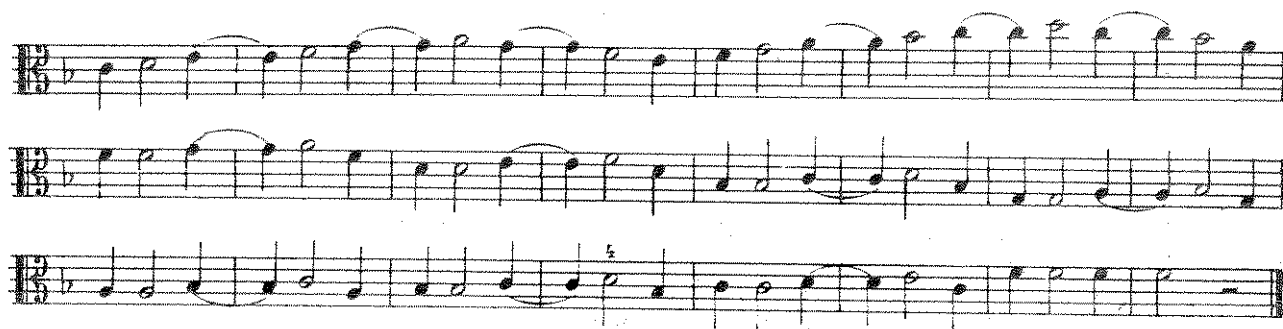
CONTRATIMPUL a) b)

STUDII

1

2

3

Moderato

6

Exercise 6 is a Moderato piece in 12/8 time, spanning seven staves. The notation includes eighth and sixteenth notes, often beamed together. The first staff contains specific note labels: B, A, A, B, followed by a 4-measure rest. The key signature has one flat, and the time signature is 12/8.

Andante

7

Exercise 7 is an Andante piece in 12/8 time, spanning three staves. The tempo is slower than the previous exercise. The notation includes eighth and sixteenth notes, often beamed together. The key signature has one flat, and the time signature is 12/8.

8

Exercise 8 is an Andante piece in 12/8 time, spanning two staves. The notation includes eighth and sixteenth notes, often beamed together. The key signature has one flat, and the time signature is 12/8.

TRECEREA ARCUȘULUI PESTE COARDE (ARCUȘUL ONDULAT)

Mișcarea de trecere a arcușului peste coarde este una dintre cele mai importante, deoarece, în această acțiune, se combină mișcarea uniformă de trăsătură de arcuș cu un complex de mișcări auxiliare.

În cursul mișcării de atingere a coardei vecine sau mai îndepărtate, va trebui să ținem seama de următoarele recomandări :

a) Mișcarea de trecere la coardele vecine se execută numai din încheietură (*poignet*), cu o ușoară învîrtire a acesteia înăuntru, la trăsătura în care dorim să atingem coarda vecină inferioară și în afară, atunci cînd dorim să atingem coarda vecină superioară.

Această mișcare de rotire a încheieturii se face indiferent de direcția tragerii arcușului sau de regiunea de arcuș în care se cîntă (virf, mijloc, talon).

b) Mișcarea din încheietură să nu fie exagerată și nici zvicnită, ci unduioasă și precisă.

c) Mișcarea este completată cu aceea de coborîre și urcare a cotului, în special, atunci cînd atingem coardele grave *Re* și *La*, unde cotul trebuie ridicat la o înălțime convenabilă jocului nestingherit al arcușului.

d) Mișcarea de articulare a sunetelor, în raport cu trăsătura — mai scurtă sau mai lungă — a arcușului, trebuie ajutată și cu ușoare mișcări ale falangelor. Este important ca în timpul acestei mișcări (ca și în altele), degetele să susțină ferm bagheta arcușului, dar *fără a o strînge*, fără înțepeniri care ar putea stingheri mișcarea de rotire, dîndu-i un contur colțuros.

e) Presiunea arcușului trebuie exercitată egal pe ambele coarde pentru ca în timpul schimbării să nu se producă o diferență de intensitate (accente).

Dacă aceste recomandări vor fi respectate, atunci trăsătura de arcuș, la trecerea peste coarde, va fi corectă, iar rezultatul sonor va fi din cele mai bune.

ARCUȘUL ONDULAT

Această trăsătură de arcuș se realizează tot cu elementele menționate la punctele a, b, c, d, e.

În această trăsătură intervin unele amănunte caracteristice :

a) Mișcarea de schimbare (trecerea la cordele vecine) se efectuează numai din *poignet*, menținîndu-se cotul și antebrațul imobile.

La trecerea pe coarde îndepărtate (sărind peste una sau mai multe coarde), se schimbă planul cotului, care trebuie să ajungă la înălțimea corespunzătoare coardei respective.

b) Repartizarea în arcuș, a valorilor indicate a fi executate dintr-o trăsătură, trebuie făcută cu mare grijă pentru a reveni fiecărui sunet o cantitate egală de arcuș.

c) Viteza tragerii arcușului trebuie să fie constantă.

Moderato

1

Musical score for Moderato, piece 1. The score is written for a single melodic line on a grand staff (treble and bass clefs). It consists of 10 staves of music. The tempo is marked 'Moderato'. The key signature has one sharp (F#). The time signature is 2/4. The music features various musical notations including notes, rests, and fingerings. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The subsequent staves alternate between treble and bass clefs. The music is characterized by flowing, melodic lines with frequent eighth and sixteenth notes, often grouped in pairs or fours. There are several measures with fingerings indicated by numbers 1, 2, 3, 4, and 0. The piece concludes with a double bar line.

Andante

2

Musical score for Andante, piece 2. The score is written for a single melodic line on a grand staff (treble and bass clefs). It consists of 4 staves of music. The tempo is marked 'Andante'. The key signature has one sharp (F#). The time signature is 2/4. The music features various musical notations including notes, rests, and fingerings. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The subsequent staves alternate between treble and bass clefs. The music is characterized by flowing, melodic lines with frequent eighth and sixteenth notes, often grouped in pairs or fours. There are several measures with fingerings indicated by numbers 1, 2, 3, 4, and 0. The piece concludes with a double bar line.

Tempo de vals

3

Allegretto

M. Niculescu

The musical score is written for two staves, labeled I and II. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The tempo is marked 'Allegretto'. The score consists of seven systems of music. Dynamics include *mf* (mezzo-forte), *p* (piano), and *f* (forte). The notation includes various note values, rests, and slurs. The first system shows staff I starting with *mf* and staff II with *p*. The second system shows staff I with *p* and staff II with *mf*. The third system shows staff I with *f* and staff II with *f*. The fourth system shows staff I with *mf* and staff II with *f*. The fifth system shows staff I with *mf* and staff II with *f*. The sixth system shows staff I with *mf* and staff II with *p*. The seventh system shows staff I with *p* and staff II with *mf*.

First system of musical notation, featuring two staves. The upper staff contains a complex melodic line with many beamed sixteenth notes and a key signature change to one sharp (F#). The lower staff provides a harmonic accompaniment with eighth and sixteenth notes. Dynamic markings include *f* (forte) and *p* (piano).

Second system of musical notation, continuing the piece. It features similar rhythmic patterns with beamed notes. Dynamic markings include *f* and *p*.

Third system of musical notation. The upper staff continues with intricate melodic passages. Dynamic markings include *p* and *f*.

Fourth system of musical notation. The upper staff features a melodic line with some rests. Dynamic markings include *mf* (mezzo-forte).

Fifth system of musical notation. The upper staff has a melodic line with a key signature change to one flat (Bb). Dynamic markings include *f*.

Sixth system of musical notation. The upper staff continues with beamed sixteenth notes. Dynamic markings include *f* and *p*.

Seventh system of musical notation, the final system on the page. It features a melodic line with some rests and a final *f* dynamic marking.

TERMENI DE MODIFICARE A MIȘCĂRII GAMA RE MAJOR

În mișcarea egală și măsurată a unei piese muzicale, intervin, uneori, modificări impuse de stilul, structura sau interpretarea lucrării respective.

Toate aceste modificări ale *tempoului* se notează, în mod tradițional, prin cuvinte sau expresii italienești prescurtate.

Dăm cîțiva din cei mai utilizați termeni :

<i>Rallentando</i> (prescurtat : <i>rall.</i>)	= încetinind
<i>Ritenuto</i> (prescurtat : <i>rit.</i>)	= reținînd
<i>Ritardando</i> (prescurtat : <i>ritard.</i>)	= întîrziind
<i>Accelerando</i> (prescurtat : <i>accel.</i>)	= grăbind
<i>Poco a poco</i>	= puțin cîte puțin
<i>A tempo</i> (prescurtat : <i>a t-po</i>)	= a reveni la mișcarea inițială (după o rîrire sau accelerare).

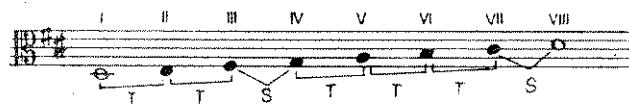
În interpretarea muzicală se întîmplă, uneori, ca un anumit sunet să fie prelungit mai mult decît permite durata sa proprie. În acest caz, se utilizează semnul *fermata* ($\frown$), care permite executantului să prelungească nota cu încă jumătate din valoarea ei sau mai mult (în funcție de stilul piesei respective).

La compozitorii clasici și preclasici, *fermata* era precedată și de rîrirea *tempoului*.

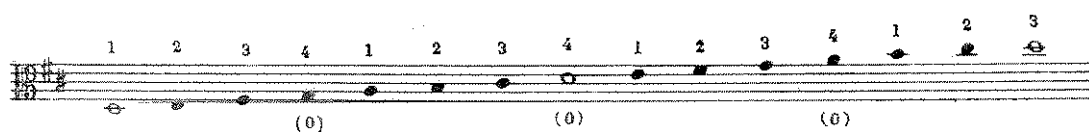
Fermata se așază atît pe note cît și pe pauze. Cînd dorim să fie mai mult susținută, scriem deasupra sa cuvîntul italianesc *lunga*, (lungă, întinsă).

GAMA RE MAJOR

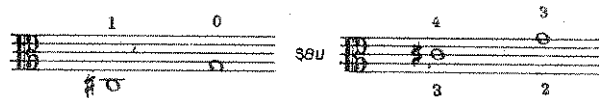
Gama *re major*, a doua gamă majoră din seria gamelor cu diezi, are aceeași orînduire a tonurilor și semitonurilor ca și celelalte game majore învățate în lecțiile precedente, asigurată prin cei doi diezi (*fa#* și *do#*) din armură :

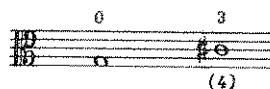
În exercițiile de mai jos, vom executa gama *re major* (în două octave) cu următoarea digitație :

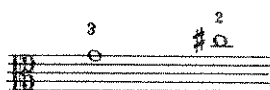
Intervalul de *cvartă mărită* se formează (ca și în gama *re* minor armonic) pe sunetele *sol—do#*, iar cel de *cvintă micșorată*, pe sunetele *do#—sol*.
 Digația corespunzătoare este aceasta :

cvintă micșorată

cvartă mărită

Moderato

The first system of musical notation consists of five staves. Each staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a time signature of 12/16. The notation features a continuous stream of eighth and sixteenth notes, with some measures containing triplets indicated by a '3' over the notes. The system concludes with a double bar line.

Allegro

The second system of musical notation begins with a large number '3' in a circle, indicating a third ending or a specific tempo marking. It contains ten staves of music, continuing the melodic and rhythmic patterns from the first system. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings. The system ends with a double bar line.

Allegro

4

simile

4

4

4

4

4

4

4

4

4

4

4

STUDII

Moderato

1

The musical score is written on 11 staves. The first staff is marked with a '1' and contains a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a 12/16 time signature. The music is written in a single melodic line. The piece features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. There are some markings above the notes, such as 'B1' and 'B2' on the first staff, and '4' on the second staff. The piece concludes with a double bar line on the eleventh staff.

C₅₀

243

Allegretto

3

Adagio

DUET
Jardany Póll

I

II

p

p

poco rit.

Tempo de vals

„VALS”
D. Kabalewski

Violă

Pian

The musical score is for a waltz titled "VALS" by D. Kabalewski, marked "Tempo de vals". It is written for Violă and Pian. The key signature is D major (two sharps) and the time signature is 3/4. The score is divided into four systems. The Violă part is on the top staff of each system, and the Pian part is on the bottom staff. Dynamics include *mf*, *p*, and *f*. The score includes repeat signs and first/second endings.

System 1: Violă starts with a whole rest, then plays a melody starting on D4. Pian plays a harmonic accompaniment. Dynamics: *mf* (Violă), *p* (Pian).

System 2: Violă continues the melody. Pian continues the accompaniment. Dynamics: *mf* (Violă), *p* (Pian).

System 3: Violă continues the melody. Pian continues the accompaniment. Dynamics: *mf* (Violă), *p* (Pian).

System 4: Violă continues the melody. Pian continues the accompaniment. Dynamics: *f* (Violă). The system ends with a double bar line and first/second endings.

Allegro

I

II

f

mf

p

pp

mf

f

p

p dolce

mf

f

1 2 3 4 0 1 1

First system of a musical score. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 12/8 time signature. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. The system begins with a measure of rest in the upper staff, followed by a series of eighth-note chords. The lower staff contains a melody of eighth notes. Dynamic markings include *mf* and *f*.

Second system of the musical score. The upper staff continues with eighth-note chords, and the lower staff continues with eighth-note chords. Dynamic markings include *p* and *mf*.

Third system of the musical score. The upper staff features a more complex rhythmic pattern with eighth-note chords. The lower staff continues with eighth-note chords. Dynamic markings include *mf* and *f*.

Fourth system of the musical score. The upper staff continues with eighth-note chords. The lower staff continues with eighth-note chords. Dynamic markings include *f*.

Fifth system of the musical score. The upper staff continues with eighth-note chords. The lower staff continues with eighth-note chords. Dynamic markings include *f*.

Sixth system of the musical score. The upper staff continues with eighth-note chords. The lower staff continues with eighth-note chords. Dynamic markings include *p* and *pp*.

Seventh system of the musical score. The upper staff continues with eighth-note chords. The lower staff continues with eighth-note chords. Dynamic markings include *f* and *mf*.

Eighth system of the musical score. The upper staff continues with eighth-note chords. The lower staff continues with eighth-note chords. Dynamic markings include *f* and *mf*.

First system of musical notation. The upper staff features a complex melodic line with many sixteenth and thirty-second notes. The lower staff provides a harmonic accompaniment with longer note values. Dynamic markings include *pp* (pianissimo) and *p* (piano).

Second system of musical notation. The upper staff continues the intricate melodic pattern. The lower staff has a more active accompaniment. Dynamic markings include *mf* (mezzo-forte) and *f* (forte).

Third system of musical notation. The upper staff shows a continuation of the fast-moving melody. The lower staff accompaniment is steady. A *mf* (mezzo-forte) dynamic marking is present.

Fourth system of musical notation. The upper staff features a very active, almost continuous melodic line. The lower staff accompaniment is more sparse. Dynamic markings include *p* (piano), *f* (forte), and *mf* (mezzo-forte).

Fifth system of musical notation. The upper staff continues its melodic development. The lower staff accompaniment includes rests and longer note values. Dynamic markings include *p* (piano), *decrese.* (decrescendo), and *pp* (pianissimo).

GAMA SI MINOR

ARPEGIUL GAMEI SI MINOR ȘI AL TREPTELOR PRINCIPALE ȘI SECUNDARE

STUDII

Relativa minoră a gamei *re* major este gama *si* minor.

Cele trei specii : *minor natural*, *minor melodic* și *minor armonic* se execută — în volumul de față — într-o singură octavă, cu următoarea digitație :

Re major

Si minor natural

Si minor melodic

Si minor armonic

(+ $\frac{1}{2}$ ton

În această gamă, avem de executat nota *la*♯, pe coarda *La*. În acest caz, vom proceda ca și la execuția notei *si*♭ (de pe aceeași coardă), adică prin coborîrea degetului 1 (extensie inferioară).

O atenție deosebită vom acorda intonării intervalelor de *cvarlă mărită*, și *cvintă micșorată*, respectiv notelor : *re*—*sol*♯, *mi*—*la*♯ și *la*♯—*mi*, *sol*♯—*re*, care se obțin cu următoarea digitație :

Execuția și digitația intervalelor *sol*♯—*re* și *re*—*sol*♯ este cunoscută din studiul gamei *la* minor.

Three staves of musical notation in G major (one sharp) and 4/4 time. The first staff shows intervals of $\frac{1}{2}$ ton between notes. The second staff shows intervals of $\frac{1}{2}$ ton and $\frac{1}{2}$ ton 1. The third staff shows intervals of $\frac{1}{2}$ ton and $\frac{1}{2}$ ton 1.

Moderato

Two sections of musical notation in G major (one sharp) and 4/4 time. Section 1 is marked 'Moderato' and features a series of eighth notes. Section 2 features a series of eighth notes with triplets and a 4-measure rest.

Allegretto

3

Andante

1

2

12#

12#

12#

12#

12#

12#

12#

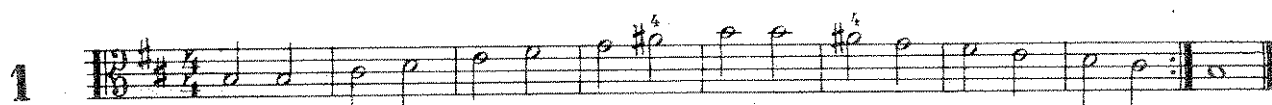
12#

12#

12#

LECȚIA 65

GAMA SI MINOR ARMONIC
ARPEGIUL GAMEI SI MINOR PE TREPTILE PRINCIPALE
SI SECUNDARE
EXERCITII

Allegro

2

Moderato

3

The musical score consists of 15 staves of music. The first staff begins with a large number '3', indicating the time signature is 3/4. The key signature is two sharps (F# and C#). The music is written in a single melodic line. The notation includes various rhythmic values, primarily eighth and sixteenth notes, often beamed together. There are several rests throughout the piece. Fingerings are indicated by numbers 1, 2, 3, and 4. The piece concludes with a double bar line on the final staff.

Allegro moderato

SÎRBA
Reg. Ploesti

Allegro

Moderato

Violă

Pian

p

mf

mp

mp

p

p

First system of musical notation. The top staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 12/8 time signature. It begins with a *mf* dynamic and includes a *cresc.* marking. The bottom staff is in bass clef with the same key signature and time signature, also starting with *mf* and including a *cresc.* marking. Both staves feature complex rhythmic patterns with many beamed eighth and sixteenth notes.

Second system of musical notation. The top staff continues with a *p* dynamic and ends with a *mp* dynamic. The bottom staff includes a *pp* dynamic marking. The musical notation remains complex with many beamed notes.

Third system of musical notation. The top staff features a *p* dynamic marking. The bottom staff continues with complex rhythmic patterns. The system concludes with a *dim.* (diminuendo) marking.

Fourth system of musical notation. Both the top and bottom staves feature a *mp* (mezzo-piano) dynamic marking. The musical notation is dense with many beamed notes.

Fifth system of musical notation. The top staff begins with a *dim.* (diminuendo) marking. The bottom staff also includes a *dim.* marking. The system concludes with a *dim.* marking. The musical notation is complex with many beamed notes.

GAMA $si\flat$ MAJOR

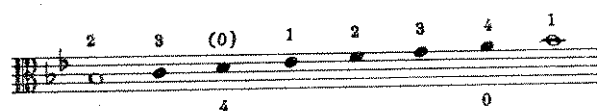
ARPEGIUL GAMEI $si\flat$ MAJOR PE TREPTILE PRINCIPALE ȘI SECUNDARE

STUDII

Gama $si\flat$ major, a doua din seria gamelor cu bemoli, are aceeași orînduire a tonurilor și semitonurilor ca și celelalte game majore învățate, asigurată prin cei doi bemoli ($si\flat$ și $mi\flat$) din armură.

În exercițiile de mai jos, vom executa gama $si\flat$ major (într-o singură octavă) cu următoarea digitație :

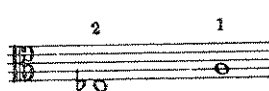

Un element nou în digitație îl reprezintă apariția notei $mi\flat$ care se execută pe violă prin extensia inferioară a degetului 1 pe coarda *Re*, tot așa cum am procedat la executarea notei $re\sharp$ în gama *mi* minor.

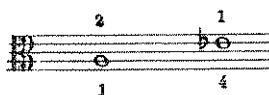
Intervalul de *cvarță mărită* și *cvintă micșorată* (treptele IV și VII) se formează între sunetele $mi\flat-la$ și $la-mi\flat$.

Digitația corespunzătoare este aceasta :

cvarță mărită :

cvintă micșorată :

Moderato

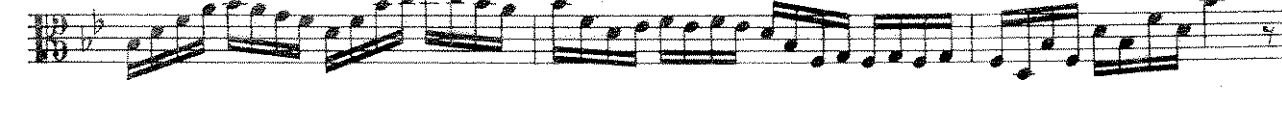
2

Allegro

3

Allegretto

Andante

5

Allegro

6

Moderato

7

simile

"INTRADA"
Paul Puerl

Moderato

Violâ

Pian

The musical score is written for Violoncello (Violâ) and Piano (Pian). It begins with a key signature of two flats (B-flat and E-flat) and a 3/4 time signature. The tempo is marked "Moderato". The initial dynamics are *mf* (mezzo-forte) for both instruments. The Violoncello part features a melodic line with various intervals and rests, while the Piano part provides harmonic support with chords and moving lines. The score is divided into three systems. The first system contains 8 measures. The second system contains 8 measures, including a repeat sign and dynamic markings *p* (piano), *seconda volta pp* (pianissimo), and *f* (forte). The third system contains 8 measures, starting with a *p* dynamic and ending with a double bar line. The overall structure suggests a short, expressive piece.

GAMA SOL MINOR

EXERCIȚII ÎN CELE TREI SPECII ALE GAMEI SOL MINOR

STUDII

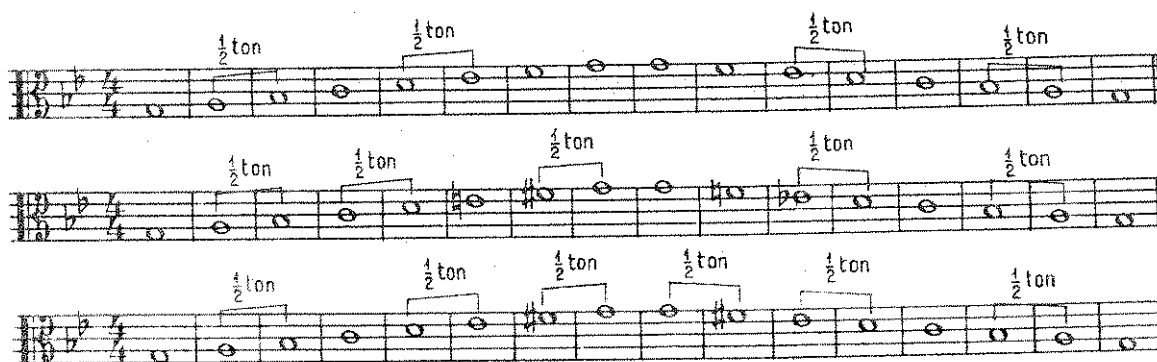
Relativa minoră a gamei $si\flat$ major este gama sol minor.

Cele trei specii: *minor natural*, *minor armonic* și *minor melodic* se execută pe violă (într-o singură octavă) cu următoarea digitație:

Intervalele de *cvartă mărită* și *cvintă micșorată*: $do-fa\sharp$, $si\flat-mi\flat$ și $fa\sharp-do$, $mi\flat-si\flat$ sînt cunoscute și practicate din studiul gamelor: *sol major* și *si $\flat$ major*.

La aplicarea digitației corespunzătoare, vom ține seama de recomandarea ca degetele care execută intervalele micșorate sau extensiile inferioare să aibă o poziție corectă, în ceea ce privește căderea pe coardă, și să fie așezate alăturat, la substituirii de deget (cvinta micșorată), dar fără a fi strinse.

1

simile

Allegretto

2

p

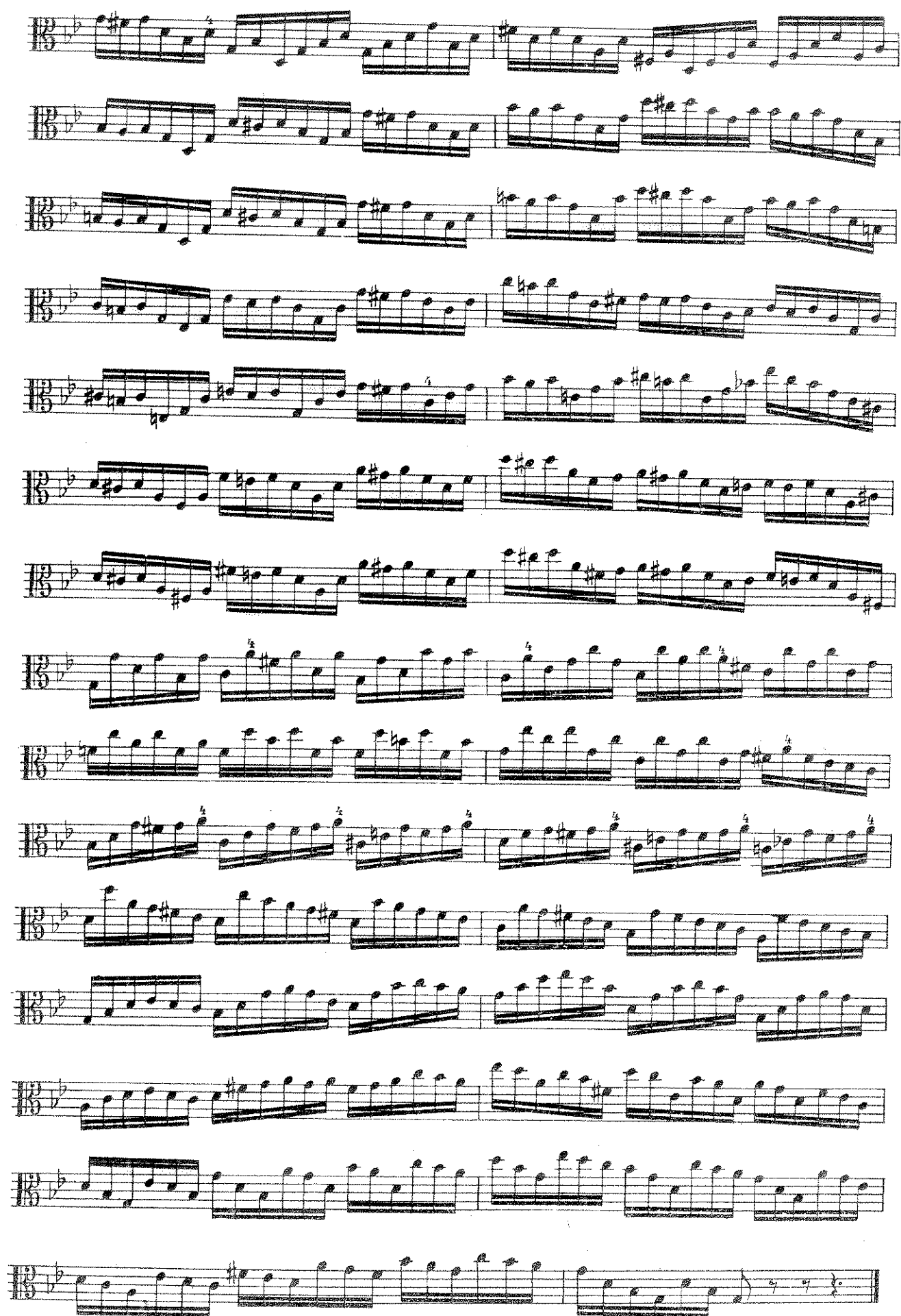

Andante espressivo

Molto moderato

Allegro

simile

5

The musical score is written for a single instrument, likely a piano or violin, in 2/4 time. The tempo is marked 'Allegro' and the style is 'simile'. The key signature has one flat (B-flat). The score consists of 11 staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. The music is characterized by a complex melodic line with many accidentals (sharps, flats, and naturals) and a steady eighth-note accompaniment. The notation includes many beamed eighth notes and sixteenth notes, creating a fast and intricate texture. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

Allegro

INVENTIUNE
I S. Bach

The musical score is written for two staves, labeled I and II. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 3/8. The tempo is marked 'Allegro'. The score consists of seven systems of two staves each. The first system includes dynamic markings *f* and *p*. The second system includes *p* and *f*. The third system includes *f* and *p*. The fourth system includes *mf* and *f*. The fifth system includes *f*. The sixth system includes *f*. The seventh system includes *f*. The score features a variety of musical notations, including eighth and sixteenth notes, rests, and slurs. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Tema

Violă

Pian

p

f

p

mf

f

The musical score is for a piece titled "Tema" by Mihail Niculescu, composed in 1961. It is in the style of "Andante con espressione". The score is written for Violă (Viola) and Pian (Piano). The key signature is D major (two sharps) and the time signature is 4/4. The score consists of five systems of music. The Violă part is written in a single staff, while the Pian part is written in a grand staff (treble and bass clefs). The score includes dynamic markings (*p*, *f*, *mf*) and articulation marks (accents, slurs). The Pian part features complex rhythmic patterns, including triplets and sixteenth notes. The Violă part is more melodic, with long notes and slurs.

First system of musical notation. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 12/8 time signature. The lower staff is in bass clef with a key signature of one sharp (F#). The music features a piano (*p*) dynamic marking and a forte (*f*) dynamic marking. The lower staff contains a complex, fast-moving melodic line with many beamed sixteenth notes.

Second system of musical notation. The upper staff continues the melody from the first system. The lower staff continues the fast-moving melodic line. A piano (*p*) dynamic marking is present in the lower staff.

Third system of musical notation. The upper staff features a melodic line with a *rit.* (ritardando) marking. The lower staff continues the fast-moving melodic line with triplets indicated by a '3' over the notes.

Fourth system of musical notation. The upper staff features a melodic line with a *p* (piano) dynamic marking and a *f* (forte) dynamic marking. The lower staff continues the fast-moving melodic line.

Fifth system of musical notation. The upper staff features a melodic line. The lower staff continues the fast-moving melodic line. The system concludes with a double bar line.

Moderato
Var. I

The first system of musical notation for 'Moderato Var. I'. It consists of a single melodic line in treble clef and a piano accompaniment in grand staff (treble and bass clefs). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The melodic line begins with a series of eighth-note triplets, marked with a 'p' (piano) dynamic. The piano accompaniment features chords and single notes, with a 'p' dynamic marking in the right hand.

The second system of musical notation. The melodic line continues with eighth-note patterns. The piano accompaniment includes chords and single notes, with a 'p' dynamic marking in the right hand. The system concludes with a triplet of eighth notes in the right hand.

The third system of musical notation. The melodic line continues with eighth-note patterns. The piano accompaniment includes chords and single notes, with a 'p' dynamic marking in the right hand. The system concludes with a triplet of eighth notes in the right hand.

The fourth system of musical notation. The melodic line continues with eighth-note patterns. The piano accompaniment includes chords and single notes, with a 'p' dynamic marking in the right hand. The system concludes with a triplet of eighth notes in the right hand.

The fifth system of musical notation. The melodic line continues with eighth-note patterns. The piano accompaniment includes chords and single notes, with a 'p' dynamic marking in the right hand. The system concludes with a triplet of eighth notes in the right hand.

First system of musical notation, measures 1-4. The top staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 12/8 time signature. It contains a continuous eighth-note melody. The bottom staff is in bass clef with a key signature of one sharp (F#). It contains a harmonic accompaniment with chords and single notes. Dynamics include *p* (piano) and *f* (forte).

Second system of musical notation, measures 5-8. The top staff continues the eighth-note melody. The bottom staff continues the harmonic accompaniment. Dynamics include *p* (piano) and *f* (forte).

Third system of musical notation, measures 9-12. The top staff continues the eighth-note melody. The bottom staff continues the harmonic accompaniment. Dynamics include *p* (piano) and *f* (forte).

Con moto
Var. II

Fourth system of musical notation, measures 13-16. The top staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. It contains a continuous eighth-note melody. The bottom staff is in bass clef with a key signature of one sharp (F#). It contains a harmonic accompaniment with chords and single notes. Dynamics include *p* (piano).

Fifth system of musical notation, measures 17-20. The top staff continues the eighth-note melody. The bottom staff continues the harmonic accompaniment. Dynamics include *p* (piano).

First system of musical notation, featuring a treble and bass staff with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The treble staff contains a complex melodic line with many sixteenth and thirty-second notes. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. Dynamics include *f* (forte) and *z* (zest).

Second system of musical notation, continuing the piece. The treble staff features a melodic line with many sixteenth and thirty-second notes. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. Dynamics include *p* (piano) and *f* (forte).

Third system of musical notation, continuing the piece. The treble staff features a melodic line with many sixteenth and thirty-second notes. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. Dynamics include *p* (piano) and *f* (forte).

Fourth system of musical notation, continuing the piece. The treble staff features a melodic line with many sixteenth and thirty-second notes. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. Dynamics include *p* (piano) and *f* (forte).

Fifth system of musical notation, continuing the piece. The treble staff features a melodic line with many sixteenth and thirty-second notes. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. Dynamics include *f* (forte) and *p* (piano).

First system of musical notation. The top staff is in 12/8 time with a key signature of one sharp (F#). It features a complex, fast-moving melodic line with many accidentals. The bottom staff is in treble and bass clef, with a key signature of one sharp. It contains chords and single notes, with dynamic markings *p* (piano) and *f* (forte) visible.

Second system of musical notation. The top staff continues the fast-moving melodic line. The bottom staff continues the harmonic accompaniment, featuring chords and single notes. Dynamic markings *p* and *f* are present.

Third system of musical notation. The top staff continues the fast-moving melodic line. The bottom staff continues the harmonic accompaniment, featuring chords and single notes. Dynamic markings *p* and *f* are present.

Fourth system of musical notation. The top staff continues the fast-moving melodic line. The bottom staff continues the harmonic accompaniment, featuring chords and single notes. Dynamic markings *p* and *f* are present.

CUPRINSUL

	Pag.
Cuvînt înainte	3
Scurt istoric al evoluției instrumentului	5
Denumirea notelor — Cheile	7
Exerciții de citire a notelor în cheia lui <i>Do</i>	8
Noțiuni teoretice de bază	10
a) Semnele de alterație	
b) Valorile de durată și pauzele lor	
c) Măsurile simple și compuse	11
Intervalele	13
Părțile componente ale violei	14
Indicații de poziție ale minii drepte și stîngi	15
Poziția corpului	
Pregătirea poziției de cîntat	
Descrierea, prinderea și minuirea arcușului	
Așezarea arcușului pe coardă	18
Trăsătura de arcuș	
Ținerea violei	20
Prinderea și așezarea violei la git	
Poziția minii stîngi, așezarea ei pe instrument și aplicarea degetelor pe coarde	21
Punctul de contact al degetelor cu coarda	22
Acordajul violei	27
Impărțirea arcușului	
Lecția 1	29
Trăsături de arcuș în sus și în jos, cu arcușul întreg (A) pe valori de notă întreagă	
Lecția 2	31
Trăsături de arcuș pe jumătăți (B_1 — B_2), pe valori de doimi.	
Lecția 3	33
Exerciții conținînd combinații de valori—note întregi și doimi — cu alternarea trăsăturilor de arcuș: A, cu B_1 și B_2 , în formula ritmică: $\circ \mid \text{♩} \text{♩} \mid$	
Lecția 4	35
Exerciții cu valori combinate — doimi cu note întregi în formula ritmică: $\text{♩} \text{♩} \mid \circ$	
Lecția 5	37
Exerciții pe coarde libere, cu valori de pătrimi	
Lecția 6	39
Exerciții cu valori combinate: $\circ \mid \text{♩} \text{♩} \mid \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \mid$	
Lecția 7	41
Duate	
Lecția 8	44
Exerciții pe toate coardele, cu alternări de valori în diferite regiuni ale arcușului	
Lecția 9	47
Așezarea degetelor pe coarde	
Exerciții pe coarda <i>La</i> , cu aplicarea degetului 1, pentru obținerea sunetului <i>si</i> .	49
Lecția 10	51
Exerciții pe coarda <i>Re</i> , cu aplicarea degetului 1, pentru obținerea sunetului <i>mi</i> .	
Lecția 11	53
Exerciții pe coarda <i>Sol</i> , cu aplicarea degetului 1, pentru obținerea sunetului <i>la</i> .	
Lecția 12	55
Exerciții pe coarda <i>Do</i> , cu aplicarea degetului 1, pentru obținerea sunetului <i>re</i> .	
Lecția 13	57
Exerciții cu aplicarea degetului 1, pe toate coardele	
Lecția 14	60
Exerciții cu valori de optimi; trecerea arcușului pe coardele învecinate. Trăsătura de arcuș pe A, B_1 , B_2	
Lecția 15	66
Duate	
Lecția 16	69
Exerciții cu aplicarea degetului 2 pe coarda <i>La</i> , pentru obținerea sunetului <i>do</i> .	

<i>Lecția 17</i>	71
Exerciții cu aplicarea degetului 2 pe coarda <i>Re</i> , pentru obținerea sunetului <i>fa</i> .	
<i>Lecția 18</i>	73
Exerciții cu aplicarea degetului 2 pe coarda <i>Sol</i> , pentru obținerea sunetului <i>si</i> .	
<i>Lecția 19</i>	75
Exerciții cu aplicarea degetului 2 pe coarda <i>Do</i> , pentru obținerea sunetului <i>mi</i> .	
<i>Lecția 20</i>	78
Exerciții melodice cu aplicarea degetului 1 și 2 pe toate coardele, în valori de: $\text{c. d. } \frac{1}{2}$	
Trăsătură de arcuș în C_1, C_2, C_3, C_4	
Duete.	82
<i>Lecția 21</i>	83
Exerciții cu aplicarea degetului 3 pe coarda <i>La</i> , pentru obținerea sunetului <i>re</i> .	
<i>Lecția 22</i>	86
Exerciții cu aplicarea degetului 3 pe coarda <i>Re</i> , pentru obținerea sunetului <i>sol</i> .	
<i>Lecția 23</i>	89
Exerciții cu aplicarea degetului 3 pe coarda <i>Sol</i> , pentru obținerea sunetului <i>do</i> .	
<i>Lecția 24</i>	92
Exerciții cu aplicarea degetului 3 pe coarda <i>Do</i> , pentru obținerea sunetului <i>fa</i> .	
<i>Lecția 25</i>	95
Exerciții melodice	
Melodii populare	
Duete	
<i>Lecția 26</i>	100
Pauzele de notă întreagă și de doime	
<i>Lecția 27</i>	102
<i>Legato</i>	
Exerciții conținând combinații de note <i>legato</i> cu note separate	
Duet	106
<i>Lecția 28</i>	108
Măsura de $\frac{3}{4}$	
Pauza de pătrime	
Exerciții mecanice și melodice	
Melodie populară	111
„Sarafanul roșu” — melodie populară rusă, prelucrare pentru două viole de Mihail	
Niculescu	111
<i>Lecția 29</i>	113
Formarea gamelor	
Gama <i>do</i> major	
Arpeggiul gamei <i>do</i> major și al treptelor principale și secundare	
Exerciții mecanice și melodice	
<i>Lecția 30</i>	119
Duete	
W. A. Mozart: Menuet	
Jardány Pál: Cîntec tirolez	
B. Campagnoli — Duet	
<i>Lecția 31</i>	121
Intervalul de cvartă perfectă și mărită	
Exerciții în cvarte, cu alternarea coardei libere și aplicarea degetului 3	
<i>Lecția 32</i>	126
Exerciții în duble-coarde, obținute prin folosirea unei coarde libere inferioare	
<i>Lecția 33</i>	130
<i>Legato de prelungire, Legato de expresie</i>	
Pauza de optime	
Treceri peste coarde în <i>legato</i>	
Exerciții melodice	
<i>Lecția 34</i>	135
Exerciții melodice în măsura de $\frac{3}{4}$	
<i>Lecția 35</i>	139
Exerciții cu aplicarea degetului 4 pe coarda <i>La</i> , pentru obținerea sunetului <i>mi</i> .	
<i>Lecția 36</i>	141
Exerciții cu aplicarea degetului 4 pe coarda <i>Re</i> , pentru obținerea sunetului <i>la</i> .	
<i>Lecția 37</i>	143
Exerciții cu aplicarea degetului 4 pe coarda <i>Sol</i> , pentru obținerea sunetului <i>re</i> .	
<i>Lecția 38</i>	145
Exerciții cu aplicarea degetului 4 pe coarda <i>Do</i> , pentru obținerea sunetului <i>sol</i> .	
<i>Lecția 39</i>	147
Exerciții mecanice și melodice cu aplicarea degetelor 1, 2, 3, și 4 pe toate coardele, în alternare cu coarda liberă.	
Duete: D. G. Kiriac: Melodie,	
Vechi cîntec rus; G. Donizetti „Melodie”	149
<i>Lecția 40</i>	150
Tempo	
Semne de dinamică	
Două melodii populare	152
Piese cu pian: Tezar Kivi: „Zi de mai”	
L. v. Beethoven: Allegro	153

<i>Lecția 41</i>	154
Formarea gamelor cu diezi	
Gama <i>sol</i> major	
Exerciții melodice și mecanice în tonalitatea <i>sol</i> major	
Folosirea semnelor de alterație și naturalizare	
Anacruza	155
<i>Lecția 42</i>	157
Exerciții în tonalitatea <i>sol</i> major în măsurile de $\frac{4}{4}$ și $\frac{3}{4}$	
<i>Lecția 43</i>	160
Arpeggiul gamei <i>sol</i> major și al treptelor principale și secundare	
Exerciții	
<i>Béla Bartók</i> : „Joc”	162
<i>Lecția 44</i>	163
Triolețul	
Exerciții în triolete	
<i>Lecția 45</i>	167
Formarea gamelor minore	
Gama <i>la</i> minor	
Exerciții melodice	
<i>N. A. Rimski-Korsakov</i> : Melodie (piesă cu pian)	171
<i>Lecția 46</i>	172
D. C. al Fine	
Voltele 1 și 2	
Studii	
Melodie populară	
<i>Delphin Alard</i> : Duet	
<i>Michel Corette</i> : Sarabandă	175
<i>Lecția 47</i>	176
Arpeggiile celor trei specii ale modului minor (pe treptele principale și secundare)	
Studii	
<i>Béla Bartók</i> : Duet (Cintec rutean)	179
<i>Lecția 48</i>	180
Șaisprezecimea	
Pauza de șaisprezecime	
Exerciții melodice	
Melodii populare	
<i>Jardány Pál</i> : Cintec bulgar	183
<i>A. Vivaldi</i> : <i>Largo cantabile</i> , transcriere pentru violă și pian de Mihail Niculescu	184
<i>Lecția 49</i>	185
Gama <i>mi</i> minor. Studii în gama <i>mi</i> minor (natural și melodic)	
Extensia inferioară	
<i>P. I. Ceaikovski</i> : Vechi cîntec francez (piesă cu pian)	188
<i>W. A. Mozart</i> : Menuet	
<i>Lecția 50</i>	190
Studii	
<i>W. A. Mozart</i> : Duet	192
<i>Lecția 51</i>	193
Gama <i>mi</i> minor (armonic)	
Studii. <i>Béla Bartók</i> : Piesă	195
<i>Lecția 52</i>	196
<i>A. Caldara</i> : Caneă, prelucrare pentru trei viole de Mihail Niculescu	
Piese cu pian: <i>A. S. Arenski</i> — „Cucul”	197
<i>Joh. Brahms</i> : „Inimă fidelă”	198
<i>Lecția 53</i>	200
Formarea gamelor cu bemoli	
Gama <i>fa</i> major	
Arpeggiul gamei <i>fa</i> major și al treptelor principale și secundare	
Studii	
Duet	
<i>Lecția 54</i>	205
Măsura de $\frac{3}{8}$	
Exerciții	
<i>J. S. Bach</i> : Musette	208
<i>Lecția 55</i>	205
Alternări și diviziuni de valori în cadrul măsurii de $\frac{3}{8}$	
Studii	
<i>Lecția 56</i>	212
Studii	
Duet	
<i>Karl Ditters von Dittersdorf</i> : Dans german (piesă cu pian)	215
<i>Lecția 57</i>	216
Gama <i>re</i> minor (natural și melodic)	
Studii	
<i>Lecția 58</i>	221
Gama <i>re</i> minor (armonic)	
Studii	

<i>Béla Bartók</i> : „Pentru copii”, (piesă cu pian)	225
Lecția 59	226
Studii	
Lecția 60	230
Sincopa	
Contratimpul	
Studii	
Lecția 61	233
Trecerea arcușului peste coarde	
Arcușul ondulat	
Lecția 62	238
Termeni de modificare a mișcării	
Gama re major	
Studii	
Lecția 63	242
Studii	
<i>Jardány Pál</i> : Duet	244
<i>D. Kabalevski</i> : Tempo de vals (piesă cu pian)	245
Duet	
Lecția 64	249
Gama si minor (natural și melodic)	
Studii	
Lecția 65	253
Gama si minor (armonie)	
Arpegiul gamei si minor pe treptele principale și secundare	
Studii	
<i>P. I. Ceaikovski</i> : Piesă	256
Lecția 66	258
Gama si bemol major	
Arpegiul gamei si bemol major pe treptele principale și secundare	
Studii	
<i>Paul Puerl</i> : Intrada	263
Lecția 67	264
Gama sol minor	
Exerciții în cele trei specii ale gamei sol minor	
Studii	
<i>J. S. Bach</i> : „Invențiune”, transcriere pentru două viole de Mihail Niculescu	269
<i>Mihail Niculescu</i> : Temă cu variațiuni	270